

Yhdysvaltain Suom. Sos. Järjestön

Länsipiirin kolmannen
varsinaisen piiri-
kokouksen

PÖYTÄKIRJA

Lännen Työväen Kustannusyhdistyksen kirjapainossa, 1916

Astoria Oregon

Yhdysvaltain Suomal. Sos. Järjestön Länsipiirin kolmannen varsinaisen piirikokouksen pöytäkirja

Pidetty Astoriassa, Ore., huhtikuun 13—14 ja 17—18 p:nä
1916.

ENSIMÄINEN KOKOUPÄIVÄ.

Kokouksen avasi torstaina, huhtikuun 13 p:n aamulla k:lo 10, 1916, Länsipiirikomitean sihteeri Tyyni Koski puheella, missä selosti niitä vaikeuksia, joita oli ollut kokoukseen edustajia valitessa sekä kysyi josko kellään on muistuttamista kokouksen kokoontkutsua ja edustajain vaalia vastaan. Kun kellään ei ollut mitään muistuttamista, niin valittiin väliaikaiseksi puheenjohtajaksi toveri I. Hiibacka, Rock Springsistä, sekä väliaikaiseksi kirjuriksi J. Y. Hopeavaara, San Franciscosta.

Valtakirjojen tarkastuskomiteaan valittiin John Malo, Jukka Mäkirinne ja A. N. Koskela. Otettiin pieni väliaika, kunnes valtakirjat on tarkastettu.

Väliajan perästä esitti valtakirjojen tarkastuskomitea hyväksyttäväksi valtakirjain nojalla seuraavat edustajat:

1:stä vaalialueesta:

Frank Vartio, J. T. Lassila, A. N. Koskela ja W. J. Allin.

2:sta vaalialueesta:

Antti Ruotsalainen ja Kalle Bellman.

3:sta vaalialueesta:

H. Jukkola, Santeri Heinonen, J. Y. Hopeavaara ja John Malo.

4:stä vaalialueesta:

Henry Kettunen.

5:des vaalialue ei ollut lainkaan edustettuna.

6:sta vaalialueesta:

Ivari Hiibacka ja Jukka Mäkirinne.

7:stä vaalialueesta:

John Laine.

Piirin sihteerille Tyyni Koskelle myönnettiin edustus-oikeus sääntöjen perusteella ja Toverin vastaavalle W. N. Reivolle samoin.

Kaikille puolueen jäsenille, myönnettiin puheoikeus kokouksessa puhemiesneuvoston välityksellä.

Valittiin kokoukselle vakinaiset virkailijat. Puheenjohtajiksi tulivat Ivari Hiibacka ja A. N. Koskela, kirjureiksi valittiin Kalle Bellman ja Tyyni Koski.

Kokouksesta päätettiin laatia ainoastaan esitys- ja päätöspöytäkirja.

Kokousta jatkettiin I. Hiibackan toimiessa puheenjohtajana, kokouksen kirjurien ottaessa paikkansa.

Esitettiin, kannatettiin ja valittiin työjärjestysvaliokuntakunta, johon tulivat I. Hiibacka, J. Malo ja F. Vartio.

Kokous hajaantui siksi kunnes työjärjestysvaliokunta saa työjärjestyksen kokoukselle valmiiksi.

Vähän ajan kuluttua kutsui puheenjohtaja I. Hiibacka kokouksen uudelleen järjestykseen.

Aug. Nikula oli saapunut kokoukseen ja puhemiesneuvoston esityksestä myönnettiin hänelle edustus-oikeus Toverin kustannusyhtiön edustajana.

Seuraava työjärjestysvaliokunnan ehdottama työohjelma hyväksyttiin.

TYÖJÄRJESTYS.

- 1) Piirikomitean toimintakertomus ja sen arvostelu.
- 2) a) Toveri ja sen arvostelu: kirjeenvaihtajat.

b) Sen kannatus ja hallinto.

3) Toverittaren toimitus; sen arvostelu ja lehden kannatus.

4) Agitatsionityön järjestys; aluejako, luentokurssit ja varojen hankinta.

5) Metsä- ja myllytyöläisten järjestäminen.

6) Nuorisoliittojen perustaminen.

7) Näytelmäkirjallisuus.

8) Suhteemme työläisten luottolaitokseen.

9) Valiokunnat:

a) Ponsivaliokunta (viisi jäsentä).

b) Sääntövaliokunta (kolme jäsentä).

c) Raha-asiain valiokunta (kolme jäsentä).

d) Sekalaisten asiain valiokunta (neljä jäsentä).

Tähän valiokuntaan esitämme valittavaksi puheenjohtajat ja kirjurit. Samoin ehdotamme, että tälle valiokunnalle esitetään kaikki työjärjestyksessä mainitsemattomat asiat; samoin jos joku ei-edustaja haluaa kokouksessa puheoikeutta, on anomus siitä esitettävä tälle komitealle.

10) Työaika:

Kokous alkaa kello 8:00 aamulla ja kestää kello viiteen iltapäivällä. Tästä ajasta otetaan tunnin päivällisloma sekä viidentoista minuutin kahviloma aamu- ja iltapäivällä.

11) Puhevuorot:

Puheenvuoroja ei saa pyytää toisen puhuessa, muuten kuin lipuilla, viittä minuuttia pidemmät puheenvuorot ovat käytettävät etuajalta.

12) Tupakanpoltto kokoushuoneessa on ehdottomasti kielletty.

Valiokunta,

I. Hiibacka, Frank Vartio, J. Malo.

Tämän jälkeen valittiin edellä esitetyt valiokunnat seuraavasti:

Ponsivaliokuntaan: W. J. Allin, W. M. Reivo, F. Vartio, J. Mäkirinne ja I. Hiibacka.

Sääntövaliokuntaan: Ruotsalainen, Heinonen ja Koskela.

Raha-asiain valiokuntaan: Koski, Bellman ja Laine.

A. Ruotsalaisen ehdotuksesta otettiin esille kysymys pöytäkirjan tarkastajain valitsemisesta.

Aug. Nikula ehdotti otettavaksi käytäntöön amerikkalaisten kokousmenettelytavan, että edellisen kokouksen pöytäkirja luettaisiin aina seuraavan päivän aamuna. Tätä ehdotusta sekä kannatettiin että vastustettiin, joten puheenjohtaja laski kysymyksen äänestykselle, jossa Nikulan esitys tuli hyväksytyä 8 äänellä 7 vastaan, jotka annettiin pöytäkirjan tarkastajain valitsemisen puolesta.

Kokous otti päivällisloman k:lo 12—1 j.p.p.

Iltapäivä-istunto.

Kokouksen kutsui järjestykseen I. Hiibacka toimien myös puheenjohtajana.

Toimitetussa nimihuudossa olivat kaikki muut edustajat saapuvilla, paitsi Aug. Nikula, joka saapui vähän myöhästyneenä.

Työjärjestyksessä seurasi piirikomitean toimintakertomus ja sen arvostelu, vaan kun kokoukselle oli myöskin lähettänyt entinen piirisihteeri I. O. Peurala toimintakertomuksen vuodelta 1914, niin ehdotettiin sitä ensin luettavaksi, esitystä myöskin vastustettiin. Äänestyksellä päätettiin lukea toimintakertomus. Kokous ei ryhtynyt arvostelemaan luettua toimintakertomusta, vaan yhtyi sen laatijan mielipiteeseen, että koko sen aikainen piirikomitean toiminta oli "surullinen lehti länsipiirin historiassa". Kertomus päätettiin säilyttää piirin arkistossa.

Välikysymys.

Ehdotettiin ja kannatettiin, että pöytäkirja julaistaan ainoastaan Toverissa. Esitystä myöskin vastustettiin ja ehdotettiin pöytäkirjan julkaisemista vihkoina. Äänestyksellä päätettiin, että pöytäkirja julaistaan vihkoina, joita painatetaan 500 kpl.

I. Hiibacka poistui puheenjohtajan paikalta ja tilalle astui A. N. Koskela.

Seurasi vuoden 1915 piiritoimikunnan tili- ja toimintakertomuksen lukeminen, jonka suoritti piirisihteeri Julius Hyrskymurto. Piirikomitean toimintakertomus kokonaisuudessaan kuului seuraavasti:

Länsipiiritoimikunnan toiminta- ja tilikertomus tammik.

1 p:stä joulukuun 31 p:ään v. 1915.

Piiritoimikunta.

Vuonna 1914 lokakuun 18 p. päättyneellä yleisäänestyksellä päätti Länsipiirijärjestö siirtää pääviraston Portlandista Astoriaan toimintavuodeksi yhdeksäntoistasaa viisitoista.

Vuoden 1915 piiritoimikuntaan valittiin jäsenet yleisäänestyksellä seuraavista osastoista: Astoriasta 4, Portlandista 1 ja Ilwacosta ja Svensenistä yksi kummastakin, mutta kun Ilwaccon s. s. osasto ei nimittänyt ehdokkaita piiritoimikuntaan, niin ei vuoden alussa ollut Ilwaccon osastolla edustajaa piiritoimikunnassa, vaan valittiin se seuraavasti: Astoriasta 5, Portlandista 1 ja Svensenistä 1. Vuoden alussa kuuluivat piiritoimikuntaan seuraavat toverit: John Mattila, Kalle Niemelä, Jacob Konttas, Kalle Bellman ja Julius Hyrskymurto Astoriasta, Geo. Altman Portlandista ja Alex Lindfors Svensenistä. Vuoden ajalla on piiritoimikunnassa tapahtunut useita jäsenmuutoksia paikkakunnalta poismuuton takia.

Portlandin s. s. osaston erottua s. s. järjestöstä teki Aberdeenin s. s. osasto ehdotuksen, että Portlandin osaston edustaja Geo. Altman olisi erotettava piiritoimikunnasta, tätä ehdotusta noudattaen erottikin piiritoimikunta kokouksessaan toukokuun 30 p. tov. Geo. Altmanin piiritoimikunnasta, antaen Ilwaccon osastolle oikeuden va-

lita, jäsenen piiritoimikuntaan erotetun tilalle, jonka mainittu osasto tekikin valitsemalla sinne jäseneksi A. N. Koskelan. Vuoden lopussa kuului piiritoimikuntaan: John Mattila, Kalle Niemelä, Jacob Konttas, Julius Hyrskymurto ja W. W. Vainio, Astoriasta, A. W. Virta Svensenistä ja A. N. Koskela Ilwacosta.

Sihteerinä ja rahastonhoitajana on toiminut Julius Hyrskymurto.

Kuluneen vuoden ajalla on piiritoimikunta kokoontunut 11 eri kertaa ja näissä kokouksissaan käsitellyt ja päättänyt 139 eri asiasta.

Piiritoimikunta alotti toimintansa epäsuotuisimmissa oloissa mitä järjestömme historiassa tunnetaan. Kautta laajan Amerikan vallitseva työttömyys oli saattanut suurimman osan jäsenistöstämme taloudelliseen ahdinkotilaan, joutuen muuttelemaan paikasta toiseen työn etsinnässä, joka seikka on ollut suurena haittana järjestötoiminnalle. "Radikalistinen" hajotustyö, joka oli kukoistuksessaan vielä vuoden alussa, häiritsi myös jonkun verran toimintaamme. Edellisen vuoden piiritoimikunta ei myöskään ollut täyttänyt sille uskottua tehtävää, elvyttää järjestötoimintaa ja edistää sosialistista valistustyötä, päinvastoin toimi kaiken voitavansa piirijärjestömme ja koko s. s. järjestön hajottamiseksi, jossa tehtävässään se kumminkin epäonnistui.

Jokainen voinee hyvin arvata kuinka synkältä edessä oleva toimintavuosi näytti, mutta piiritoimikunta ei sittä säikähtänyt, vaan ryhtyi tarmokkaasti työhön järjestömme lujittamiseksi. Luottaen siihen, että taistelumme jalo päämäärä, työväenluokan palkkaorjuudesta vapauttaminen, on se side ja riitaisuuksien sovittaja, joka saa jälleen toisistaan erkaantuneet toverit yhdistetyksi vankaksi taistelujärjestöksi, jota ei sisäiset eikä ulkoiset myrskyt voi järkyttää.

Voidakseen ryhtyä tarmokkaaseen työhön, oli piiritoimikunnan ensin määriteltävä kantansa järjestömme sisäisiin rettelöihin nähden. Sen se tekikin osastoille osoitetussa kirjelmässä, joka julaistiin Toverissa tammikuun 26 p. 1915. Tässä kirjelmässä asettui piiritoimikunta tiukasti Amerikan sosialistipuolueen ja s. s. järjestön enemmistön kannalle, vaatien osastoilta jyrkkää menettelyä sellaisia jäseniä kohtaan, jotka toimivat järjestömme

enemmistön mielipiteitä ja hyväksytyjä päätöksiä vastaan. Tämä piiritoimikunnan julistus vaikuttikin sen, että järjestömme ennemmistön kannalla olevat erosivat "radikaaleista" ja alkoivat toimimaan järjestön hyväksi.

Piiritoimikunta on julaissut kuluneen vuoden ajalla 23 eri kiertokirjettä, joilla on koetettu herättää innostusta piirimme osastoissa tarmokkaan agitatsionin aikaansaamiseksi. Nämä kehotukset ovatkin tuottaneet jonkun verran tuloksia, ottaen huomioon sen tilanteen, jossa piirimme osastot ovat kuluneen vuoden olleet.

Kokoukset ja osanotto niihin.

Helmikuun alussa sai piiritoimikunta kehotuksen Hannan, Wyo., s. s. osastolta, että piiritoimikunnan on kutsuttava koolle piirin edustajakokous samalla aikaa kuin Toverin Kustannusyhtiön vuosikokous pidetään, vedoten s. s. järjestön peruslain 5:n luvun 3:teen pykälään, jossa piirijärjestön vuotuinen edustajakokous määritellään. Piiritoimikunta ottikin Hannan osaston kehotuksen huomioon ja helmikuun 21 p. pidetyssä kokouksessaan tunnusti, että tuo vaatimus oli oikea, mutta piiritoimikunta oli voimaton kutsumaan kokousta koolle. Syynä piiritoimikunnan voimattomuuteen oli se, että edellisen vuoden piiritoimikunta ei ollut verottanut osastoja kokousta varten, eikä toimesta olevalla toimikunnalla ollut sääntöjen mukaan oikeutta siihen, niin ollen jäi kokous virallisena piirin edustajakokouksena pitämättä. Korvatakseen tämän ehdotti piiritoimikunta maaliskuun 3 p. julaistussa kiertokirjeessään osastoille, että lähettäisivät edustajia mahdollisimman runsaasti Toverin Kustannusyhtiön vuosikokoukseen ja että samalla kertaa pidettäisiin osastojen neuvottelukokous agitatsionityön järjestämiseksi, niin että siitä olisi vastaavaa hyötyä piirijärjestölle. Tämän kehotuksen ottikin osastot huomionsa ja ennemmistö piirimme osastoista oli sillä kannalla, että neuvottelukokous on pidettävä. Piiritoimikunta järjesti kokouksen toivorikkaana, luullen että edustajia tulee kaikilta piirin kulmilta, mutta edustajien sijaan tulikin vaan valtakirjoja; ainoastaan Washingtonin ja Californian valtiot lähettivät yhteensä viisi edustajaa. Neuvottelu- ja Toverin yhtiökokous jäi astorialaisten käsiin ja näin ollen ei kummallakaan saavutettu sitä, mitä piiritoimikunta oli toivonut.

Osastot ja jäsenistö.

Vuoden alussa ei piiritoimikunnalla ollut aavistustakaan siitä kuinka monta osastoa kuuluu s. s. järjestöön länsipiirissä ja kuinka suuri oli niiden jäsenmäärä, sillä edellisen vuoden piiritoimikunta ei suvainnut jättää jälkeensä minkäänlaista raporttia, vaan uuden piiritoimikunnan oli yksinkertaisesti hankittava ne itse tietoonsa ja päästävä siten selvyyteen piirinsä todellisesta tilanteesta.

Tämä tehtävä ei ollut helppoa; siihen täytyi uhrata paljon aikaa ja työtä. Vasta puolen vuoden kuluttua sai piiritoimikunta ensimmäisen koko piiriä käsittävän tilaston eikä sekään ollut täydellinen; kumminkin jo osapuilleen tiedettiin kuinka monta osastoa piirissämme todellisuudessa on. Sittemmin piiritoimikunta on koettanut hankkia tarkempaa tilastoa, vaan on onnistunut siinä huonosti, sillä osastot eivät ole katsoneet velvollisuudekseen vastata piiritoimikunnan kyselyihin ja nekin, jotka ovat sen tehneet, ovat tehneet sen vaivallisesti. Nykyisten tilastojen mukaan kuuluu Länsipiirijärjestöön 50 s.s. osastoa, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä tekee 2,130. Työkokouksia on pidetty 401, ohjelmakokouksia 181 ja yleisiä puhetilaisuuksia on ollut 229. Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on myyty ja levitetty \$1,544.36 arvosta. Osastojen yhteenlaskettu rahasto on \$7,831.36. Näitä numeroita ei kumminkaan voi pitää tarkkoina muihin paitsi jäsenmäärään nähden.

Uusia osastoja on perustettu vuoden ajalla: Stockett, Mont., Red Lodge, Mont., Seattle, Wash., Marshfield, Ore. ja Seaside, Ore. Uudestaan toimintaan on herätetty Park Cityn, Utah, s. s. osasto. Järjestöstä on erotettu Seattlen s. s. osasto n:o 2. S. s. järjestöstä eronneet ovat: Portland, Ore., Mullan, Ida., Larson, Ida., Bisbee, Ariz., Butte, Mont., Red Lodge, Mont., Stockett, Mont. ja Marshfield, Ore. Toimintansa ovat lopettaneet suomalaisten siirryttyä pois paikkakunnalta: Roundup, Mont., Issaquah, Wash. ja Gunn, Wyo.

Ylempänä mainitut uudet osastot ovat perustaneet järjestön kannalla olevat jäsenet, kun "radikaalit" onnistuivat hajottamaan ennen toimineet osastot. Sen sijaan että todelliset sosialistit olisivat lamaantuneet niillä paikkakunnilla, ovatkin he alkaneet toimia entistä tarmok-

kaammin. He ovat luoneet voimakkaita toimintakykyisiä osastoja entisten hajotettujen tilalle suureksi harmiksi vastustajillemme.

Piirimme luennoitsijat.

Varsinaisena luennoitsijana piirissämme on toiminut tov. Sefa Lepistö tammikuun 1 p:stä toukokuun 4 p:ään, jolloin hän matkusti itään. Paikan julistettua avoimeksi haki tov. Lepistö jälleen ja tuli valittua uudelleen toimeen, jonka hän alkoi elokuun 1 p., ja on ollut siitä asti piirimme palveluksessa. Koko toiminta-aika, jonka tov. Lepistö on ollut piirimme palveluksessa v. 1916, on 275 päivää, jolla ajalla hän on pitänyt 196 eri luentoa, joissa on kuulijoita ollut yhteensä 12,753 henkilöä. Lahjotuksina piirin agitatsioonikassaan Lepistön luentotilaisuuksissa on tilitetty \$187.16. Kirjallisuutta on tov. Lepistö tällä ajalla levittänyt \$255.20 arvosta ja sanomalehtiä \$179.25 arvosta. Tällä ajalla on mennyt tov. Sefa Lepistön palkkaan \$1,041.25 ja rautatie-, laiva- ja hevosityöihin yhteensä \$208.00.

Osastojen antamien lausuntojen perusteella voimme sanoa, että toveri Sefa Lepistö on selväpiirteinen sosialistinen luennoitsija. Puoluekanta hänellä on myöskin varma. Esityskyvyt tyydyttävät. Piiritoimikunnalla ei ole mitään muistuttamista Sefa Lepistöä vastaan.

Toisena luennoitsijan toimi tov. Eemeli Parras syys- ja lokakuulla piirimme palveluksessa, yhteensä 31 päivää, jolla ajalla hän luennoi 30 eri kertaa. Kuulijoita näillä luennoilla on ollut yhteensä 1,446 henkeä. Lahjoituksina piirin agitatsioonikassaan tov. Parraksen luentotilaisuuksista on tilitetty \$35.16. Rautatiekyyteihin on mennyt \$22.60 ja palkkaan \$106.95. Mitä toveri Parraksen kykeneväisyyteen tulee, niin voimme sanoa, että hän omaa laajan ja monipuolisen kokemuksen puhujana sekä sanomalehtimiehenä. Esitystapansa selvä ja hyvin ymmärrettävä.

Piirimme organiseeraajat.

Järjestäjänä ja kihotuspuhujana on piirissämme toiminut Theodor Olson heinä- ja kesäkuun ajan, eli yhteensä 47 päivää, jolla ajalla hän on pitänyt 36 puhetta, joissa on ollut kuulijoita yhteensä 1,050. Lahjotuksina piirin agitatsioonikassaan on tov. Olsonin puhetilaisuuksista tili-

tetty \$52.85. Palkkaan on mennyt \$175.25, kyyteihin \$102.85. Kirjallisuutta on hän levittänyt \$22.75 ja sanomalehtiä \$20.00 arvosta. Mitä tov. Olsonin kykeneväisyyteen tulee, niin voimme sanoa, että hän on tietopuolisesti tyydyttävä ja puhujakyvyiltään välttävä. Tämän lausunnon on tov. Olsonista antaneet ne osastot, joissa hän on puhunut ja Wyomingin valtion s. s. osastojen keskuskomitea.

Muut piirissämme liikkuneet puhujat.

Tilapäisiä puhujia on piiritoimikunta lähettänyt kaksi eri kertaa. Puhujina ovat olleet toverit Wm. Reivo ja Tyyni Koski. Matkakustannuksina ja palkkoina on tilapäisille puhujille maksettu \$16.25. Lahjuksina agitatsionikassaan tilitetty \$1.50, kirjallisuutta ja sanomalehtiä levitetty \$11.00 arvosta.

Piiritoimikunnan luvalla on myöskin piirissämme liikkunut Toverin asiamiehenä toveri Henry Askeli, jonka matkaa ei piiritoimikunta järjestänyt, vaan teki sen Toverin johtokunta, eikä tov. Askeli ole myöskään jättänyt toiminnastaan minkäänmoista raporttia piiritoimikunnalle..

Kaikkiaan piirimme palveluksessa on ollut puhujina ja luennoitsijoina kuusi eri henkilöä, joiden yhteenlaskettu aika on 355 päivää, kyyteihin on mennyt \$340.70 ja palkkoihin \$1,332.35. Puhetilaisuuksia ollut 264, joissa kuulijoita on ollut 15,289 henkeä. Lahjoituksina agitatsionikassaan on näistä tilaisuuksista tilitetty \$267.67. Kirjallisuutta ja sanomalehtiä on levitetty yhteensä \$520.95 arvosta.

Luentokurssit.

Luentokurssikysymys on ollut keskustelun alaisena jokaisessa piirimme edustajakokouksessa, mutta sitä vaan ei ole käytännössä toteutettu. On selitetty että piirimme jäsenistö on niin hajallaan, että kurssien toimeenpaneminen tulee liian kalliiksi. Piiritoimikunta, päästäkseen tietoiseksi siitä, miten piirimme jäsenistö suhtautuu luentokursseihin, päätti, elok. 28 p:nä pitämässään kokouksessa järjestää kuukauden kestävät luentokurssit kolmessa valtiossa, nimittäin Washingtonissa, Californiassa ja Wyomingissa. Umpimähkään ei piiritoimikunta alottanut kursseja, vaan päätti ensin tiedustella asianomaisten

valtiokomiteain ja osastojen mielipidettä ennenkuin ryhtyi varsinaisesti kursseja järjestämään. Piiritoimikunnan kyselyihin vastasivat ei ainoastaan myöntävästi, vaan useat osastot vaatiens että kurssit on toimeenpantavat. Valtiokomiteat Washingtonissa ja Californiassa olivat ehdottomasti kurssien kannalla, Wyomingin valtiokomitea hyväksyi kurssien toimeenpanon, mutta ehdotti että ne pantaisiin Wyomingissa toimeen vasta vuodella 1916.

Nyt oli piiritoimikunta selvillä kurssien suhteen; ei tarvinnut muuta kuin toteuttaa tehty suunnitelma. Piiritoimikunta päättikin alkaa kurssit Seattlestä, Wash., syyskuun 18 p. Luennoitsijoina toimivat Toverin vastaava Eemeli Parras ja länsipiirin vakinainen luennoitsija Sefa Lepistö. Kurssien ensimmäinen jakso menikin läpi tyydyttävästi; osastot olivat tyytyväisiä luennoitsijoihin ja luento-ohjelmaan. Osanottokin oli kokolailla hyvä. Ensimmäinen jakso käsitti seuraavat osastot Washingtonin valtiossa: Seattle, Carbonado, Hoquiam ja Aberdeen. Tässä alussa seurannut menestys kiihotti piiritoimikuntaa jatkamaan edelleen kursseja Californian valtioon, jonne sikäläinen valtiokomitea ja osastot oli kursseja vaatineet. Piiritoimikunta ryhtyikin yhdessä Californian valtiokomitean kanssa järjestämään kursseja. Alussa kaikki näyttikin käyvän hyvin. Californialaiset toverit ottivat tarmokkaasti osaa kurssien järjestämiseen kaikin puolin. Kaikki oli valmiina ja kurssien piti alkaa. Juuri silloin matkustikin toveri Parras itään ja niin ollen piiritoimikunnan oli hankittava hänen tilalleen luennoitsija. Piiritoimikunta pyysi toveri John Maloa toiseksi luennoitsijaksi, vaan sairaus esti J. Malon ottamasta tointa vastaan. Asiain näin ollen täytyi kurssit keskeyttää siksi kunnes saadaan kykeneviä luennoitsijoita. (Kurssien toimeenpano on lykätty uudelle piiritoimikunnalle, joka tulee tyydyttämään sikäläisiä tovereita.)

Tällä kokeilullaan tuli piiritoimikunta siihen käsitykseen, että luentokurssien toimeenpano ei ole ainoastaan suotava, vaan välttämätön, sillä piirimme jäsenistö niitä kipeästi kaipaa.

Yleisäänestykset.

Jäsenkohtaisella äänestyksellä on piirissämme ratkaistu kuluneen vuoden ajalla seuraavat kysymykset:

A) "Että kannetaan yksi 25c ylimääräinen verotus länsipiirin agitatsioonikassaan kerran vuodessa." Ehdotus sai puolesta 241 ääntä, vastaan 61 ääntä; ehdotus tuli hyväksytyksi 180 äänen enemmistöllä.

B) Piiritoimikunnan vaali vuodelle 1916, jossa äänet jakautuivat seuraavasti: Tyyne Koski 407, A. W. Virta 391, Frank Niemi 389, Julius Hyrskymurto 354, A. N. Koskela 316, John Mattila 282, Kalle Niemelä 261, John Laitinen 196, W. W. Vainio 193, Jacob Konttas 181, Kalle Bellman 171 ja Oskar Ruuk 128 ääntä.

C) "Että länsipiirin piirijärjestö ryhtyy takaamaan kaikki Toverin kustannusyhtiölle otetut ja mahdollisesti vasta otettavat toverilainat."

D) Astorian osaston tekemät muutosehdotukset länsipiirin piirijärjestön sääntöihin. Nämä kaksi viimeistä ovat vielä keskeneräisiä, joten niiden tuloksista ei ole vielä tietoa.

Avustukset.

Lupaa saada lähettää keräyslistoja s. s. osastoille länsipiirissä on pyytänyt kymmenen s. s. osastoa, joista 8 on hyväksytty ja 2 hyljätty. Lupa on myönnetty seuraaville osastoille: Deep Riverin osastolle haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi; Astorian osastolle John Malon hyväksi; South Rangen osastolle haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi; Portlandin osastolle Alma Venholan hyväksi; Woodlandin osastolle siellä syntyneiden koulu-rettelöiden johdosta aiheutuneen oikeudenkäyntikulujen peittämiseksi. (Rettelöt Woodlandissa aiheutuivat siitä, kun sikäläiset porvarit yrittivät estää laillisesti valitun sosialistisen koulun johtokunnan rakentamasta koulun alueelleen.) Marshfieldin osastolle haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi; McCallin osastolle haalin velan lyhentämiseksi ja Limingan osaston haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi. Piiritoimikunta on hyljännyt Astorian osaston keräyspyynnön Tyyni Kosken hyväksi ja Raymondin osaston pyynnön Lydia Niemen hyväksi.

Sisäiset rettelöt ja piiritoimikunnan suhtautuminen niihin.

Piirijärjestömme on kuluneen vuoden ajan ollut sisäisten rettelöiden temmelyskenttänä. Kaikkialla ympäri piiriämme on "radikaalinen" aines kaikin keinoin koettanut hajottaa osastojen toimintaa, lietsomalla eripurai-

suutta vähemmän tietoisten toverien joukkoon. Tässä myyräntyössään eivät he kuitenkaan ole onnistuneet, josta kiitos piirimme valveutuneelle jäsenistölle ja piiritoimikunnan jäykkyydelle. Piiritoimikunta on jokaisessa rettelössä asettunut tinkimättömästi Amerikan sosialistipuolueen ja s. s. järjestön enemmistön tekemiä sääntöjä ja päätöksiä noudattamaan, jättämättä yhtään tinkimisen varaa. Tämä onkin vaikuttanut sen, että "radikaalien" tekemät katlat yritykset tuhota monivuotisen uutteran työn tulokset (kuten esim. keskipiirissä) ovat epäonnistuneet, samoin lehteämme Toveria vastaan tehdyt hyökkäykset, joka onkin ollut erikoisesti "radikaalien" silmätikkuna. Erikoisesti mainitsemisen arvoisia piirissämme olleista rettelöistä on Seattlen osasto n:o 2 ja Marshfieldin uuden osaston lupakirjarettelöt.

Seattlen osaston rettelöt olivatkin ne, jotka muodostivat ratkaisevan voimain koetuksen piirissämme sosialistien ja "radikaalien" välillä. Vuoden alussa onnistuivat Seattlen osastossa järjestön kannalla olevat jäsenet saada kontrollivallan osaston asioihin; niinpä tekikin sanottu osasto päätöksen, jolla se kumosi "radikaalien" päätökset Toverin kiristämisestä, "Sosialistin" ja Työväen Opiston kannattamisesta. Silloin luuli piiritoimikunta, että toiminta Seattlen osastossa on taas oikealla tolalla. Mutta siinä se pahasti erehtyi. "Radikaalit" eivät noin vaan hyljänneet heille heitettyä taisteluhansikasta, vaan jatkoivat taistelua entistä katkerammin. He alkoivat koota itselleen äänestyskarjaa kaikellisesta väestä ja häiritsivät säännöllisesti osaston kokouksia, niin että kokoukset muistuttivat enemmän juovuksissaan tappelevan indiaanijoukon kokouksia, kuin järjestyneen työväen kokouksia. Tästä oli seurauksena se, että "radikaalit" onnistuivat karkoittamaan vähemmän tietoisien jäsenistön pois kokouksesta ja niin anastivat kontrollivallan käsiinsä, vaikkakaan ei täydellisesti, niin kumminkin siinä määrin, että kaikki sosialistien toiminta jäi sivuun ja taisteltiin siitä, kumpiko ryhmä on määräävä.

Asiain näin ollessa sekaantui piirisihteri asiaan ja kirjelmässään maaliskuun 14 p. vaati Seattlen osasto n:o 2:sen lopettamaan rettelöimisen ja saattamaan rettelöitsijät puolueen kurinpitösäädösten alaiseksi. Mutta sen sijaan, että mainittu osasto olisi alistunut noudattamaan joukkopäätöksiä, vastasi se röyhkeästi: "millä oikeudella

länsipiirisihteeri sekaantuu Seattlen osaston sisäisiin asioihin." Tällaisen vastauksen saatuaan kutsui sihteeri piiritoimikunnan heti koolle antamaan asiasta lausuntonsa.

Piiritoimikunta kokouksessaan huhtikuun 7 p. päätti asettaa erikoisen tutkijakomitean tutkimaan Seattlen osaston rettelöitä, niiden valtuuksien nojalla, jotka piiritoimikunnalla on s. s. järjestön peruslakien ja länsipiirin piirijärjestön sääntöjen mukaan. Tutkijakomiteaan valittiin toverit: Leonard Tuuri, Geo. Altman ja Julius Hyrskymurto. Tutkimuksen määräsi piiritoimikunta aloitettavaksi huhtikuun 15 p. 1915.

Seattlen osasto n:o 2:sen rettelöt olivat myöskin herättäneet huomiota amerikkalaisten toverien keskuudessa, niinpä oli Washingtonin valtion King kauntin sosialistijärjestö päättänyt valita tutkijakomitean tutkimaan sanotun osaston rettelöitä. Tähän komiteaan oli King kauntin järjestö valinnut toverit Mrs. Carpenterin, Hulet, M. Wellsin ja Nicholas Schmidtin, ollen myöskin määrännyt tutkimuksen aloitettavaksi huhtik. 15 p. 1915 ja pyysi että länsipiirikomitea yhdistäisi tutkintokomiteat, johon pyyntöön piiritoimikunta mielhyvällä suostu.

Eedellämänä päivänä kokoontui tutkijakomitea Seattlessa ja päätti esittää asiansa kirjallisesti Seattlen osaston viralliselle kokoukselle, joka pidettiin huhtikuun 15 p. 1915. Kirjelmän osastolle esittäminen jätettiin J. Hyrskymurron huoleksi. Kokouksen alussa esitti Hyrskymurto tutkijakomitean kirjelmän ja vaati sen esille ottamista. Mutta sen sijaan että mainittu osasto olisi alistunut tutkittavaksi, alkoi se haukkua ja selitti haukkumisensa lomassa, että komitealla ei ollut oikeutta sekaantua heidän sisäisiin asioihinsa, eikä tällä mantereella löydy sellaista järjestöä, jonka tutkittavaksi se alistuu. Tästä oli seurauksena se, että tutkijakomitea sai palta takaisin niine hyvineen ja jättää aijottu tutkimus pitämättä.

Piiritoimikunnalle jättämässään raportissa ehdotti tutkijakomitea, että Seattlen osasto on erotettava länsipiiri- ja s. s. järjestöstä, jonka ehdotuksen piiritoimikunta hyväksyi kokouksessaan huhtik. 20 p. 1915 ja päätti samassa kokouksessaan ehdottaa s. s. järjestön toimeenpanevalle komitealle, että se erottaisi Seattlen osaston

järjestöstä, jonka vaatimuksen toimeenpaneva komitea ottikin huomioon, mutta viivytti sen ratkaisua kaksi kuukautta, jolla ajalla Seattlen "radikaalinen" ryhmä onnistui anaastamaan järjestölle kuuluvan omaisuuden, jonka arvo on \$10,000. Tämä on herättänyt Seattlen sosialisteissa mielipahaa, mutta se ei kumminkaan lamauttanut heidän toimintaintoaan, josta todistuksena on nykyään Seattlessa toimiva voimakas s. s. osasto.

Marshfieldissä olleet rettelöt eivät olleet paikallista laatua. Ne syntyivät siitä, kun Oregonin sosialistipuolueen toimeenpaneva komitea ei suostunut antamaan lupakirjaa Marshfieldin uudelle s. s. osastolle, jonka olivat perustaneet vanhasta "radikaalisesta" osastosta eronneet järjestön kannalla olevat jäsenet toveri Leo Leinon avustamana. Marshfieldin uusi osasto esitti lupakirjahakemuksensa piiritoimikunnalle tammik. 17 p., 1915, jonka piiritoimikunta toimitti Oregonin s. p. valtiovirastoon toveri August Nikulan kautta (toveri Nikula on Oregonin valtion toimeenpanevan komitean jäsen) ja vaati, että Marshfieldin uudelle osastolle on annettava lupakirja. Mainittu valtiokomitea kieltäytyi antamasta lupakirjaa, selittäen, että kahdelle suomenkieleiselle osastolle ei myönnetä lupakirjaa ja että Marshfieldissä on suomalainen osasto, johon lupakirjan hakijain on yhdyttävä. Piiritoimikunnan puolesta selitettiin, että Marshfieldissä ei ole s. s. järjestöön kuuluvaa osastoa, mutta siitä huolimatta kieltäytyi valtiokomitea edelleen. Asiain näin ollen päätti piiritoimikunta vedota kansallistoimeenpanevaan komiteaan. Tästä oli seurauksena, että kansallissihteeri Walter Lanfersiek ja s. s. järjestön sihteeri J. F. Mäki sekaantuivat asiaan ja vaativat valtiokomitealta selitystä siitä, miksi Marshfieldin uudelle osastolle ei anneta lupakirjaa. Nyt oli valtiokomitea sellaisessa umpikujassa, että sen täytyi antaa lupakirja, jonka se myönsi toukokuun 9 p:nä 1915. Näin päättyi tämä lähes neljä kuukautta kestänyt jupakka piiritoimikunnan voitolla.

Pienempiä rettelöitä on piirissämme vuoden ajalla ollut useissa eri osastoissa, mutta on paikallisten toverien onnistunut selvittää ne ilman piiritoimikunnan apua. Opetus, jonka jäsenistömme on rettelöiden kautta saanut, on se, että ne ovat hävittäneet osastoista liiallisen suvaitsevaisuuden, jonka tuloksia rettelöt ovat olleet ja

terästännyt jäsenistömme luokkamoraalia, joten vastaisuudessa ei ole maaperää järjestössämme kaikenmoisille suuntasankareille.

Piirimme lehdet.

Piirissämme ilmestyvän lehdet Toveri ja Toveritar ovat sivuuttaneet yhden vaiherikakimman vuoden ilmentymishistoriassaan; kun otamme huomioon sen ilkeämielisen parjauksen, jota "radikaali" agitaattorit ovat harjoittaneet yhdessä porvarien kanssa. He ovat kaikenmoisten valheellisten juttujen avulla, koettaneet horjuttaa lehtiemme taloudellista asemaa, uskottamalla ihmisille, että liikkeemme on vararikon partaalla ja että sen tukeminen on rikos. Ovatpa menneet niinkin pitkälle, että ovat yrittäneet porvarillisen oikeuden avulla liikkeemme kimppuun hyökätä, kuten Seattlen "radikaalit" tekivät.

Kaikista vastuksista huolimatta ovat lehtemme kuluneen vuoden ajalla huomattavasti edistyneet, joka on luettava piirimme valveutuneen jäsenistön ansioksi, joka ei anna vieroittaa itseään pois omasta liikkeestään, vaan on valmis tukemaan sitä silloin, kun sen asema on uhattu. Tämän on piirimme jäsenistö kuluneen vuoden jalla osottanut.

Lehtiemme levittäminen.

Viime keväänä pidetyssä osastojen neuvotteiukokouksessa velvoitettiin piiritoimikunta huolehtimaan piirimme lehtien levittämisestä niillä keinoilla, jotka se kullonkin parhaaksi näkee. Piiritoimikunta ottaen huomioon edellämaitun kokouksen päätöksen, järjesti Toverin ja Toverittaren tilauskilpailun toukokuun 30 p. 1915 pitämässään kokouksessa ja kehotti Toverin johtokuntaa myöskin ottamaan osaa kilpailun järjestämiseen, johon johtokunta suostuikin ja yhtyi täydellisesti piiritoimikunnan suunnitelmaan. Kilpailu määrättiin alkavaksi 15 p. 1915 ja kestäväksi kolme kuukautta.

Ylimäärisenä palkintona niiden palkintojen lisäksi, jotka Toverin johtokunta oli luvannut, päätti piiritoimikunta lahjoittaa korkeimman pistemäärän saavuttaneelle osastolle suomalaisen "Tietosanakirjan"; voittajan pistemäärä ei saa olla alle 600.

Alussa näyttökilpailu hyvin laimealta, johon syynä voi pitää viime kesäistä huonoa työaikaa, joka teki ihmiset ostokyvottomiksi. Loppupuolella kilpailua sai se toivotun vauhdin, niin että täytyi jatkaa kilpailuaikaa puolellatoista kuukaudella osastojen vaatimuksesta. Kilpailun lopulla oli jo useita osastoja, jotka olisivat kyenneet voittamaan piiritoimikunnan lupaaman palkinnon, mutta Hannan osasto oli kaikista uutterin ja myöskin vei voiton.

Piiritoimikunta on myöskin koittanut kiertokirjeiden avulla terottaa jäsenistön mieliin työväenluokan oman sanomalehden välttämättömyyttä.

Vastalauseet.

Vastalauseita piiritoimikuntaa vastaan on vuoden ajalla lähetetty kolme. Hoquiamin ja Raymondin osastot panivat vastalauseensa elokuun 28 p:nä tehtyä päätöstä vastaan, jolla päätöksellä piiritoimikunta kielsi Raymondin osastolta avunkeräysluvan Lydia Niemen hyväksi. Hoquiamin osasto myöskin lähetti vastalauseen siitä, että sihteeri ei kyllin ajoissa ilmoittanut sinne aijotuista luentokursseista.

Valtiojärjestöt.

Valtiojärjestöjä on piirissämme kolme, nimittäin Washingtonin, Wyomingin ja Californian valtioissa. Näiden toiminnasta ei piiritoimikunta voi erikoista sanoa, sillä valtiojärjestöt eivät ole lähettäneet toiminnastaan minkäänmoista raporttia, vaikka siihen niitä velvoittaa länsipiirijärjestön sääntöjen 7 luvun 1 pykälän c-kohta. Raporttien pitäisi olla piirivirastossa tammikuun 15 päivänä, mutta valtiokomiteat ovat lyöneet laimin velvollisuutensa.

Lopuksi pyydämme teroittaa jäsenistön mieliin sitä seikkaa, että edessämme oleva vuosi on taistelun vuosi, jolloin puolueemme joutuu mittailemaan voimiaan suurriistäjien kanssa kansallisessa vaalitaistelussa. Jokaisen puoluejäsenen velvollisuus on tehdä kaiken voitavansa edessämme olevan vaalitaistelun hyväksi, levittämällä puoluekirjallisuutta ja sanomalehtiä. Suusanallista agitatoria on myöskin harjoitettava kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa. "Jokainen uusi äänestäjä puolueellemme

on naula kapitalistisen järjestelmän ruumisarkkuun.' Muistakaamme tuo usein kerrottu totuus, että työväenluokan vapauttaminen palkkaorjuudesta tapahtuu ainoastaan työväenluokan itsensä kautta. Yksikään työläinen ei ole liian hyvä tai liian huono toimimaan oman luokkansa ja asiansa puolesta.

Sen työn, jonka piiritoimikunta tämän päämäärän saavuttamiseksi on tehnyt vuodella 1915, jätämme piirimme jäsenistön arvosteltavaksi ja tuomittavaksi.

Puoluetervehdyksellä,

LÄNSIPIIRIN PIIRITOIMIKUNTA.

K:tta Julius Hyrskymurto, sihteeri.

Kassatili lokakuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään, 1915.

TULOT:

Lokakuulla:

1 p.	Siirto syyskuulta	\$ 2.82
3 p.	Rock Springs'in s. s. osasto, agitatsioonivero ..	15.50
5 p.	Järjestöltä	80.92
8 p.	Goldfieldin s. s. osasto, agitatsioonivero	5.50
10 p.	Fort Braggin s. s. osasto, pöytäkirjoista	13.60
18 p.	Pudding Creek'in s. s. osasto, agit. vero	4.00
18 p.	Sand Couleen s. s. osasto, agit. vero	3.75
20 p.	Antti Saari, laina	35.00
26 p.	W. Berkeleyyn s. s. osasto, agit. vero	24.25
27 p.	Stockett'in s. s. osasto, agit. vero	6.25

Marraskuulla:

5 p.	S. s. järjestöltä	87.04
10 p.	Astorian s. s. osastolta, agit. vero	51.00
13 p.	Aberdeenin s. s. osastolta, pöytäkirjoista	14.40
13 p.	Black Diamondin s. s. osasto, agit. vero	1.50
14 p.	San Franciscon s. s. osasto, agit. vero	25.00
14 p.	Frontierin s. s. osasto, agit. vero	4.00
18 p.	Winlockin s. s. osasto, agit. vero	5.00
21 p.	Diamondvillen s. s. osasto, pöytäkirjoista	5.60

Joulukuulla:

4 p.	Järjestöltä	67.44
4 p.	Miamin s. s. osasto, agit. vero	6.25
8 p.	Tom Drift, laina	25.00
8 p.	Carbonadon s. s. osasto, edustajakokousvero..	16.25
11 p.	Albion s. s. osasto, agit. vero	3.75
13 p.	Roslyn s. s. osasto, edustajakokousvero	2.00
14 p.	Superiorin s. s. osasto, edustajakokousvero..	14.25
15 p.	Eureka, Utah, s. s. osasto, edustajakok.-vero.	10.00
15 p.	Winlockin s. s. osasto, edustajakokousvero..	5.00
15 p.	Cumberlandin s. s. osasto, edustajakok.-vero..	25.75
15 p.	Goldfieldin s. s. osasto, edustajakokousvero..	5.50
16 p.	Reliancen s. s. osasto, edustajakokousvero...	11.75
17 p.	Gunnin s. s. osasto, edustajakokousvero	2.50
17 p.	Leadvillen s. s. osasto, edustajakokousvero ..	8.00
20 p.	Stockett'in s. s. osasto, edustajakokousvero..	7.00
20 p.	Binghamin s. s. osasto, pöytäkirjoista	1.60
23 p.	Deep Riverin s. s. osasto, agit. vero	2.50
23 p.	Eureka, Cal., s. s. osasto, edust.-kokousvero..	12.50
23 p.	Tacoman s. s. osasto, edustajakokousvero ...	3.00
24 p.	Bear Creekin s. s. osasto, ed. kokousvero	6.25
29 p.	Diamondvillen s. s. osasto, edustajakok.-vero..	5.00
31 p.	Svensenin s. s. osasto, edustajakokousvero...	2.75
31 p.	Deep Riverin s. s. osasto, edustajakokousvero..	2.50

Tulot yhteensä \$631.67

MENOT:

Lokakuulla:

6 p.	Postimerkkejä	\$ .50
9 p.	Toverin tilille	75.00
11 p.	Eemeli Parras, palkkaa	5.00
18 p.	Theo. Olson, palkkaa	20.00
18 p.	Moneyorderi ja registreeraus	.20
18 p.	Sefa Lepistö, palkkaa	15.00
18 p.	Moneyorderi ja registreeraus	.20
20 p.	Eemeli Parras, palkkaa	34.89
20 p.	Sefa Lepistö, palkkaa	10.00
27 p.	Toverin tilille	6.25
28 p.	Kirjoitustarpeita	.50
31 p.	J. Hyrskymurto, palkkaa	25.00

Marraskuulla:

1 p.	Postimerkkejä	1.10
3 p.	Postimerkkejä	.50
8 p.	Antti Saari, maksettu laina	35.00
13 p.	Sefa Lepistö, palkkaa	60.00
13 p.	Kalle Niemelä, maksettu laina	25.00
13 p.	Kirjoitustarpeita	.40
23 p.	Postimerkkejä	.68
23 p.	Postimerkkejä	.50
20 p.	Western Union	.51
21 p.	Western Union	.51
26 p.	Kirjoitustarpeita	.55
27 p.	Western Union	.60
29 p.	Postimerkkejä	.54
30 p.	J. Hyrskymurto, palkkaa	25.00

Joulukuulla:

1 p.	Postimerkkejä	1.00
2 p.	Kalle Niemelä, maksettu laina	25.00
8 p.	Sefa Lepistö, palkkaa	140.00
23 p.	Postimerkkejä	1.00
24 p.	Postimerkkejä	1.00
29 p.	Postimerkkejä	.78
31 p.	J. Hyrskymurto, palkkaa	25.00
31 p.	J. Hyrskymurto, jälellä oleva palkka	50.00
31 p.	Rahaa kassassa	44.46

Yhteensä \$631.67

Tilikertomus.

Kassa, tulot ja menot tammikuun 1 p:stä
joulukuun 31 p:vään 1915.

	Tulot:	Menot:
Tammikuu	\$216.01	\$216.01
Helmikuu	\$271.89	\$271.89
Maaliskuu	\$147.14	\$147.14
Huhtikuu	\$246.81	\$246.81
Toukokuu	\$148.02	\$148.02
Kesäkuu	\$ 96.21	\$ 96.21
Heinäkuu	\$ 92.15	\$209.52
Elokuu	\$168.33	\$185.26
Syyskuu	\$318.22	\$183.92
Lokakuu	\$191.59	\$192.54

Marraskuu	\$193.54	\$150.89
Joulukuu	\$264.54	\$243.78
<hr/>		<hr/>
Kassa joulukuun 31 p:nä.....		\$ 44.46
Koko kassavaihto	\$2,336.45	\$2,336.45

Kassatili julaistu ykstyiskohtaisesti vuosineljänneksittäin.

VARAT:

	Piirivero.	Ed.-kok- vero.	Pöytä- kirj.
Wilkesonin s. s. osasto.....	\$17.00	\$17.00	\$ .....
Enavillen s. s. osasto	.....	8.50	.....
Sand Coulee s.s.o.	3.75	7.50	3.20
Bingham s.s.o.	.....	6.25	.....
Tonopah s.s.o.	7.50	7.50	6.00
Pearson s.s.o.	2.50	2.50	.....
Rock Springs s.s.o.	.....	10.75	.....
Rocklin s.s.o.	12.50	2.50	6.40
Aberdeen s.s.o.	37.50	26.50	.....
Park City s.s.o.	.....	6.25	2.40
Fort Bragg s.s.o.	30.75	17.00	.....
Astoria s.s.o.	.....	43.00	.....
Woodland s.s.o.	.....	43.00	.....
Diamondville s.s.o.	5.00	.....	.....
Albion s.s.o.	3.75	.....	.....
Bear Creek, vuod. 1914	.....	10.50	1.60
Eureka s.s.o.	12.50	.....	.....
Los Angeles s.s.o.	.....	8.50	.....
Hanna s.s.o.	.....	46.00	.....
W. Berkeley s.s.o.	9.00	22.50	.....
Hoquiam s.s.o.	.....	16.75	.....
Black Diamond s.s.o.	.....	1.25	.....
Frontier s.s.o.	.....	4.00	.....
Pudding Creek s.s.o.	.....	4.00	.....
Miami s.s.o.	.....	6.75	.....
Ilwaco s.s.o.	.....	15.00	.....
San Francisco s.s.o.	.....	35.25	.....
Marshfield s.s.o.	12.50	8.50	.....
Svensen s.s.o.	2.75	.....	.....
Seattle s.s.o.	25.00	31.25	.....
Raymond s.s.o.	1.75	1.75	.....
McCall s.s.o.	.....	5.00	.....

Telluride s.s.o.	7.50	....
Geyser s.s.o.	2.50	....
Wandalia s.s.o.	2.50	....

Länsiipirin agitasioniverosta	201.00
Edustajakokousverosta	401.00
Pöytäkirjoista	19.60

Summa \$621.60

VASTATTAVAA:

Tilivelkaa Toveriin	65.77
Sefa Lepistölle maksamaton palkka	176.95
Theodor Olsonille maksamaton palkka	76.39
Kalle Niemelä, laina	50.00
Thom Drift, laina	25.00
Wyomingin keskuskomitea, laina	50.00

Velat yhteensä \$444.11

Piirijärjestön saatavat yli velkojen \$177.49
 Joulukuun 31 p. kassa balanssi 44.46

Piirijärjestön varat yhteensä \$221.95

Kuten ylläolevasta tilipäätöksestä näkyy, on piirijärjestöllämme saatavia yli velkojen \$177.49 ja kassa vuoden jamassa \$44.46; yhteensä \$221.95. Tämä ei kumminkaan pidä paikkaansa, sillä vastaavan puolelle on myöskin viety edustajakokouskassa \$401.00, joka ei todellisuudessa kuulu piirin agitatsionivaroihin. Kun vähennämme sen pois varoista, niin jää piirijärjestölle velkaa \$179.05, joka ei suinkaan ole mikään huvittava asia, vaan edellyttää sen, että osastojen on ryhdyttävä vakaaviin toimenpiteisiin piirimme rahallisen aseman parantamiseksi.

Ylläolevat tilit olemme tarkastaneet ja huomanneet oikeiksi.

Astoriassa, tammikuun 19 p., 1916.

W. N. REIVO,   T. GUNNARI,
 Astorian osaston valitsevat tilientarkastajat.

Toimintakertomuksen luettua seurasi keskustelu, jonka pohjustukseksi luettiin seuraava alustus:

Piirikomitean toimintakertomuksen arvostelua.

Piirikomitea on kylläkin ollut viime vuoden aikana onnistuneempi kuin edellisinä vuosina. Ompa se muutamissa asioissa toiminut kiitettävällä tarkkuudella. Mutta ei niin hyvää, ettei parempaa voisi toivoa. On joitakin puolia ja asioita, jotka piirikomitealta ovat jääneet osiksi ja kokonaan huomioonottamatta. Sellaisia ovat ensiksikin se, ettei ole pantu kylliksi huomiota sellaisten paikkakuntain ja valtioiden järjestämiseen, joissa "radikaalinen" vouhotus on onnistunut kokonaan työläisten järjestyneen toiminnan tuhoamaan, kuten Montanan valtio y.m. Ja kuitenkin on myönnettävä, että nämä harhaan johdetut toverit täytyisi saada ensiksi mukaan. Ymmärtääksemme olisi voitu aivan hyvin sivuuttaa luentokurssihommat ainakin semmoisissa valtioissa kuin California ja Wyoming ja se energia ja varat käyttää järjestymättömien paikkakuntien ja valtioiden uudelleen järjestämiseen. Ei sillä ettei luentokursseja tarvittaisi yllämainituillakin paikkakunnilla, mutta on otettava huomioon, että missä varustus on heikoin, sitä on ensiksi koetettava vahvistaa.

Toiseksi piiritoimikunta ei ole katsonut tarpeelliseksi julistuksiaan ja asiakirjojaan lähettää osastoille kirjeellisesti ja kuitenkin on aivan yleisesti tunnettu tosiasia, että sellaiset julistukset, äänestykset ja asiat, joita ei osastoille esitetä kirjallisesti, jäävät jotenkin yleisesti huomioonottamatta. Ja suureksi osaksi on tämä juuri syy siihen epäkohtaan, josta piirikirjuri toimintakertomuksessaan valittaa, "että osastot eivät ole ottaneet huomioon piirikomitean esittämiä asioita." Vaikka osasto olisi hyvinkin vilkkaassa toiminnassa niin sttenkn tākäläset asiat usein jäävät unohduksiin.

Ehdotamme, että piirikokous päättää:

1:si. Että piiritoimikunnan tulee ensimmäiseksi tehtäväkseen ottaa kaikilla keinoin uudelleen järjestää ne paikkakunnat ja valtiot, missä hajaannusta ilmenee.

2:si. Että piirikomitea velvoitetaan kaikki yleiset kiertokirjeet ja asiat, joissa tahdotaan osastoihin vedota, lähettämään osastoille kirjeellisesti.

Rock Springs'in, Wyo., S. S. Osasto.

I. Hiibacka,
puheenjohtaja.

Karl Marttunen,
kirjuri.

(Leima.)

Otettiin kahviloma klo 2:45 j.p.p.

Kokous jatkui klo 3 j.p.p. Puheenjohtajana toimi I. Hiibacka.

Piiritoimikunnan toimintakertomusta ja toimintaa arvosteltaissa yhdyttiin Rock Springs'in osaston lausuntoon sekä päätettiin rajottaa puhevuorot. Kun jokuset puhevuoron käyttäjät esittivät muistutuksen antamista piirikomitealle, niin äänestettiin siitä, hyväksytäänkö toimintakertomus muistutuksella tai ilman. Päätökseksi tuli että toimintakertomus hyväksytään ilman muistutusta.

Sen jälkeen lähetettiin asia ponsivaliokuntaan, jonka seuraava ponsi lauantaiamun istunnossa hyväksyttiin:

Piirikomitean toiminnan arvostelu.

Kokous tunnustaa, että piirikomitea on menetellyt parhaan harkintansa mukaan, järjestäessään ja johtaessaan agitatsionityötä piirissämme. Ottaen huomioon ne suhteet, joiden alaisena toimintaa on täytynyt pitää yllä, ja varsinkin ahtaan rahallisen aseman, ei kokous katso olevan tarpeellista erikoisemmin muistuttaa, joten komitean toimintakertomus sellaisenaan katsotaan tyydyttäväksi.

Koska kuitenkin on ilmennyt, että viimeisessä piirin neuvottelukokouksessa tehtyä päätöstä piirimme asiain esittelystä kirjallisesti osastoille ei ole toteutettu, kuten piirikirjuri Hyrskymurto itsekin tunnusti, niin lausuu kokous vakavan määräyksen että kaikki viralliset asiat ovat täst'edes esitettävät osastoille kirjeellisesti tavalla,

jonka piirikomitea lähemmin päättää. Milloin piirikirjuri lyö tämän tehtävänsä laimin, ei hän ole oikeutettu perimään palkkaa siltä kuukaudelta.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin,
Frank Wartio, W. N. Reivo.

Seuraava kysymys oli:

Toveri ja sen arvostelu; kirjeenvaihtajat, sen kannatus ja hallinto.

Kysymyksestä oli seuraavat osastojen alustukset ja kannatukset.

Suhteemme Toveri-lehteen.

TOVERIN SISÄLTÖ:

Maailman työväestön vapauttaminen palkkaorjuudesta on riippuvainen sosialistisesta kasvatustyöstä.

Välttämätön tekijä sosialistisen kasvatustyön levittämisessä maailman työväestön keskuuteen on työväenluokan oman sanomalehti.

Välttämätön tekijä sosialistisessa kasvatustyössä lännen suomalaisten työläisten keskuudessa on Toveri.

Siispä tulevan länsipiirin edustajakokouksen yksi tärkeimpiä velvollisuuksia onkin harkita ja päättää sellaisista suunnitelmista ja menettelytavoista, jotka olisivat mahdollisimman tehokkaita Toverin tukemiseksi ja levittämiseksi. Koska on yleensä tunnustettu seikka, että lehden sisällön arvokkuus suuressa määrin vaikuttaa lehden levenemiseen mahdollisimman laajoihin piireihin, katsottakoon tulevan piirikokouksen velvollisuudeksi ryhtyä niihin toimenpiteisiin, jotka sille piirijärjestönä ovat mahdollisia lehden sisällön saattamiseksi enemmän ja enemmän tarkoitustaan vastaavaksi.

Ymmärrämme Toverin sisällön parannussunnitelmien seikkaperäisemmän ja varsinaisen käsittelyn kuuluvan Toverin kustannusyhtiön vuosikokoukselle ja siellä tehtyjen päätöksiä käytäntöönpanon kuuluvan sanotun kustannusyhtiön johtokunnalle. Mutta hyväksytyjen päätöksiä toteuttaminen käytännössä kuuluu meille kaikille,

niin hyvin yksityisinä puolueen jäseninä ja osastoina kuin koko piirijärjestönäkin. Näin ollen katsomme piirijärjestön eri orgaaniensa kautta, ei ainoastaan olevan velvollisen, mutta myöskin voivan vaikuttaa siihen suuntaan, että Toverin sisältö saadaan enemmän ajan vaatimuksia vastaavaksi.

Yksi toimenpide, jota on käytännössä pyritty toteuttamaan lehtemme sisällön virkistytymiseksi, on ollut paikkakuntakirjeenvaihtajien y.m. ulkopuolisten avustajien hankkiminen lehdellemme. Juuri käynnissä oleva kirjeenvaihtokilpailu on omiaan osottamaan, missä määrin ulkopuoliset avustajat voivat vaikuttaa lehden sisältöön. Järjestömme olisi siis katsottava, että tämä ulkopuolisen avustuksen saanti ei saa lamaantua silloin kun kilpailu päättyy. Asianomaisten puolueorganien on ajoissa ryhdyttävä toimenpiteisiin tämän innostuksen jatkamiseksi. Tiedämme jokaisella paikkakunnalla, jossa suomalaisia asustaa, olevan henkilöitä, jotka kykenevät avustamaan lehteämme paikkakuntakirjeillä. Heidät on vaan saatava toimittamaan lehteemme tiedonantoja kunkin paikkakunnan tapahtumista säännöllisesti.

Ensimmäinen tehtävä tämän seikan toteuttamiseksi olisi, että piiritoimikunta sekä Toverin johtokunta panisivat entistä tiukemmasti käytäntöön ne päätökset, jotka hyväksyttiin viimeisessä länsipiirin neuvottelukokouksessa koskien ulkopuolisen avustuksen saantia Toverille. Asiaa koskevat ponnet löytyvät viime vuoden yhtiökokouksen pöytäkirjan sivuilta 66 ja 67.

Toinen tekijä, joka mielestämme tuntuvasti vaikuttaisi ulkopuolisen avustuksen saantiin jatkuvasti, olisi se, että Toverin toimitus yrittäisi pyrkiä kiinteämpään vuorovaikutukseen lehden kirjeenvaihtajien kanssa yksityisen kirjeenvaihdon avulla. Toimituksen velvollisuudeksi tulisi ensinnäkin asettaa se seikka, että toimituksessa pidettäisiin tarkka kirjanpito kunkin eri paikkakunnan kirjeenvaihtajista ja kuinka he muistavat suorittaa tehtävänsä lähettämällä uutiskirjeitä lehteen. Kun toimitus huomaisi lamaantumisen oireita jonkin paikkakunnan kirjeenvaihtajan suhteen, voisi se ilman pitemmittä mutkitta huomauttaa siitä hänelle, joko kehottavassa tai ankarammassa äänilajissa, kuten asia kulloinkin sattuisi vaatimaan. Jos toimitus ei onnistuisi tällä tavoin herättämään uinahtanutta kirjeenvaihtajaa, tulisi sen siitä il-

moittaa viipymättä asianomaiselle puolueorganille, jonka velvollisuudeksi sitten jäisi valita paikkakunnalle uusi kirjeenvaihtaja, toimituksen pääasiallisena velvollisuutena ollen valvoa yhdessä paikallisten osastojen kanssa, että jokaiselta paikkakunnalta saapuu paikkakuntakirjeitä lehteen.

Samalla tavoin voisi toimitus yksityisen kirjeen avulla huomauttaa kirjeenvaihtajille hänen kirjeessään mahdollisesti löytyvistä erehdyksistä ja vioista, jotka jokaiselle henkilölle ovat ominaisia. Voisipa toimitus silkirjeensä korjattuna, että hän voi ottaa huomioon siinä loin tällöin palauttaa kirjeenvaihtaalle jonkun hänen tehdyt korjaukset. Tällätavoin saataisiin erehdykset pian poistetuksi ja seuraavissa kirjeissä säästettäisiin korjaustyötä. Huomattuaan jossain kirjeenvaihtajassa kelpaavia kykyjä tai lupavia edistymisen merkkejä alallaan, toimitus voisi yksityisen kirjeen avulla antaa hänelle siitä tunnustuksen, siten herättääkseen hänessä innostusta jatkamaan aloitettua tehtäväänsä. Kirjeenvaihtajien julkinen arvostelu lehden palstoilla ehkä olisi joskus paikallaan, mutta se jätettäkään toimituksen itsensä ratkaistavaksi.

Noudattamalla näitä menettelytapoja uskomme Toverille voitavan lyhyessä ajassa kehittää innokkaan ja kykenevän kirjeenvaihtaja-armeijan, joka ei tarvitse erikoisesti järjestettyjä kilpailuja hereilläpitämiseksi.

TOVERI UUTISLEHTENÄ.

Uutistehtenä tunnustamme Toverin viime vuoden aikana seuranneen yleismaailman tapahtumia niin hyvin kuin on voitu nykyisellä toimitusvoimalla sekä nykyisen tilanteen vallitessa. Saman voi sanoa Canadian ja länsivaltioiden uutisiin nähden, joita Toverissa seurataan erikoisessa osastossa.

Canadian — etenkin länsi-Canadian — tapahtumia tulisi seurata niin tarkasti kuin mahdollista, sillä niiden seuraamisella uskomme olevan merkityksensä Toverin levenemiseen sekä aineelliseen asemaan. Ja koska Toveri on lännen suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, siinä tulee edelleenkin mahdollisimman paljon ja tarkasti seurata länsivaltioiden uutisia.

Lännellä, jossa Toverilla on melkein pä ainoa levenemismahdollisuus, asuu suuri määrä suomalaisia maanvil-

jelijöitä ja uutisasukkaita. Siispä Toverin olisikin pyrittävä lainaamaan enemmän ja enemmän huomiota maalaisväestön herättämiseen. Tätä voitaisiin tehdä sekä uutisosastossa että toimituspuolella. Tällä hetkellä näemme siihen erikoisia mahdollisuuksia ja välttämättömyksiäkin. Uutispuolella voitaisiin lainata enemmän huomiota esim. torihinnoille, hallituksen maanviljelysviraston tiedonannoille — joita toimitukseen saapuu säännöllisesti ilman maksua — sekä muille maanviljelysalaa koskeville tapahtumille. Toimituspuolella voitaisiin enemmän selostaa maanviljelijän asemaa periaatteelliselta näkökannalta katsottuna.

Tässä tapauksessa on etenkin otettava huomioon ne kaksi seikkaa, että nykyinen vuosi on vaalivuosi Yhdysvalloissa ja että suurin prosentti maanviljelijöistä on Yhdysvaltain kansalaisia, joissakin valtioissa jo ollen voimassa lakeja, joiden perusteella henkilö ei voi omistaa kiinteää omaisuutta ellei ole tämän maan kansalainen.

TOVERI KASVATUSTYÖSSÄ:

Kaikki seikat huomioonotettuna tunnustamme Toverilla viimeisenkin vuoden kuluessa olleen merkityksensä yleisenä sosialistipuolueen agitatsioonilehtenä. Parantamisen varaa kyllä olisi — se myöskin tunnustakaamme — kun vaan saataisiin korjatuksi ne seikat, jotka etupäässä vaikuttavat lehtemme sisältöön, levenemiseen sekä taloudelliseen asemaan.

Sen lisäksi että Toveri ryhtyy erikoisella huolella tukemaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joihin piirijärjestömme turvautuu sosialistisen kasvatustyön jatkamiseksi lännen suomalaisen työväestön keskuuteen, haluamme tällä hetkellä erikoisesti painostaa sitä seikkaa, että nyt on vaalivuosi. Sille seikalle tulisi Toverin antaa mahdollisimman paljon huomiota, sekä toimitussivuillaan että uutisosastossa. Velvollisuutemme on olla osallisena mahdollisimman korkean ennätyksen saavuttamiseen siinä yhteentörmäyksessä, joka Yhdysvalloissa tänä syksynä tapahtuu työväenluokan ja kapitalistiluokan välillä.

TOVERIN TOIMITUS:

Toverin sisällöstä päättäen, sen toimitukselle on annettava tunnustus, että se on lehden toimittamisessa

onnistunut kokolailla hyvin, nykyiset olosuhteet huomioon otettuna. Periaatteelliselta puolen ei liene kenelläkään mitään erikoisia muistutuksia.

Tulevaisuuteen nähden toivomme, että lehdessä seurattaisiin asioita entistä kiinteämmin puolueen sääntöjen periaatteen sekä päätöksien viitoittamaan suuntaan. Sikäli kuin mahdollista toivomme lehdessä lainattavan suurempaa huomiota järjestymättömän työväestön herättämiseen yhtä hyvin taloudellisesti kuin poliittisestikin.

Sosialistisen kasvatustyön ja Toverin liikkeen edun joka puolelta katsottuna käsitämme vaativan, että Toveri laajennetaan ilmestymään säännöllisesti kuusisivuisena kuusi kertaa viikossa, jolloin siihen olisi myös lisättävä yksi toimittaja lisää. Toverin taloudellisen aseman emme kuitenkaan katso sitä sietävän ennenkuin Toverin tilaajamäärä saadaan kohotetuksi vähintään kuuteentuhanteen. Sentähden tulemme ehdottamaan piirin edustajakokoukselle, että se ryhtyisi erikoisiin toimenpiteisiin Toverin tilaajamäärän kohottamiseksi yllämainittuun määrään, jolloin Toverin johtokunta velvoitettaisiin laajentamaan se kuusi-sivuiseksi ja lisäämään siihen yhden toimittajan.

Niin kauan kuin Toverin julkaisemista jatketaan nykyisessä koossaan — yhtenä päivänä nelisivuisena ja toisena päivänä kuusisivuisena — katsomme nykyisen toimitusvoiman — neljä toimittajaa ja korehtuurinlukijan — olevan riittävän. Siinä tapauksessa että lehdelle onnistutaan saamaan vakituinen vastaava toimittaja ennenkuin yllämainittu suunnitelma lehden tilaajamäärän kohottamisesta toteutuu, vähennettäköön silloin yksi apu-toimittajista.

Viimeisen Toverin yhtiökokouksen katsomme tehneen harhapäätöksen, kun päätti alentaa määrätyn prosentin toimittajien palkoista, koska sitä ei onnistuttu panemaan käytäntöön latomo- ja painotyöläisiin nähden, joten sillä ei ollut vastaavaa merkitystä lehden taloudelliseen asemaan, mutta päinvastoin vaikutti vahingollisesti toimitustyöhön nähden. Tämä seikka olisi siis ensitilassa korjattava entiselleen. Asema Toverin liikkeessä olisi myös ensitilassa korjattava siihen määrin, että työläisille voitaisiin maksaa palkat säännöllisesti ja ne vaikeudet, jotka ovat viime vuoden aikana vallinneet tässä suhteessa, saataisiin poistetuksi.

Toimituksen olosuhdetta Toverin palveluksessa, jossa siltä vaaditaan suhteellisesti suurempi määrä työtä kuin muissa suomalaisissa puoluelehdissä, olisi välttämättömästi korjattava ainakin siihen määrään, että sinne saataisiin pysyväiset ja vakiintuneet toimittajat, ettei se olisi kun vanhanmaan kestikievari, johon yksi tulee ja toinen lähtee.

TOVERIN LEVITTÄMINEN.

Viimeisen Toverin kustannusyhtiön vuosikokouksen hyväksymä ponsi, koskien Toverin levittämiskysymystä, oli sellaisenaan hyvä, mutta sitä ei onnistuttu panemaan käytäntöön kyllin tiukasti. Päätöksen perusteella toimeenpantu tilauskilpailu ei m.m. tuottanut toivottuja tuloksia. Tunnustettakoon että Toverin johtokunta sekä piiritoimikunta toteuttivat asianmukaiset alkuvalmistukset kilpailun toimeenpanemiseksi, mutta heidän julkaisemansa kehotuskirjelmät eivät saaneet vaadittua vastakaikua osastojen taholta. Ainoastaan harvoissa tapauksissa osastot ryhtyivät tarmokkaasti toteuttamaan niitä suunnitelmia asiamiestoiminnan järjestämiseksi, joita päätös sellaisenaan edellytti. Vielä harvemmat osastot ovat kyenneet päätöksessä esitettyjä suunnitelmia jatkuvasti noudattamaan.

Eri paikkakunnilla esitettäneen eri syitä tähän osastojen velvollisuuksien laiminlyömiseen. Useammassa tapauksessa kuitenkin vedottanee siihen yleiseen lamaanustilaan, joka vielä viimeisenkin vuoden aikana on vallinnut lännen valtioiden teollisuuselämässä.

Meillä on syytä olettaa, että piirikokous hyväksyy Astorian osaston tekemän esityksen agitatsionityön järjestämisestä, jakamalla piirin ehdotettuihin agitatsionialueisiin, ja että kunkin alueen aluekomiteat heti ryhtyvät kiinteään vuorovaikutukseen alueellaan olevien osastojen ja länsipiiritoimikunnan kanssa. Katsomme edelleen välttämättömäksi, että eri aluekomiteat vaativat osastoilta jonkinlaisen lausunnon osastojen toiminnasta vähintään kerran kuukaudessa ja että aluekomiteat vuorostaan toimittavat toimintakertomuksen länsipiiritoimikunnalle, jonka velvollisuudeksi sitten jäisi yleiskatsauksen julkaiseminen koko piirin toiminnasta piirin virallisessa äänenkannattajassa aina määrätyn ajan perästä.

Samalla kuin tällätavoin toimittaisiin sosialistisen kasvatustyön edistämiseksi, tulisi myös samalla huolehtia Toverin levittämisestä piiri- ja aluetoimikuntien myötävaikutuksella. Piiri- ja aluetoimikuntien tulisi valvoa, että kullekin alueelle tulisi nimitetyksi määrättyinä aikoina vähintään yksi erikoinen Toveri-lehden ja kirjallisuuden levittäjä, jonka tehtävänä samalla olisi n.s. tupa-agitatsionin suorittaminen. Hänen tulisi toimia aluekomitean valvonnan alaisena.

Piiri- ja aluetoimikunnat voisivat tarpeen vaatiessa järjestää kullekin paikkakunnalle tai alueelleen kokonaisen asiamiesarmeijan ja huolehtia sen tehtävistä. Asianomaisten osastojen ja aluetoimikuntain tulisi huolehtia, että kaikilta sellaisilta asiamiehiltä, jotka joutuvat käsittelemään puolueen lehtiliikkeen varoja, vaaditaan luotettavat takuut. Ennemmin tehdyt päätökset koskien liikkeen saatavien perimistä tulisi panna entistä tiukemmin käytäntöön. Toverin konttorin puolelta tulisi katsoa, että liikkeelle kuuluvat saatavat tulevat ajallaan perityksi. Lehden palstoilla silloin tällöin julaistut "ystävälliset huomautukset" eivät riitä.

TOVERIN TUKEMINEN:

Toverin taloudellisen aseman tukemiseksi tarvitaan ennen kaikkea — rahaa.

Toverin kannattajajoukon ensimmäisiä velvollisuuksia siis on ryhtyä toimenpiteisiin, joiden avulla Toverille saataisiin enemmän rahaa sekä enemmän luottoa.

Länsipiirijärjestö onkin jo ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen Toverin taloudellisen aseman tukemiseksi hyväksymällä yleisäänestysesityksen, jonka prusteella se järjestönä asettuu takaamaan kaikki Toveriin sijoitetut n.s. toveri-lainat. Toinen tehtävä olisi painostaa, että toverit edelleenkin käyttäisivät Toverin kustannusliikettä luottolaitoksenaan ja sijoittaisivat sinne liikeneviä varojaan. Liikkeeseen olisi välttämättömästi saatava enemmän pääomaa liikkeen harjoittamiseksi.

Tarpeellisten käyttövarrojen hankkimiseksi voitaisiin mielestämme m.m. turvautua osakerenkaiden perustamiseen osastojen jäsenistön keskuuteen, kuten on jo aikaisemmin yritetty ja nytkin on joltakin taholta esitetty.

Lopullinen tehtävä on saada Toveri velattomaksi. Se on saatava varmalle rahapohjalle maksamalla pois kaikki

siihen sijoitetut toverilainat. Silloin vasta voi Toveri rauhallisesti jatkaa tarkoitustaan vastaavaa kasvatus-työtä, sillä nämä toverilainat ovat ainoat velat, joiden avulla Toverille vihamieliset ainekset ovat viimeisenkin vuoden ajalla kyenneet sitä erikoisemmin ahdistelemaan.

Yhtenä keinona varojen hankkimiseksi tähän tarkoitukseen tulemme esittämään, että myymättä olevat Toverin kustannusyhtiön osakkeet jaetaan suhteellisesti kaikin länsipiirissä sijaitsevien suomalais. sos. osastojen kesken, jotka sitten sitoutuvat lunastamaan kohdalleen lankeavan määrän osakkeita maksettavaksi määrätyillä ehdoilla kolmen vuoden ajalla.

TOVERIN LIIKKEENHOITO

Olemme pakotetut myöntämään, että se ahdas taloudellinen asema, jonka läpi Toveri on viimeisenkin vuoden ollut pakotettu vaeltamaan, on tuntuvasti vaikuttanut Toverin liikkeenhoitoon, mikäli konttorin puoli tulee kysymykseen. Samalla olemme kuitenkin pakotetut myöntämään, että jos mikään puoli Toverin liikkeessä kaipaa korjauksia, se on juuri konttorin puoli.

Ennenkaikkea konttorin puolelta kaivataan enemmän täsmällisyyttä yleensä kaikessa liikkeenvaihdossa. Enemmän asianmukaisesti järjestettyä vuorovaikutusta myös kaivataan konttorin ja Toverin kannattajajoukon välillä. Tässä tapauksessa juuri on otettava huomioon se kiinteä vuorovaikutus, joka on aina lakaamatta käynnissä minkä hyvänsä porvarillisen liikkeen konttorin taholta sen asiamiehiin sekä kannattajiin nähden. Heidän esimerkkiään asiamiehiin nähden voitaisiin Toverissakin vallan mainiosti noudattaa niin kauan kuin Toveri muutenkin on porvarillisen järjestelmän vallitessa pakotettu noudattamaan porvarillisia liikemenettelytapoja. Asiamiehiä, jotka osottavat lamaantumisen oireita tai unhoittavat velvollisuutensa, ei saa unhoittaa. Heidän kimppuunsa on käytävä kuin kiljuva jalopeura ja joko saatava heidät hereille tai ilmoitettava ensitilassa asianomaiselle osastolle, että heidän tilalleen valitaan uusia. Vertaamalla Toverin konttorin palveluksessa olevan työvoiman lukumäärää muihin samankokoisiin liikkeisiin katsomme kaiken ylläolevan mahdolliseksi.

Toinen tekijä, jonka uskomme suuressa määrin vaikuttavan tilauksien saantiin Toverille tai ainakin pitävän

tilauksien hankkimiskysymystä jatkuvasti vireillä, olisi asianmukaisesti laadittu tilauskatsaus, jota lehdessä tulisi mielestämme säännöllisesti julaista vähintään kerran kuukaudessa. Meidän puolesta voidaan sellaisen tilauskatsauksen valmistaminen jättää, joko konttorin tai toimituksen tehtäväksi, mutta jokatapauksessa katsomme konttorin velvollisuudeksi hankkia katsausta varten tarpeelliset tilastot sekä huolehtia muutoinkin, että sellainen katsaus ilmestyy lehdessä säännöllisesti. Jos liikkeen palveluksessa olevassa henkilökunnassa on olemassa jonkunverran yhteisymmärrystä ja neuvottelukykä, niin emme katso tulevan riitaa, kuka kyseessä olevan katsauksen lopullisesti valmistaa.

Toverista puuttuu ilmoituksia — etenkin viimeaikoina niitä on puuttunut erittäin huomattavasti — sen tietää jokainen Toverin lukija. Ilmoituksien hankkiminen lehteen on yksi konttoripuolen erikoistehtäviä. Ilmoituksien hankkimista on erikoisesti painostettava sen tähden, että niistä on liikkeelle juoksevia tuolja, joita liikkeemme kipeimmin kaipaa. Liikkeen konttorin taholta olisi siis ensitilassa ryhdyttävä erikoisiin toimenpiteisiin ilmoituksien hankkimiseksi. Enemmän ilmoituksia on saatava tavalla taikka toisella.

Toverin lukijakunnalle sopii tässäkin tapauksessa painostaa, että kaikissa mahdollisissa tapauksissa kannattaisivat niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa. On ymmärrettävä seikka, että se avustaa ilmoituksien saannissa.

Ylläolevan perusteella ehdotamme, että sekä länsipiirin edustajakokous, että Toverin kustannusyhtiön vuosikokous ryhtyy niihin tarpeellisiin toimenpiteisiin, joiden kautta

Toveri saadaan sisältörikkaammaksi ja entistä enemmän ajan vaatimuksia vastaavaksi;

ylläolevssa perustelussa esitetyt toimenpiteet paikakuntakirjeenvaihtajiin ja ulkopuolisiin avustajiin nähdessä voidaan toimituksen taholta panna käytäntöön;

piiritoimikunta ja Toverin johtokunta voivat panna käytäntöön aikaisemmin hyväksytyt päätökset, koskien ulkopuolisen avustuksen saantia Toverille;

Toverissa voidaan entistä kiinteämmin seurata yleismaailman, länsivaltioiden ja länsi-Canadan yleisiä tapah-

tumia mahdollisimman tarkasti ja sosialistisessa luokkahengessä;

Toverissa ryhdytään lainaamaan enemmän huomiota maalaisväestön herättämiseen;

Toveri voi tämän vuoden kuluessa tehdä mahdollisimman paljon vaaliagitatsionityötä, sekä mahdollisimman voimakkaasti kannattaa poliittista ja taloudellista järjestymistyötä lännen työväestön keskuudessa;

Toverin tilaajamäärä saadaan ensi tilassa kohotetuksi kuuteentuhanteen, jolloin siihen on lisättävä yksi toimittaja ja jolloin se on laajennettava ilmestymään kuusisivuisena kuusi kertaa viikossa (siihen mennessä kuitenkin pidettävä kokoonsa ja toimitusvoimaan nähden entisellään);

Toverin kustannusyhtiön viimeisen vuosikokouksen hyväksymä alennusprosentti Toverin toimittajien palkkoihin nähden poistetaan ja palkat kohotetaan etiselle, koska päätöstä ei ole voitu toteuttaa kaikkiin liikkeen palveluksessa oleviin työläisiin nähden;

Toverin toimitukseen saadaan siihen määrin siedettävät olosuhteet, että sinne onnistutaan palkkaamaan pysyväiset ja perehtyneet toimitusvoimat;

kaikki puolueen eri organit ryhtyvät entistä tarkomokkaammin toimimaan Toverin levittämiseksi ottamalla huomioon kaikki ylläolevassa perustelussa esitetyt suositukset levittämiskysymyksestä;

Toverin liikkeelle saataisiin enemmän rahaa ja luottoa ja liike saataisiin muutoinkin varmemmalle taloudelliselle pohjalle;

myymättä olevat Toverin kustannusyhtiön osakkeet jaetaan suhteellisesti kaikkien länsipiirissä sijaitsevien suom. sos. osastojen kesken ja osastot sitoutuvat lunastamaan kohdalleen lankeavan määrän osakkeita määrätyillä maksuehdoilla kolmen vuoden ajalla, ja

Toverin liikkeenhoidossa saadaan aikaan tarpeelliset korjaukset yleiseen täsmällisyyteen ja huolellisuuteen, asiamiestoimintaa, tilauskatsaukseen sekä ilmoitusten hankkimiseen nähden, kuten ylläolevassa perustelussa on suositettu.

Astorian s. s. klubin valitsema alustuskomitea.

Hyväksytty Astorian suom. sos. klubin kokouksessa, helmik. 9 p., 1916.

OLLI LAINE, puheenjohtaja.

V. RIIPPA, kirjuri.

Alustuksia piiri- ja yhtiökokoukselle.

Katsottuamme viimeisen piirikokouksen sitä edellisen kokouksen päätöksiä ja velvoituksia, kuin myöskin niiden käytäntöönpanoa l.p. osastoissa, emme ole nähneet muuta paitsi samaa lamaannusta yhä edelleenkin. Muistamme viimeisen l.p. neuvottelukokouksen päätöksen, joka velvoitti osastoja valitsemaan paikkakunnan kirjeenvaihtajia Toverille, kuin myöskin valvomaan niiden toimintaa. Osastot eivät välittäneet mitään tästä velvoituksesta. Joten paikkakunnan kirjeet katosivat Toverista melkein tykkänään, harvoja lukuunottamatta. Me teidämme mikä merkitys on paikkakunnan kirjeillä lehden sisältöön ja levenemiseen nähden, kuin myöskin niiden merkityksestä paikalliseen agitatsioniin. Siksi katsomme joutavat kehotukset ja velvoitukset syrjäytettäväksi, otettakoon seuraava huomioon:

Ehdotamme että tehdään l.p. sääntöihin pykälä, joka pakottaa osastoja valitsemaan paikkakunnan kirjeenvaihtajia ja maksamaan heille 50c palkkaa palstalta kirjoituksistaan lehteemme; kaksi kirjettä ainakin kuukaudessa. Tästä olkoon poisluettuna toimitussivulle tarkoitettut kirjeet, joista Toveri maksaa korvauksen.

Hyväksytty Hoquiamin s. s. o. kokouksessa.

Tiedämme jokainen minkälaisessa asemassa on meidän parhain agitatsioonivälineemme Toveri ollut ja on edelleenkin. Suuret velkataakat pitävät sitä rasituksensa alaisena, joita se ei ole kyennyt poistamaan tämän huonon ajan tähden sanottavastikaan tilaajamäärän pienuuden tähden. Tiedämme myöskin kuinka suuria korkoja sen täyty yvuosittain maksaa kapitalistisille laitoksille, niin emmekö poista ainakin vähemmäksi sitä rasitusta Toverin hartiloilta ja sen me voimme tehdä ostamalla Toverin osakkeita, jotka kuitenkin joskus täytyy ostaa. Ja se on nyt ainoa keino pitääksemme Toveri sen työn valistajana, johon se perustettaissa tarkoitettiin.

Siis ehdotamme:

(a) Että jokainen länsipiirin s. s. osasto ostaa yhden (1) osakeken jokaista kymmentä (10) jäsentä kohden tammik. 1 p:ään mennessä 1917 Toverin kustannusliikkeestä. Varat käytettäköön velkojen maksamiseen.

Aberdeenin ja Hoquiamin alustuskomitea.

Fort Braggin s. s. osaston alustuskomitea oli antanut kysymyksestä seuraavan lausunnon:

1:si) Yhdymme Ilwaccon osaston ehdotukseen, että Toveri painetaan kerran viikossa erikoisena agitatsioninumerona.

2:si) Että piirikokous tunnustaa Luottoyhdistyksen ja painostaa osastoja ja jäseniä niitä käyttämään omana laitoksena.

3:si) Suhtautumisessamme Toveriin yhdymme Astorian osastoon. Osakerenkaitten perustamisessa emme näe mitään edellytyksiä paitsi että osastot ne lunastavat.

4:si) Toverin liikkeenhoito. Ehdotamme että taloudenhoitajan kyvyt ovat asetettavat kysymyksen alaiseksi, nim. omaako nykyinen taloudenhoitaja Aug. Nikula ne, vai onko hänen kontollaan erimielisyydet, mitkä saamiemme tietojen mukaan ovat Toverin liikkeessä.

Tov. I. Hiibacka luki pöytäkirjaan seuraavan Rock Springs'in osaston evästyksen:

Toverin periaatteellisen suhtautumisen eri kysymyksiin nähden hyväksymme. Yleismaailmallisten asiain arvostelevassa muodossa seuraaminen olisi toivottavaa, samoin päiväntapahtumain kertominen helppotajuisessa agiteeraavassa muodossa olisi tervetullut lisä Toveriin.

Sekalaisten asiain valiokunta ehdotti myönnettäväksi puheoikeuden John Mattilalle ja P. Kähköselle.

Otettiin keskuksteltavaksi Toverin sisältö ja kanta.

I. Hiibacka kutsui A. N. Koskelan puheenjohtajan paikalle.

Kysymyksestä käytettiin muutamia puheenvuoroja kunnes kello tuli 5:si, jolloin kokous hajaantui, kokoon- tuakseen seuraavana aamuna k:lo 8.

TOINEN KOKOUSPÄIVÄ

perjantaina, huhtikuun 14 p:nä.

Kokouksen kutsui järjestykseen A. N. Koskela, k:lo 8:15 aamulla. Nimihuudossa olivat saapuvilla A. N. Koskela, K. Bellman, J. Malo, V. J. Allin, F. Vartio, J. T.

Lassila, Santeri Heinonen, John Laine, J. Y. Hopeavaara, H. Kettunen ja A. Ruotsalainen. Myöhästyneinä saapuvat: Wm. Reivo, I. Hiibacka, Tyyne Koski ja sitten Aug. Nikula ja Jukka Mäkirinne.

Luettiin edellisen päivän pöytäkirja, joka pienemmillä muistutuksilla hyväksyttiin useitten puhevuorojen käytettyä.

Tehtiin ehdotus, että kumotaan edellisen päivän päätös pöytäkirjan tarkastuksen suhteen. Joka myös tuli päätökseksi. Ja valittiin pöytäkirjan tarkastajat, joiksi tulivat: Wm. Reivo, John Malo ja Aug. Nikula.

Siirryttiin päiväjärjestykseen, jossa tuli esille edellisenä iltana keskenjäänyt kysymys Toverin toimituksen arvostelusta. Asiasta käytettiin vain muutamia puheenvuoroja. Yksimielisesti annettiin tunnustus Toverin nykyiselle toimitukselle. Lausunnon antamista varten lykättiin kysymys ponsivaliokuntaan, jonka antama seuraava ponsi yksimielisesti hyväksyttiin lauantaiamun istunnossa.

Toverin toimitus.

Ottaen huomioon ne suhteet, joiden alaisina Toveria täytyy toimittaa, lausuu edustajakokous täyden tunnustuksensa Toverin toimitukselle sen periaatteelliseen ja taktilliseen puoleen nähden, mutta toivoo että toimitus parantaa lehteä sikäli kuin edellytyksiä löytyy, seuraten aina tarkoin päivän tapahtumia uutisina ja selostamalla niitä periaatteelliselta puolelta. Kaunokirjallisten, luokkahengessä kirjoitetujen kertomusten julkaisemista suositellaan milloin lehden sisältöä voidaan siten vilkastuttaa ja kiinnittää lukijakuntaa seuraamaan lehteä niiden avulla.

Samalla suositamme yhden henkilön lisäämistä liikkeen palvelukseen, mille osastolle hyvänsä se edullisem-

min voidaan sijoittaa, ottaen huomioon liikkeen kokonaisu-
etu. Tämä etupäässä pitäen silmällä sitä seikkaa, että
tulevissa kilpailuissa on sen saavutuksia seurattava tar-
koin ja tavalla, josta on mahdollisimman etuisat seu-
raukset lehden levenemiselle.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin,
Frank Wartio, W. N. Reivo.

Hiskias Jukkola saapui kokoukseen puolitoista tun-
tia myöhästyneenä.

Otettiin 15 minuutin kahviloma.

Kirjeenvaihtajat.

Seuraavana työjärjestyksessä tuli esille kysymys
Toverin kirjeenvaihtajiston järjestämisestä.

Tästä kysymyksestä oli seuraavat osastojen alus-
tukset:

Astorian S. S. Klupin alustus:

Yksi toimenpide, jota on käytännössä pyritty toteut-
tamaan lehtemme sisällön virkistytymiseksi, on ollut
paikkakuntakirjeenvaihtajien y.m. ulkopuolisten avusta-
jien hankkiminen lehdellemme. Juuri käynnissä oleva
kirjeenvaihtokilpailu on omiaan osottamaan missä mää-
rin ulkopuoliset avustajat voivat vaikuttaa lehden sisäl-
töön. Järjestömme olisi siis katsottava, että tämä ulko-
puolisen avustuksen saanti ei saa lamaantua silloin kun
kilpailu päättyy. Asianomaisten puolueorganien on ajois-
sa ryhdyttävä toimenpiteisiin tämän innostuksen jatkami-
seksi. Tiedämme jokaisella paikkakunnalla, jossa suoma-
laisia asustaa, olevan henkilöitä, jotka kykenevät avus-
tamaan lehteämme paikkakuntakirjeillä. Heidät on vaan
saatava toimittamaan lehteemme tiedonantoja kunkin
paikkakunnan tapahtumista säännöllisesti.

Ensimmäinen tehtävä tämän seikan toteuttamiseksi
olisi, että piiritoimikunta sekä Toverin johtokunta panisi-
vat entistä tiukemmasti käytäntöön ne päätökset, jotka
hyväksyttiin viimeisessä länsipiirin neuvottelukokouk-

sessä koskien ulkopuolisen avustuksen saantia Toverille. Asiaa koskevat ponnet löytyvät viime vuoden yhtiökouksen pöytäkirjan sivulta 66 ja 67.

Toinen tekijä, joka mielestämme tuntuvasti vaikuttaisi ulkopuolisen avustuksen saantiin jatkuvasti, olisi se, että Toverin toimitus yrittäisi pyrkiä kiinteämpään vuorovaikutukseen lehden kirjeenvaihtajien kanssa yksityisen kirjeenvaihdon avulla. Toimituksen velvollisuudeksi tulisi ensinnäkin asettaa se seikka, että toimituksessa pidettäisiin tarkka kirjanpito kunkin eri paikkakunnan kirjeenvaihtajista ja kuinka he muistavat suorittaa tehtävänsä lähettämällä uutiskirjeitä lehteen. Kun toimitus huomaisi lamaantumisen oireita jonkin paikkakunnan kirjeenvaihtajan suhteen, voisi se ilman pitemmittä mutkitta huomauttaa siitä hänelle, joko kehottavassa tai ankarammassa äänilajissa, kuten asia kulloinkin sattuisi vaatimaan. Jos toimitus ei onnistuisi tällätavoin herättämään uinahtanutta kirjeenvaihtajaa, tulisi sen siitä viipymättä ilmoittaa asiaomaiselle puolueorganille, jonka velvollisuudeksi sitten jäisi valita paikkakunnalle uusi kirjeenvaihtaja, toimituksen pääasiallisena velvollisuutena ollen valvoa yhdessä paikallisten osastojen kanssa, että jokaiselta paikkakunnalta saapuu paikkakuntakirjeitä lehteen.

Samalla tavoin voisi toimitus yksityisen kirjeen avulla huomauttaa kirjeenvaihtajalle hänen kirjeessään mahdollisesti löytyvistä erehdyksistä ja vioista, jotka jokaiselle henkilölle ovat ominaisia. Voisipa toimitus silloin tällöin palauttaa kirjeenvaihtajalle jonkun hänen kirjeensä korjattuna, että hän voisi ottaa huomionsa siinä tehdyt korjaukset. Tällä tavoin saataisiin erehdykset pian poistetuksi ja seuraavissa kirjeissä säästettäisiin korjaustyötä. Huomattuaan jossain kirjeenvaihtajassa kelpaavia kykyjä tai lupaavia edistymisen merkkejä allaan, toimitus voisi yksityisen kirjeen avulla antaa siitä hänelle tunnustuksen, siten herättääkseen hänessä innostusta jatkamaan alotettua tehtäväänsä. Kirjeenvaihtajien julkinen arvostelu lehden palstoilla ehkä olisi joskus paikallaan, mutta se jätettäköön toimituksen itsensä ratkaistavaksi.

Noudattamalla näitä menettelytapoja uskomme Toverille voitavan lyhyessä aikaa kehittää innokkaan ja ky-

kenevän kirjeenvaihtaja-armeijan, joka ei tarvitse erikokoisesti järjestettyjä kilpailuja hereilläpitämiseksi.

Alustuksia piiri- ja yhtiökokoukselle.

Katsottuamme viimeisen piirikokouksen sitä edellisen kokouksen päätöksiä ja velvoituksia kuin myöskin niiden käytäntöön panoa l.p. osastoissa, emme ole nähneet muuta paitsi samaa lamaannusta yhä edelleenkin. Muistamme viimeisen l.p. neuvottelukokouksen päätöksen, joka velvoitti osastoja valitsemaan paikkakunnan kirjeenvaihtajia Toverille, kuin myöskin valvomaan niiden toimintaa. Osastot eivät välittäneet mitään tästä velvoituksesta, joten paikkakunnan kirjeet melkein katosivat Toverista melkein tykkänään, harvoja lukuunottamatta. Me tiedämme, mikä merkitys on paikkakunnan kirjeillä lehden sisältöön ja levenemiseen nähden kuin myöskin niiden merkityksestä paikallisen agitatsioniin. Siksi katsomme joutavat kehotukset ja velvoitukset syrjäytettäväksi, otettakoon seuraava huomioon.

Ehdotamme että tehdään l.p. sääntöihin pykälä, joka pakottaa osastoja valitsemaan paikkakunnan kirjeenvaihtajia ja maksamaan heille 50c palkkaa palstalta kirjoituksistaan lehteemme; kaksi kirjettä ainakin kuukaudessa. Tästä olkoon poisluettuna toimitussivulle tarkoitettut kirjeet, joista Toveri maksaa korvauksen.

Hyväksytty Hoquiamin s. s. o. kokouksessa.

Hannan s. s. osasto ehdottaa agitatsionityön järjestämiseksi seuraavaa: Ensiksi, että Toveri-lehdelle hankitaan kunnollisia paikkakuntien kirjeenvaihtajia. Toiseksi, että kirjeenvaihtajille joko maksetaan tai panevat osastot toimeen kilpailuja saadakseen parhaimmat kyvyt ottamaan osaa näihin kilpailuihin.

Los Angelesin s. s. osaston alustus:

a) että piirikirjurin on tarkoin seurattava eri paikkakuntain uutisten kirjoitusta ja missä huomaa puutteellisuuksia esittäköön ne piirikomitealle, joka asiaa käsiteltyään huomauttakoon sitä osastoa, jonka alueella puutteellisuudet ilmenevät. Myöskin ottakoon sihteeri selvää Toverin konttorista, missä määrin osastot huolehtivat Toverin levittämisestä, sekä huomauttakoon niitä osastoja, joiden alueella näyttää toiminta laimenevan.

1) Toverin nykyiseen periaatteelliseen puoleen nähdessä lausuu osasto tyytväisyytensä.

2) Paikkakuntakirjeissä persoonapolitiikka olisi tyyten lopetettava.

3) Että lehti olisi saatava virkeäksi ja monipuoliseksi, mukaansa tempaavaksi. Kuivuutta olisi myös vältettävä.

4) Että lehden sisällöstä riippuu sen tilaajamäärän ja kannattajajoukon suuruus, siitä ei liene tinkimistä.

Woodlandin s. s. osasto.

Julius Hyrskymurrolle myönnettiin puheoikeus kokouksessa.

Asiasta käytettiin puheenvuoroja puoleen ja toiseen, tunustaen kokous kirjeenvaihtajiston suuren merkityksen lehden levittämisessä. Kysymys kirjoituspalkkion myöntämisestä synnytti jonkunverran keskustelua. Edustajat myönsivät kaikki, että kunnollinen kirjeenvaihtaja ansaitsee korvauksen, mutta kysymys varojen hankkimisesta sitävastoin osottautui vaikeammaksi ratkaista. Eri osastojen alustusten perusteella tultiin siihen lopputulokseen, että osastojen olisi korvattava tavalla tai toisella kirjeenvaihtajien välttämättömät kulut ainakin, ellei suoranaisten avustuspalkkion maksaminen kaikissa tapauksissa olekaan mahdollinen. Keskustelujen perusteella lykättiin asia ponsivaliokuntaan, jonka lausunto lauantaiamun istunnossa myväksyttiin. Lausunto kuuluu seuraavasti:

Paikkakuntakirjeenvaihdon järjestäminen tarkoitustaan vastaavalla tavalla.

Tunnustaen paikkakuntakirjeenvaihtajiston tärkeämerkitykselliseksi tekijäksi lehden levittämisessä paikkakunnalla, samoin kuin lehden sisällön vilkastuttamisessakin, päättää kokous,

että jokaisen osaston on valvottava, että sen keskuudessa toimii innokas ja kykenevä kirjeenvaihtaja,

joka välittää uutisia paikkakunnan tauahtumista piirin lehdelle, mikäli ne ovat kertomisen arvoisia;

mutta koska uutisten kirjoittamistavasta riippuu suuressa määrässä lehden sisällön miellyttäväisyys, tulisi kirjeenvaihtajien pitää silmällä etupäässä sitä seikkaa, että uutiset kirjoitetaan sellaisessa valossa, että niissä ei käsitellä persoonallisia juttuja, eikä yleensä asioita, joilla ei ole yleisempää merkitystä. Milloin kirjeenvaihtajat kirjoittavat osastojen sisäisistä asioista, olisi niistä mainittava vain sikäli kuin niillä on merkitystä ulkopuolella osastojen olevaan työväestöön tai osastojen jäseniin, milloin ne hajanaisen astuksen tai muun takia eivät ole tilaisuudessa ottaa toiminnallisesti osaa kokouksiin. Pitkien näytelmä- ja iltamapuhvien kirjoittamista ei yleensä ole suositeltava, joskin paikkakuntakirjeissä on sopiva sivumennen mainita sellaisista tilaisuuksista. Pitkien agitatsioonikirjoitusten sisällyttämistä paikkakuntakirjeisiin ei olisi suvaittava, vaan mieluummin kehoitettava niitä kirjeenvaihtajia, joilla on taipumusta sellaisten kirjoittamiseen, kirjoittamaan ne erilleen, jolloin ne voidaan julaista muualla lehdessä miten kulloinkin tila sallii.

Edelleen päättää kokous edelliseen katsoen,

että osastojen on, milloin kunnollisia kirjeenvaihtajia ei ole muuten saatavissa, korvattava sellaisille heidän välttämättömät kulunsa ja muuten palkittava heitä mikäli paikalliset suhteet edellyttävät, sekä myönnettävä heille vapaa sisäänpääsy iltamiin; edelleen että kirjeenvaihtajien on selostettava toimintaansa osastojen kokouksissa ja siltä varalata on osastojen kokous-työjärjestykseen liitettävä tätä tehtävää koskeva kohta.

Yhteistoiminnan aikaansaamiseksi lehden ja sen kirjeenvaihtajiston välillä, suosittaa kokous,

että Toverin toimituksen taholta on oltava vuorovai-

kutuksessa kirjeenvaihtajien kanssa kirjoittamalla niille yksityiskirjeitä, joissa selostetaan kirjeenvaihtajien toimintaa ja yleisesti innostetaan niitä tehtävässään.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin,
W. N. Reivo, Frank Wartio.

Ehdotettiin otettavaksi käytäntöön sanomalehtimieskortti-systeemi kirjeenvaihtajiin nähden. Tämä myös ilman pitempiä keskusteluja yksimielisesti hyväksyttiin otettavaksi käytäntöön.

Päivälliaikaan mennessä ei muuta ennätettykään keskustella. Otettiin päivällisloma.

ILTAPÄIVÄN ISTUNTO.

Kokouksen kutsui järjestykseen I. Hiibacka, kello 1 j.p.p.

Ehdotettiin että kokous aletaan laululla, joka myös hyväksyttiin. Laulettiin "Kansainvälisen" ensimmäinen ja viimeinen värsy.

Nimihuudossa olivat saapuvilla kaikki muut paitsi J. Mäkirinne.

A. Ruotsalainen teki ehdotuksen, että ei anneta muuta kuin kaksi puheenvuoroa samalle henkilölle yhdestä asiasta. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sueraava työjärjestyksessä oli

Mitä Toverille voidaan antaa ja mitä siltä sen perusteella voidaan vaatia?

Tästä oli seuraavat osastojen alustukset:

Astorian S. S. Klupi:

Toverin levittäminen.

Viimeisen Toverin kustannusyhtiön vuosikokouksen hyväksymä ponsi, koskien Toverin levittämiskysymystä, oli sellaisenaan hyvä, mutta sitä ei onnistuttu panemaan käytäntöön kyllin tiukasti. Päätöksen perusteella toimeenpantu tilauskilpailu m.m. ei tuottanut toivottuja tu-

loksia. Tunnustettakoon, että Toverin johtokunta sekä piirikomitea toteuttivat asianmukaiset alkuvalmistukset kilpailun toimeenpenemiseksi, mutta heidän julkaisemat kehotuskirjelmät eivät saaneet vaadittua vastakaikua osastojen taholta. Ainoastaan harvoissa tapauksissa osastot ryhtyivät tarmokkaasti toteuttamaan niitä suunnitelmia asiamiestoiminnan järjestämiseksi, joita päätös sellaisenaan edellytti. Vielä harvemmat osastot ovat kyenneet päätöksessä esitettyjä suunnitelmia jatkuvasti noudattamaan.

Eri paikkakunnilla esitettänee eri syitä tähän osastojen velvollisuuksien laiminlyömiseen. Useammassa tapauksessa kuitenkin vedottanee siihen yleiseen lamaannustilaan, joka vielä viimeisenkin vuoden aikana on vallinnut lännen valtioiden teollisuuselämässä.

Meillä on syytä olettaa, että piirikokous hyväksyy Astorian osaston tekemän esityksen agitatsionityön järjestämisestä, jakamalla piirin ehdotettuihin agitatsionialueisiin ja että kunkin alueen aluekomiteat heti ryhtyvät kiinteään vuorovaikutukseen alueellaan olevien osastojen ja länsipiiritoimikunnan kanssa. Katsomme edelleen välttämättömäksi, että eri aluekomiteat vaativat osastoilta jonkinlaisen lausunnon osastojen toiminnasta ja vähintään kerran kuukaudessa ja että aluekomiteat vuorostaan toimittavat toimintakertomuksensa länsipiiritoimikunnalle, jonka velvollisuudeksi sitten jäisi yleiskatsauksen julkaiseminen koko piirin toiminnasta piirin virallisessa äänenkannattajassa aina määrätyn ajan perästä.

Samalla kuin tällätavoin toimittaisiin sosialistisen kasvatustyön edistämiseksi, tulisi myös samalla huolehtia Toverin levittämisestä piiri- ja aluetoimikuntien myötävaikutuksella. Piiri- ja aluetoimikuntien tulisi valvoa, että kullekin alueelle tulisi nimitetyksi määrättyinä aikoina vähintään yksi erikoinen Toveri-lehden ja kirjallisuuden levittäjä, jonka tehtävänä samalla olisi n.s. tupa-agitatsionin suorittaminen. Hänen tulisi toimia aluekomitean valvonnan alaisena.

Piiri- ja aluetoimikunnat voisivat tarpeen vaatiessa järjestää kullekin paikkakunnalle tai alueelleen kokonaisen asiamiesarmeijan ja huolehtia sen tehtävistä. Asianomaisten osastojen ja aluetoimikuntien tulisi huolehtia, että kaikilta sellaisilta asiamiehiltä, jotka joutuvat käsit-

telemään puolueen lehtiliikkeen varoja, vaaditaan luotettavat takuut. Ennemmin tehdyt päätökset, koskien liikkeen saatavien perimistä tulisi panna entistä tiukemmin käytäntöön. Toverin konttorin puolelta tulisi katsoa, että liikkeelle kuuluvat saatavat tulevat ajallaan perityiksi. Lehden palstoilla silloin tällöin julaistut "ystävälliset huomautukset" eivät riitä.

Toverin tukeminen.

Toverin taloudellisen aseman tukemiseksi tarvitaan ennen kaikkea — rahaa.

Toverin kannattajajoukon ensimmäisiä velvollisuuksia siis on ryhtyä toimepiteisiin, joiden avulla Toverille saataisiin enemmän rahaa sekä enemmän luottoa.

Länsipiirijärjestö onkin jo ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen Toverin taloudellisen aseman tukemiseksi hyväksymällä yleisäänestysesityksen, jonka perusteella se järjestönä asettuu takaamaan kaikki Toveriin sijoitetut n.s. toverilainat. Toinen tehtävä olisi painostaa, että toverit edelleenkin käyttäisivät Toverin kustannusliikettä luottolaitoksenaan ja sijoittaisivat sinne liikeneviä varojaan. Liikkeeseen olisi välttämättömästi saatava enemmän pääomaa liikkeen harjoittamiseksi.

Tarpeellisten käyttövarojen hankkimiseksi voitaisiin mielestämme m.m. turvautua osakerenkaiden perustamiseen osastojen jäsenistön keskuuteen, kuten jo on aikaisemmin yritetty ja nytkin on joltakin taholta esitetty.

Lopullinen tehtävä on saada Toveri velattomaksi. Se on saatava varmalle rahapohjalle maksamalla pois kaikki siihen sijoitetut toverilainat. Silloin vasta voi Toveri rauhallisesti jatkaa tarkoitustaan vastaavaa kasvatus-työtä, sillä nämä toverilainat ovat ainoat velat, joiden avulla Toverille vihamieliset ainekset ovat viimeisenkin vuoden ajalla kyenneet sitä erikoisemmin ahdistelemaan.

Yhtenä keinona varojen hankkimiseksi tähän tarkoitukseen tulemme esittämään, että myymättä olevat Toverin kustannusyhtiön osakkeet jaetaan suhteellisesti kaikkien länsipiirissä sijaitsevien suom. sos. osastojen kesken, jotka sitten sitoutuvat lunastamaan kohdalleen lankeavan määrän osakkeita maksettavaksi määrätyillä ehdoilla kolmen vuoden ajalla.

Hoquiamin ja Aberdeenin s. s. osastot:

Alustuksia länsipiirikokoukselle.

Tiedämme jokainen minkälaisessa asemassa on meidän parhain agitatsioonivälineemme Toveri ollut ja on edelleenkin. Suuret velkataakat pitävät sitä rasituksensa alaisena, joita se ei ole kyennyt poistamaan tämän huonon ajan tähden sanottavastikaan sekä tilaajamäärän pienen tähden. Tiedämme myöskin kuinka suurina korkojen täytyy vuosittain maksaa kapitalistisille laitoksille, niin emmekö poista ainakin vähemmäksi sitä rasitusta Toverin hartioilta ja sen me voimme tehdä ostamalla Toverin osakkeita, jotka kuitenkin joskus täytyy ostaa. Ja se on nyt ainoa keino pitääksemme Toveri sen työn valistajana, johon se perustettaissa tarkoitettiin.

Sen vuoksi ehdotamme, että jokainen l.-p. s. s. o. ostaa yhden (1) osakkeen jokaista kymmentä (10) jäsentä kohden tammik. 1 p:ään mennessä 1917 Toverin kustannusliikkeestä. Varat käytettäköön velkojen maksamiseen.

Fort Bragg'in, Cal., s. s. osaston alustus:

7:si) Koska piiripuhujan tapana on ollut viime aikoina myydä kirjoja ja ottaa lehtitilauksia halvemmalla kuin mikä on niiden hinta, niin ehdotamme sen kiellettäväksi, sillä se on haitaksi paikallisille asiamiehille.

Rock Springsin s. s. osasto ehdottaa:

1:ksi) Toverin pääoman lisäämisessä osakkeitten lunastamisen avulla yhdyimme pääasiallisesti Astorian osaston alustukseen.

2:ksi) Toverin ja Toverittaren levittämisen suhteen olemme sitä mieltä, että annettakoon johtokunnan ja liikkeenhoitajan tehtäväksi järjestää asiat siten, että näitä lehtiä voidaan ruveta myymään 50c kuukausimaksoilla ja että järjestettäköön elokuun alussa alkavat neljä kuukautta kestävä yleismaalliset Toverin ja Toverittaren levittämiskilpailut, jossa palkintoina tulee olemaan kokonaisuudessaan sen summan arvosta tavaraa, mikä kertyy kilpailuun osaaottavien asiamiesten Toverin konttoriin pidätetystä asioitsijaprozentista, joka voidaan jakaa siten, että edeltäpäin määritellään, että esim. ensimmäinen palkinto käsittää niin monta prosenttia tuosta mainitusta summasta, toinen niin ja niin monta prosenttia jn.e.

Palkintoja määritellessä tulee ottaa huomioon paikkakuntain suomalainen asutus ja miten paljon siellä ennen kilpailun alkua levisi näitä lehtiä.

Jukka Mäkirinne saapui kokoukseen puoli tuntia myöhästyneenä.

Toverin tukeminen.

Kysymystä keskusteltiin pääasiallisesti Rock Springsin osaston evästyksen perusteella, jossa esitettiin liikkeen osakepääoman ostamista osastojen taholta samoin kuin useissa muissakin esityksissä, sekä kilpailujen toimeenpanemista ja lehden tilaajamäärän kohottamista, ottamalla m.m. käytäntöön asiamiestoiminnan järjestyssä tapa, jonka avulla osastot voivat paremmin valvoa niiden toimintaa ja jos mahdollista ottaa tilauksia vähittäismaksuilla.

Toverin tilaushinnan korottaminen.

Tehtiin ehdotus, että lehden tilaushinta korotettaisiin \$3.75 vuodessa, mutta raukesi varsin vähäisellä kannatuksella, samoin kuin kysymys asiamiespalkkion laskemisestakin, joka ei saanut ollenkaan kannatusta.

Liikkeen yhtiökokoukselle päätettiin tehdä ehdotus osakepääoman korottamisesta viiteenkymmeneentuhanteen dollariin. Samassa yhteydessä päätettiin jakaa osakepääomaa myytäväksi suhteellisesti osastojen kesken.

Keskustelujen perusteella lykättiin kysymys ponsivaliokuntaan, jonka antama lausunto hyväksyttiin:

Mitä Toverille annetaan

Ottaen huomioon lehden taloudellisen aseman ja sen suuren velkataakan, jonka korkojen maksamiseksi saadaan vuosittain maksaa tuntuvia summia varoja, jotka tarvittaisiin liikkeen eteenpäin viemiseksi, päättää kokous,

että nyt kun liike kerran kannattaa itsensä eikä osakepääomaa ole siis enää tarpeellista uhrata liiketappioiden maksamiseksi, ovat liikkeen velat nyt maksettavat mahdollisimman pian. Voidaksemme selviytyä niistä, esitämme Toverin Kustannusyhtiön vuosikokoukselle

että yhtiön osakepääoma korotetaan viiteenkymmenentuhanteen dollariin, sekä että siten korotetusta osakepääomasta velloitetaan osastot ostamaan viisitoistatuhatta dollaria viiden vuoden aikana jaettuna suhteellisesti kunkin osaston jäsenmäärän perusteella. Tämä summa on maksettava siten, että vuosittain tulee liikkeen käytettäväksi vähintään kolmetuhatta dollaria, mutta osastoilla on kuitenkin oikeus ostaa osallensa langennut summa niin pian kuin itse haluaa.

Saadaksemme lehden tilaajamäärän kohoamaan niin korkealle, että liikevoitto osaltaan korvaisi entisiä liiketappioita, päättää kokous, että seuraava menetelmä tilausten hankkimiseksi on jokaisessa osastossa otettava viivyttelämättä käytäntöön:

a) Kussakin osastossa on valittava lehden levittämistoimikunta, joka jakaa paikkakunnan sopiviin levitysalueisiin olosuhteiden mukaan.

b) Tämän toimikunnan toimesta ja valvonnan alla on tarjottava vähintään kerran kuussa lehteä tilattavaksi jokaiselle ei-tilaajalle.

c) Tilauksia on välitettävä vähittäismaksuilla siten, että otetaan tilaus pitemmälle ajalle tavallisella maksulla, mutta maksu peritään kuukausittain viidenkymmenen sentin erissä.

d) Toimikunnan on tehtävä tilitys kerran kuussa Toverin liikkeeseen, mutta ilmoitettava toiminnastaan osastonsa jokaisessa kokouksessa. Tätä varten on osastojen työjärjestykseen varattava sitä koskeva kohta, jotta asia tulee esille muiden säännöllisten asiain rinnalla.

e) Toverin liikkeen puolesta on laitettava vapaasti käytännölliset tilikortit, joihin asioitsijat voivat sopivasti merkitä tilaajan tilin, perittyine ja perimättömine erineen.

f) Tämän suunnitelman käytännössä toteuttaminen jätetään Toverin johtokunnan ja piirikomitean valvotta-

vaksi sillä nimenomaisella määräyksellä, että kaikkien alkuvalmistusten on oltava valmiit toukokuun ensimmäiseen päivään mennessä.

Päästäksemme asiassa käytännölliseen alkuun, päätetään edelläolevaan suunnitelmaan nojaten panna toimeen koko maata käsittävät Toverin ja Toverittaren levittämiskilpailut, joiden yksityiskohtaisempi järjestely jätetään Toverin johtokunnan ja piirikomitean järjestettäväksi S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean ja toisten piirien piirikomiteain avustamana.

Piirikomitean asettaman erikoispalkinnon lisäksi jaetaan Toverin liikkeen taholta palkintoina tavarassa sitä rahasummaan vastaava arvomäärä, joka kilpailujen kautta säästetään asiamiespalkkioissa, tavalla, jonka piirikomitea ja Toverin johtokunta lähemmin määräävät, edellyttäen kuitenkin, että palkintoja jakaessa on otettava lukuun paikkakunnan suomalaisen asutuksen lukumäärä, sekä se mikä määrä lehteä leviää sinne kilpailun alkaessa.

PONSIVALIOKUNTA:

I. HIIBACKA, JUKKA MÄKIRINNE, W. J. ALLIN,
W. N. REIVO, FRANK WARTIO.

Toverin liikkeen hallinto.

Seuraava kysymys järjestyslistalla oli Toverin liikkeen hallinto. Kysymys siirrettiin Toverin yhtiökokoukselle ilman keskusteluita.

Kysymyksestä oli piirikokoukselle osoitettu Los Angelesin osaston seuraava alustus:

Piirikomitean oikeudet ja velvollisuudet Toveriin.

(Alustus piirikokoukselle)

Koko Toverin olemassaolon ajan on ollut huomattavana ilminönä se, että osastot osastoina eivät ole olleet

kiinteässä yhteydessä lehtensä kanssa ymäpäri vuoden. Kokouksen edellä on kyllä aina ollut huomattavissa vilkkaampaa osanottoa Toverin asioihin, ainakin osastojen enmmistön taholta. Mutta kun kokoukset ovat menneet ohi, niin välit ovat vähitellen "jäähtyneet" ja vuorovaihtus on jäänyt hyvin vähäksi, eikä kaikki osastotkaan ole katsoneet kokouksiaan niin tärkeiksi, että olisivat hankkineet niihin edustajansa. Tästä on seurannut, että osastot ovat suhtautuneet Toveriin enemmän virallisina osakkeenomistajina kuin sitä aseenaan käyttävinä taistelijoina, ajatellen, että kun sen asioita kerran vuodessa järjestellään, niin kylläpähan lopusta pitää johtokunta huolen.

Tästä käsitteestä on seurannut monta lehden kehitystä hidastavaa epäkohtaa. Ensinnäkin on paikkakuntakirjeiden lehteen hankkiminen ollut — nyt aivan viimeistä aikaa lukuunottamatta — sivuasiana, eikä sille ole lainattu riittävää huomiota. On kylläkin valittu kirjeenvaihtaja silloin kun muutkin virkailijat, mutta kirjeenvaihtajan toimen täyttämistä ei ole valvottu riittävässä määrässä. Jos valinnassa on satuttu samaan ahkera kirjeenvaihtaja, on hän täyttänyt tehtävänsä hyvin, kirjoitellen ahkeraan paikkakuntauutisia lehteen, mutta harvoin on osaston taholta kiinnitetty riittävää huomiota kirjeiden sisältöön, vaikka niiden laatu ja lukumäärä suuresti vaikuttaa lehden sisältöön ja paikkakunnalle levenemiseen. Vasta sitten kun jonkun yksilön kimppuun on käyty tavallista raskaammin, että loukattu on nähnyt tarpeelliseksi viedä asia kokoukseen, on kiinnitetty huomiota siihen, mitä paikkakuntauutisissa on ollut. Jos taas on satuttu valitsemaan vähemmän ahkera kirjeenvaihtaja, on hän saanut pitää toimensa seuraavaan virkailijain vaaliin saakka, vaikka hän ei olisi muistanut mitään muuta kuin sen, että hänetkin valittiin virkaan.

Edellisestä epäkohdasta seuraa useinkin toinen, se nim., että lehden levittämisen suhteen ollaan yhtä hyvänlaatuksia, eikä viitsitä asiamiehille "kränätä", vaikkapa he eivät olisi muistaneetkaan tehdä mitään lehden levittämiseksi. Tämä on tavallista n.s. normaali oloissa. Vasta sitten kun liikkeen taholta nostetaan hälyytys pikaisen avun tarpeesta, herätään jonkunmoiseen toimintaan hetkellisesti. Mutta kun on puuskansa toimittu, alkaa taas vanha "tasainen" taival. Uskotaan kaikki olevan hyvin ja tämän uskon mukaan jääetään taas välinpitämättömälle kannalle.

Nämät epkohdat ovat kaikille selviä ja niitä on koetettu poistaa m.m. kilpailujen avulla. On pantu toimeen tilauskilpailuja ja nyt on käynnissä kirjevaihtokilpailu. Niillä on kylläkin saatu kokolailla hyviä tuloksia, mutta nekään eivät ole olleet pysyväisiä. Jonkun ajan kuluttua kilpailun loputtua on innostus laimennut ja on vähitellen menetetty se, mitä on kilpailun avulla saavutettu. Tämä olisi saatava korjatuksi, mutta miten?

Meillä on täällä lännelläkin kaksi orgaania, Toveri ja piirikomitea. Eiköhän näiden toimintaa lähentämällä voitaisi saada jotakin aikaan? Mielestämme sitäkin olisi koetettava. Se kävisi päinsä siten, että piirikomitealle annettaisiin joitakin tehtäviä ja oikeuksia Toverin suhteen. Silloin nämä kaksi orgaania lähenisivät toisiaan ja toimisivat yhdessä yhteisen asiamme eteen.

Edellämainitun yhteyden aikaansaamiseksi ehdottaa Los Angelesin s.s. osasto piirikokouksen päätettäväksi seuraavaa:

a) että piirikirjurin on tarkoin seurattava eri paikkakuntain uutisten kirjoitusta ja missä huomaa puutteellisuuksia, esittäköön ne piirikomitealle, joka asiaa käsiteltyään huomauttakaan sitä osastoa, jonka alueella puutteellisuudet ilmenevät. Mysökin ottakoon sihteeri selvää Toverin konttorista, missä määrin osastot huolehti-

vat Toverin levittämisestä, sekä huomauttakoon niitä osastoja, joiden alueella näyttää toiminta laimenevan.

b) että piirikokous kehoittaa Toverin Kustannusyhdistiön laatimaan sääntöihinsä pykälän, joka velvottaa Toverin johtokunnan kysymään piirikomitean mieltä ja antamaan sille sanontavaltaa milloin hyvänsä ilmaantuu jotakin erimielisyyttä johtokunnan keskuudessa Toverin toimitukseen nähden. Samoin, jos Toveriin valitaan uusia toimittajia, alistakoon johtokunta toimeen hakeneet suosituksineen ja vaatimuksineen piirikomitean tarkastettavaksi, ja mikäli mahdollista, valitkoon piirikomitean suosittamia henkilöitä toimeen, tai jos se nähdään paremmaksi, toimittakoon vaalin yhdessä piirikomitean kanssa. Kuitenkaan älköön annettako piirikomitealle oikeutta tehdä johtokunnalle sellaisia vaatimuksia, jotka tuottavat aineellista vahinkoa liikkeelle; liikkeen taloudellisen puolen valvominen jääköön edelleenkin johtokunnan yksinoikeudeksi.

Mielestämme edelläolevanlainen lähentäminen ei ainakaan vahingoita toimintaamme ja me ehdotamme sitä koetettavaksi. Luulemme siitä ainakin olevan sen hyödyn, että piirikomitea seuraa kiinteämmin lehden sisältöä, ja kun sille taataan oikeus huomauttaa epäkohdista, niin luulemme, että yleensä osastojen ja lehden välit lähenevät esittämämme yhteistoiminnan avulla.

LOS ANGELESIN S. S. OSASTO.

Hyväksytty virallisessa kokouksessa, helmik. 27 p., 1916.

LYYDI NYLANDER,

SAM. PARTANEN.

Puheenjohtaja.

Kirjuri.

(Osaston leima)

Tästä oli seuraavt osastojen alustukset:

SUHTAUTUMISEMME TOVERITTAREEN.

(Alustusehdotus länsipiirin edustajakokoukselle)

Komitea, jonka Astorian suomal. sos. klubi valitsi laatimaan alustuksia länsipiirin edustajakokoukselle Toveritarta koskevista kysymyksistä, antaa Toverittaren nykyiselle toimittajalle tunnustuksen Toverittaren sisäl-

lön suhteen viimeisen vuoden aikana ja toivoo, että Toverittaren toimittamista jatketaan edelleen samaan suuntaan, käytäntöön otetun toimitustavan mukaan. Silloin olemme vakuutettuja, että toimittaja tulee tehtävässään onnistumaan yhtä suurella menestyksellä kuin tähänkin asti.

Toverittaren sisältö on ollut monipuolinen ja vilkas, joten se on kaikkialla saanut suosiota osakseen. Tämän todistaa parhaiten se seikka, että Toverittaren tilaajamäärä on viime vuoden ajalla kohonnut siihen määrään, että Amerikan suomalaisten työläisnaisten ainoan äänenkannattajan kuolettamisesta ei enää liene pienintäkään vaaraa.

Ensinnäkin lasten osasto on ollut erittäin vilkas, joten sen suhteen on hyviä toiveita nousevalle nuorisolle. Lapset ovat juuri niitä, joiden suhteen meillä on suuria tulevaisuuden toiveita. Siispä meidän onkin pyrittävä valvomaan, että he jo varhaisessa lapsuudessaan pyhittävät elämänsä työväenluokan aatteen edistämiseksi. Silloin me saamme heistä horjumattomia taistelijoita, joiden apuun voimme luottaa taistelumme voittamisessa.

Nuorison osasto on osottautunut kokolailla tarkoitustaan vastaavaksi, joten sekin näyttää olevan hyvä olemassa. Sen yhteyteen olisi meidän mielestämme vielä lisättävä erikoinen palvelijattarien osasto, jossa suomalaiset palvelijattaret saisivat vaihtaa mielipiteitään sekä lausua julki ajatuksiaan heitä koskevista kysymyksistä. Uskomme, että palvelijattaret saataisiin paremmin järjestetyksi sekä innostumaan työväenliikkeeseen, jos heillekin lainattaisi enemmän huomiota naisten omassa lehdessä.

Kodin osasto on myöskin hyvä olemassa Toverittarissa, joten olemme sillä kannalla, että se on säilytettävä. Katsomme siitä olevan paljon hyötyä perheen äideille lasten ja kodin hoidossa. Siitä he saavat seurata terveysopillisia y.m. neuvoja, joita moneltakaan ei tulisi muuten luettua. Työläisperheiden äideiltä usein puuttuu varatkin, etteivät he voi hankkia itselleen sellaista kirjallisuutta, josta saisivat kaikkia niitä neuvoja, joita tämä osasto tuo heille aivan jokapäiväisessä muodossa.

Sitten niiden romaanien ja jatkuvien kertomusten suhteen, joista useat miespuoliset henkilöt ovat niin paljon puhuneet, olemme sillä kannalla, että niitäkin on

julaistava Toverittaressa — jatkuvasti. Uskallamme väittää, että niillä on tarkoitustaan vastaava merkitys Toverittaren levenemisessä mahdollisimman laajoihin piireihin. Toverittaressa onkin jo julaistu niiden suhteen koko selvästi ymmärrettäviä mielipiteitä, joista käy ilmi, missä määrin Toverittaren lukijat ja kannattajat ovat niiden kannalla ja kuinka he niihin suhtautuvat. Tietysti on tunnustettava, että niiden valikoimisessa työväenluokan sanomalehteen on käytettävä mitä suurinta huolellisuutta, mutta tässä tapauksessa uskallamme luottaa Toverittaren toimittajaan ja jättää se hänen tehtäväkseen. Hän parhaiten tuntee lukijakuntansa maun ja tiedämme hänen käyttävän kaikki kykynsä lehden parhainta etua silmällä pitäen.

Toverittaren teknilliseen puoleen emme ole tyytyväisiä sen ulkoasuun nähden. Ensinnäkin se on painettu kovin huonolle paperille. Jos siinä esimerkiksi joskus julaistaan joku valokuvajäljennös, niin se kokonaan menettää merkityksensä nähtävästi paperin kehnouden takia. Olemme sitä mieltä, että lehti olisi painettava paremmalle paperille.

Toiseksi Toverittaren ulkoasun korjaamiseksi olisi sen kokoa pienennettävä. Voitaisiinkin lehti pienentää kooltaan sellaiseksi, kuin tässä maassa ilmestyvät aikakauslehdet tavallisesti ovat, esim. sen kokoiseksi kuin "Työmiehen Joulu" oli tänä vuonna. Tästä olisi m.m. se etu, että ne, jotka haluavat lehtensä säilyttää, voisivat ne vuoden lopussa sidottaa kansiin. Nykyisessä koossaan on Toverittaren numerojen sidottaminen mahdotonta yksityiskirjastoja varten.

On luonnollista, että sikäli kuin Toverittaren tilaajamäärä kohoaa, sen avustajajoukko myöskin laajenee.

Niinpä olemme nyt jo kuulleet sen toimittajan vallittavan lehdessä vallitsevasta tilan ahtaudesta. Toverittaren sivumäärää olisi tarpeen vaatiessa lisättävä niin että lehteen aijotut kirjoitukset saadaan ajallaan julaisuksi. On tunnettua, että jos avustajien kynäntuotteet vanhenevat, niin se vaikuttaa heihin lamaannuttavasti.

Koska Toverittaren tilaajamäärä ei ole vielä kukaan kohonnut niin korkealle, että se nykyisessäkään koossa ja ulkoasussa kannattasi itsensä, (Toverittaren tappio viime vuonna ei tosin ole suurempi kuin \$9.15) niin emme katso välttämättömäksi, eikä voitavankaan panna

käytäntöön näitä muutoksia lehden ulkoasuun nähden, ennenkuin lehden tilaajamäärä on kohotettu kymmeneen tuhanteen.

Koska ylimääräisessä edustajakokouksessa tehtiin päätös, jonka mukaan Toveritar omistettiin yleiseksi puoluelehdeksi ja velvoitettiin kaikki järjestön orgaanit toimimaan Toverittaren levittämiseksi, niin vetoomme tässä niihin ja vaadimme pantavaksi edustajakokouksen päätökset käytäntöön. Toverittaren tilaajamäärä on kohotettava edellämainittuun määrään, että esitetyt suunnitelmat lehden sisällön ja ulkoasunkin suhteen voitaisiin toteuttaa.

Ylläolevan perusteella ehdotamme:

Että piirin edustajakokous antaa tunnustuksen Toverittaren toimitukselle lehden sisällön suhteen viime vuoden ajalla;

että toimitusta kehoitetaan yhdistämään lehdessä olevaan nuorison osastoon palvelijattarien osasto, sekä muutenkin lainaamaan palvelijatar-kysymykselle enemmän huomiota;

että Toverittaren toimitukselle jätetään vapaat kädet kaunokirjallisen puolen valitsemisessa lehdelle;

että edustajakokous muistuttaa toimeenpanevaa komiteaa ja piirijärjestöjä s.s. järjestön viimeisen edustajakokouksen päätöksestä, vaatien heti ryhdyttäväksi pontteihin toimenpiteisiin Toverittaren tilaajamäärän kohottamiseksi kymmeneen tuhanteen; ja

että heti kun Toverittaren tilaajamäärä on noussut kymmeneen tuhanteen, velvoitetaan Toverin johtokunta ylläolevassa perustelussa esitetyt suunnitelmat Toverittaren ulkoasuun ja koon suhteen käytännössä toteuttamaan.

Astorian s. s. klupin naispuolinen alustuskomitea.

Hyväksytty Astorian s.s. klupin kokouksessa maaliskuun 1 päivä, 1916.

TOVERITAR.

Katsoen sen pieneen kokoon sekä siihen, että se suurimmaksi osaksi leviää ja tulee edelleenkin leviämään piireihin, missä naisetkin seuraavat uutisia päivälehdistämme, on saatava mahdollisimman suuri supistus aikaan paikkakuntakirjeisiin. Milloin sellaisia pitempänä

julaistaan, on niiden oltava erityisemmin naisten toimia ja tehtäviä selostavia. Kokousreferaatit pois. Sen sijaan "Kodin osasto" sopii laajentaa, johon saapi englanninkielisistä naisten lehdistä sangen tärkeitä tietoja ja neuvoja myöskin työläisnaisille. Myöskin luokkamme hengessä kirjoitettuja totuuden mukaisia kertomuksia ja runoja sisällytettäköön sille tilalle mitä supistetuilta kansankirjeitä jää. Pääpaino on pantava edelleenkin työläisnaisten järjesmistä poliittilliseen ja taloudelliseen taisteluun sisältäville kirjoituksille. Englanninkielen oppimisen ja kansalaiseksi tulon tärkeyttä teroitettava jatkuvasti.

Koko ja toimitusvoima sama kuin nyt on, niin kauan kun lehdellä on 8,000 tilaajaa. Sitte laajennettava ja yksi toimittaja lisää.

Liikkeen taloudellista puolta vaurastutettava järjestämällä osakepääoman myynti piirikokouksen määrämällä tavalla. Tilauskilpailut palkintojen perusteella lakkautettavat. Ilmoitusten hankinta järjestettävä osastojen avustuksella. Liikkeenhoitajan olisi selostettava jatkuvasti lehden palstoilla osastoille, kirjallisuuskomiteoille ja asiamiehille, mitä on heikkouksia toiminnassa, mitä on saavutuksia tuottavaa niin ja niin toimiessa. Täten tulee kiinteä vuorovaikutus lehden kannattajille liikkeensä taloudellisen puolen vakiinnuttamiseen ja hoitamiseen.

Liikkeenhoidon ja toimituskunnan on pidettävä keskenään neuvotteluja yhtenäisyyden aikaansaamiseksi liikepuolen ja aatteellisen puolen välillä.

Seattlen s. s. osasto No. 5.

Toverittaren suhteen jaettiin keskustelu seuraavasti: ensin toimituksen arvostelu; toiseksi, lehden asu y.m. taloudellinen puoli.

Toverittaren toimituksen arvostelu ei synnyttänyt laajaa keskustelua, vaan annettiin toimitukselle yksimielinen tunnustus muutaman puheenvuoron jälkeen yhtymällä Astorian S. S. Klupin tekemään ponteeseen.

Kysymys Toverittaren laajentamisesta ja kiertävän asiamiehen lähettämisestä liikkeelle raukesi ilman pitempää keskustelua. Toverittareen päätettiin perustaa n.s. palvelijatar-osasto. Samoin päätettiin pantavaksi

toimeen iltamia, joista saaduilla varoilla jaetaan lehtiä. Piirikomitean tehtäväksi jätettiin valvoa että itä- ja keskipiirissä aletaan toimia järjestön edustajakokouksen tekemän päätöksen mukaan Toverittaren levittämiseksi.

Tilausten ottaminen vähittäismaksulla sovelletaan Toverittareen samoin kuin Toveriinkin, sillä eroituksella vain, että maksu Toverittaresta on pienempi. Osastojen huomioonotettavaksi kohdistettiin niinkään myöskin kysymys Toverittaren erikoisnumerojen levittämisestä.

Keskustelun perusteella lähetettiin kysymys ponsivaliokuntaan, jonka seuraava lausunto hyväksyttiin.

TOVERITAR.

Toverittaren toimitustapaan ja periaatteelliseen asioiden seuraamiseen katsoen lausuu kokous tyytyväisyytensä.

Voidaksemme korottaa Toverittaren tilaajamäärän vähintään kymmeneentuhanteen, velvoitamme Toverin johtokunnan kääntymään kaikkien piirikomiteain ja s.s. järjestön toimeenpanevan komitean puoleen tarkoituksella että s. s. järjestön edustajakokouksen päätös Toverittaren ja lastenjulkaisujen levittämiseen nähden pannaan toimeen kautta koko maan.

Edelleen päättää kokous, että osastojen on levitettävä Toverittaren erikoisnumeroita, sekä pantava toimeen iltamia, joista saaduilla varoilla tilataan Toveritarta sellaisille henkilöille, joille sen myyminen muuten on mahdottomuus.

Toverittaren levittämiseksi on otettava käytäntöön tapa myydä lehteä vähittäismaksuilla, jotka peritään kahdenkymmenenviiden sentin kuukausittaisissa erissä samaa suunnitelmaa noudattaen kuin Toverin levittämissäkin.

PONSIVALIOKUNTA.

I. HIIBACKA, JUKKA MÄKIRINNE, W. J. ALLIN,
W. N. REIVO, FRANK WARTIO.

Tyyni Koski ehdotti Toverittaren taloudellisen aseman varmentamiseksi ryhdyttäväksi toimenpiteisiin n.s. Aino Tuomis-vainajan rahaston ottamiseksi Toverin Kustannusyhtiölle, kuten järjestön edustajakokous on päättänyt, määrättiin piirikomitea yhdessä Toverin Kustannusyhtiön johtokunnan ja s.s. järjestön toimeenpanevan komitean kanssa ryhtymään niihin toimenpiteisiin, joita asia vaatii rahojen ulosmaksamiseksi Aino Tuomis-komitealta.

LASTEN JULKAISUT.

Tehtiin kysymys, millä keinolla saataisiin mahdollisimman paljon levitettyä lasten julkaisuja. Päätettiin kehoittaa Toverin johtokuntaa kääntymään toimeenpanevan ja kaikkien piirikomiteain puoleen, kehottaen niitä saattamaan käytäntöön s. s. järjestön viimeisen edustajakokouksen päätöksen, koskeva lasten julkaisuja.

AGITATIONITYÖN JÄRJESTÄMINEN.

Kysymyksestä oli seuraavat osastojen alustukset:

Alustuksia länsipiirikokoukselle.

Tiedämme jokainen, minkälaisessa asemassa on meidän parhain agitatsioonivälineemme Toveri ollut ja on edelleenkin. Suuret velkataakat pitävät sitä rasituksen alaisena, joita se ei ole kyennyt poistamaan tämän huonon ajan tähden sanottavastikaan sekä tilaajamäärän pienen tähden. Tiedämme myöskin kuinka suurilla korkojen täytyy vuosittain maksaa kapitalistisille laitoksille, niin emmekö poista ainakin vähemmäksi sitä rasitusta Toverin hartiolta ja sen me voimme tehdä ostamalla Toverin osakkeita, jotka kuitenkin joskus täytyy ostaa. Ja se on nyt ainoa keino pitääksemme Toveri sen työn valittajana, johon se perustettaissa tarkoitettiin.

Yhdymme Astorian s. s. osaston alustuskomitean alustukseen lakkauttamalla piirin organiseeraaja toimes-

taan toistaiseksi. Mutta, emme hyväksy länsipiirin jakamista aluejärjestöihin, sillä meillä piirissämme on kylliksi veroja entisestäänkin. Ja tällaiset komiteat aina lisäävät uusia kustannuksia ja veroja, joka on suurena haittana jäsenmäärän kohoamiselle. Valtiokomiteat voivat yhtä hyvin järjestää paikallisia puhujia ja missä ei ole valtiokomiteaa, siellä järjestäköön piirikomitea puhujat. Myöskään emme hyväksy piirisihteerin palkan korotusta ja vakitukselle palkalle asettamista, sillä piirissämme on kovin pieni jäsenmäärä ja sen toiminta hajanaista, joten vakituinen piirisihtööri ei tule tarkoitustaan vastaamaan.

Siis ehdotamme:

a) Että jokainen länsipiirin s. s. osasto ostaa yhden (1) osakkeen jokaista kymmentä (10) jäsentä kohden tammik. 1 p:ään mennessä, 1917, Toverin Kustannusliikkeestä. Varat käytettäköön velkojen maksamiseen.

b) Että piiripuhujan toimi toistaiseksi lakkautetaan ja tilalle asetetaan väliaikaisia paikallisia puhujia.

c) Että piirin alueisiin jakamista jyrkästi vastustamme, jonka tehtävän valtiokomiteat täyttäköön edelleen.

d) Kuin myöskin piirisihteerin vakitukselle palkalle asettamista jyrkästi vastustamme.

Aberdeenin ja Hoquiamin alustuskomitea.

Agitatsionityön järjestäminen.

(Alustus piirikokoukselle)

Agitatsionityötä järjestettäessä olisi niin paljon kuin mahdollista pidettävä silmällä sitä, että osastot jokapuolella piirissämme tulisivat suhteellisesti saamaan saman verran yleisestä valistustyöstä osakseen, muuten se ei tule piirin jäsenistöä kokonaisuudessaan tyydyttämään.

Jos piiripuhujan toimi lakkautetaan, niin se aiheuttaa sellaisen asiantilan, että harvaan asuttujen syrjäseutujen osastot eivät tule saamaan kunnollista puhujaa osakseen ollenkaan, vaikka ovatkin samallaisten verotusten alaisina kuin toisetkin. Tällainen epätasaisuus luonnollisesti synnyttää jäsenissä pahaa verta, eikä suotta, jokaisella olkoon oikeuksia kuin on myöskin velvollisuuksia.

Yksi piiripuhuja ei ole mielestämme ensinkään liikaa näin laajalla ja heikosti järjestyneellä alueella kuin on länsipiiri ja niin hajallaan olevalla eri mielipiteitä

käsittäväällä joukolla kun ovat piirissämme olevat kansalaiset, on ihan välttämätöntä, että piirillä on yksi sellainen vakituinen puhuja, joka voipi selostaa eri kysymyksiä mahdollisimman laajasti ja monipuolisesti, jatkamaan parannettuna sitä agitatsionityötä, jossa on vasta alkuun päästy.

Mutta piiripuhujan työjärjestystä pitäisi mielestämme hieman muuttaa siten, että pidettäisiin enemmän helppotajuisia puheita käytännöllisestä toiminnasta ja päivän kysymyksistä. Innostavat agitatsionipuheet olisivat erittäin tarpeellisia joukkoja mukaan tempaavina. Ne virkistävät tietoisempiäkin jäseniä, puhumattakaan viime kokouksissa riveihimme yhtyneistä. Huomioon on otettava myöskin ne, jotka syystä tai toisesta eivät vielä ole puolueeseen liittyneet, mutta kuitenkin liikkuvat puolueen jäsenten mukana, niiden toimeenpanemissa kokouksissa, iltamissa ja puhetilaisuuksissa. Ne ovat sellaista kahden vaiheilla olevaa joukkoa, joillekka olisi selitettävä asiaa mahdollisimman helppotajuisessa muodossa, ennenkuin siitä on vastaavaa hyötyä, sillä ne ovat meitä lähinnä ja ensin voitettavissa riveihimme. Piiripuhujan tilalle ehdotetut luentokurssit ovat epäkäytännöllisiä monesta eri syystä. Ennenkuin luentokurssit vastaavat tarkoitustaan, pitäisi olla ainakin kaksi luennoitsijaa ja että kurssit ovat sekä päivällä että illalla vähintään kolme viikkoa paikassaan. Mutta onko kyvykkäitä luennoitsijoita sellaisia tilapäisiä kursseja varten saatavissa, on vaikea kysymys, joka olisi tätä asiaa päätettäessä myöskin otettava huomioon.

Sitten on toinen kysymys, tyydyttääkö kurssien pito piirin jäsenistöä kokonaisuudessaan, sillä sellaisia kursseja voidaan panna toimeen ainoastaan niillä paikkakunnilla, missä on suuremmat osastot tai useampia osastoja lähekkäin. Joka tapauksessa syrjäseudut jäävät kokonaan kursseista osattomiksi ja ne ovat juuri niitä, joissa eri kysymysten seliättelyä kaikista kipeimmin tarvittaisiin, paikkoja, missä paikallisetkin voimat usein ovat heikommät ja joissa hajottajain touhut ovat juurtuneet syvemmälle. Se, että pienemmistä osastoista lähetettäisiin kyvykkäämpiä jäseniä osastojen varoilla kursseille saamaan opetusta, on myöskin tarkoitustaan vastaamaton. Ensiksikin osastojen välit ovat siksi pitkät, jos ni-

mittäin kaikki osastot tulisi vähänkään edustettua, että yksistään matkakuluihin menisi jo satoja dollareita ja se on enemmän kuin osastot voivat maksaa. Toiseksi jäsenistö yleensä omaa sellaiset mielipiteet, ettei yhteisillä varoilla yksityisille tietoisuutta kustanneta, niin hyvä ja tarpeellinen tapa kun se monasti valistustyöhön nähden olisikin.

Luennoitsijain hankkimisessa olemme järjestön viimeisen edustajakokouksen päätöksen kannalla. Se päätös käytäntöön saatettuna takaa lännellekin joksikin ajaksi kunnollisen luennoitsijan, joka muuten näyttää olevan saavuttamattomissa.

Ylläolevan perusteella yhdyimme Astorian osaston alustuksen ponteen kaikissa muissa kohdissa paitsi "d" kohdan tilalle ehdotamme, että piiripuhujan toimi edelleenkin pidetään voimassa ja "e" kohdan tilalle ehdotamme, että piirikokous toimii Chicagon edustajakokouksen päätöksen käytäntöön saattamiseksi s. s. järjestön luennoitsijan suhteen.

Hyväksytty Los Angelesin s. s. osaston kokouksessa, helmikuun 27 päivä, 1916.

Lyydi Nylander,
Puheenjohtaja.

Sam. Partanen
Kirjuri.

(Osaston leima)

KANNATUKSIA LÄNSIPIIRI- JA TOVERIN KUSTANNUSYHTIÖN VUOSIKOKOUKSELLE.

Raymondin s. s. osasto kokouksessaan 2 p. huhtik. yksimielisesti päätti kannattaa Hoquiamin ja Aberdeenin ehdotuksen "a" kohtaa, joka velvoittaa osastojen ostamaan osakkeen Toverista jokaista kymmentä jäsentä kohden;

ja "c" kohtaa, joka vastustaa piirin jakamista.

S. s. s. Klupin ehdotusta, joka koskee metsä- ja myllytyöläisten herättämistä ja järjestämistä.

W. Berkeleyn osaston ehdotusta, että piirikokous ottaa keskusteltavaksi s. s. osastojen yleisen kiertävän näytelmäkirjaston perustamisen.

AGITATIONITYÖN JÄRJESTÄMISESTÄ LÄNSIPIIRISSÄ.

Stocketti'in s. s. osasto kokouksessaan v.k. 27 p. päätti kannattaa Astorian s. s. klupin alustuksen seu-

raavia kohtia: A, B, C, D ja F. F-kohtaa kannatettiin sillä lisäyksellä, että piirikirjuri velvoitetaan avustamaan Toveria artikkelien kirjoittamisella sikäli kuin se muiden töiden ohella on hänelle mahdollista.

E-kohtaa, koskien luentokurssien pitoa eri alueilla vastustettiin. Katsottiin niistä ei tulevan kustannuksiin nähden vastaavaa hyötyä, ottaen huomioon harvan suomalaisen asutuksen länsipiirissä. Kurssit tulisivat pakostakin paikallisia, eikä yleisiä, koko aluetta käsittäviä.

Myöskin kannatettiin Ilwacon s. s. osaston alustuksen C-kohtaa, jossa ehdotetaan, että osastot ja aluekomiteat velvoitetaan levittämään Toverin agitatsioninumeroa kerran kuussa, jne.

Kannatettiin myöskin San Franciscon s. s. osaston alustusta nuorisoliittojen perustamista osastojen yhteyteen.

STOCKETT'IN S. S. OSASTO,
(Osaston leima) Stockett, Mont.

FORTBRAGGIN S. S. OSASTON ALUSTUS LÄNSIPIIRIN PIIRI- JA TOVERIN KUST. YHT. YHTIÖKOKOUKSELLE.

1:si) Yhdymme Astorian osaston ehdotukseen agitatsionityön järjestämisessä ja että organiseeraajat toistaiseksi lakkautetaan.

2:si) Yhteistä etua silmällä pitäen ehdotamme piiriin jaettavaksi neljään alueeseen sillä ymmärryksellä, että rajat eivät ole tekijänä.

3:si) Yhdymme Ilwacon osaston ehdotukseen, että Toveri painetaan kerran viikossa erikoisena agitatsioninumerona.

4:si) Ehdotamme että piirikomitea toimeenpanee luentokursseja, jos näkee siihen olevan edellytyksiä, ja että ottaa edeltäpäin selvän, josko osanottajia on tarpeeksi.

5:si) Tupa-agit. suhteen yhdymme Astorian osastoon ja että osastot velvoitettakoon pitämään yllä tupa-agitatsionia alueillaan.

6:si) Piirikirjurin suhteen yhdymme Astorian osastoon, että toimi asetetaan vakinaiselle palkalle.

7:si) Koska piiripuhujan tapana on ollut viime aikoina myydä kirjoja ja ottaa lehtitilauksia halvemmalla

kuin mikä niiden hinta on, niin ehdotamme sen kiellet-
täväksi, sillä se on haitaksi paikallisille asiamiehille.

8:si) Yhdymme Ilwacón osastoon; että puhumaseuro-
ja pannaan käytäntöön osastoissa.

9:si) Yhdymme Fitchburgin osastoon, että piiri vel-
vottaisi järjestöt kustantamaan sosialistisia näytelmä-
kirjoja.

EVÄSTYKSIÄ L-PIIRIN PIIRIKOKOUKSELLE.

**Piiriä ei jaettava aluetoimikuntiin. Piirikirjurin palkkaa
ei korotettava.**

Piiritoimikunta kehottakoon ja ohjatkoon osastoja ja
jos aluetoimikunnat tulee, niin myöskin avustakoon niitä
toimimaan sekä järjestömme jäsenistöä saamaan englan-
ninkielen opetusta ja pääsemään tämän maan kansalai-
seksi, sillä nämä ovat välttämättömät tehokkaammalle o-
sanotolle puolueemme toimintaan ja yleensä työväen luok-
kapolitiikkaan.

Piirikokous päättäköön tehokkaista ja tarkoituksen
mukaisista toimenpiteistä Toverin jällelläolevan osake-
pääoman lunastamista koskevista seikoista siten, että se
tulisi suhteellisesti velvoittamaan kaikki piirimme jär-
jestön osastot osaa ottamaan liikkeemme vapauttamisek-
si sen toverilainataakan alta, mistä se on saanut ja saapi
kärsiä niinkauan kuin ne ovat maksetut. Parempi on,
että otamme nyt enempi ponnistaaksemme kun että yhä
jatkuvasti joskin hiukan helpommin ponnistelemme. Ryn-
tävämpi ote vapauttaa meidät maksamasta yksityisille
ja pankeille korkoa, ollen se sittenkin lopullisesti meille
lehden ylläpitäjille helpompi.

Koska on totta että järjestöömme kuuluvatkin työ-
läiset piirissämme tallettavat kymmentuhansin rahojaan
porvarien pankkilaitoksissa, vaikka meillä on näitä por-
varien pankkeja luotetumpi pankkilaitos itsellämme
Fitchburgissa, Mass., oleva Työläisten Luottoyhdistys,
johon ei piirimme jäsenistö ole kiinnittänyt huomiotaan
tähän asti muussa kuin sieltä lainamisessa, niin kiinnit-
täköön piirikokous huomion myöskin tähän liikkeemme
haaraan ja selostakoon jäsenistölle tuon laitoksen hyö-
dyllisyyden rahojen talletuslaitoksena.

Seattlen s. s. osasto No. 5.

ALUSTUKSIA LÄNSIPIIRIN EDUST.-KOKOUKSELLE

Yhdymme Astorian osaston ehdotukseen piirimme aluejärjestöihin jakamisessa sekä luentokurssien toimeenpanemisessa aluejärjestöissä. Mutta mikäli tämä alustus on puutteellinen, niin se on siinä, että siinä ei osoiteta mistä saataisiin varoja noiden suunnitelmien toimeenpanoon. Ja toiselta puolen on kuitenkin selvä, että parhaatkin suunnitelmat agitatsionityön järjestelyssä ovat merkityksettömiä, ellei ole varoja niiden täytäntöönpanoon. Siis ensimmäinen ja tärkein tehtävä on osoittaa ja tietää miten paljon varoja eri orgaaneilla tulee olemaan käytettävänänsä ensi vuoden agitatsioniin ja sitten tämän tuloarvion perusteella voimme aivan tarkalleen suunnitella ja tietää mitä kaikkea voimme ensi vuonna toimeenpanna.

Veroja saadaksemme on meillä käytettävänäme kaksi menettelytapaa. Ensiksi turvautua vapaaehtoiseen lahjaan; toiseksi jäsenkohtaiseen veroitukseen. Ensimmäinen menettelytapa on osottautunut kokonaan epäonnistuneeksi niin usein kuin sitä on koetettukin, ja näin ollen ei sen perusteella voi mitään rakentaa. Jäsenkohtainen verotus on tietääksmemme ainoa menettelytapa varojen hankkimisessa, jonka meidän tulee ottaa huomioon. Ottaen huomioon ne taloudelliset olosuhteet ja ahtauden mikä länsipiirissä on ja näyttää edelleenkin vallitsevan, niin voitaisiin vuosittain koota kahdessa erässä yhteensä 50 sentin jäsenkohtainen verotus agitatsionikassaan. Tästä verotuksesta kokoontuisi yhteensä noin tuhannen dollariä (\$1,000), jolla summalla voitaisiin kerran vuodessa saada kolme viikkoa kestävä luentokurssit toimeen jokaisessa neljässä alueessa.

Me emme näe piirillemme mahdolliseksi täyttää Astorian osaston alustuksessa sitä kohtaa, jossa piirikirjurin toimi ehdotetaan vakinaiseksi toimeksi täydellä palkalla. Tämä toimenpide kylläkin olisi suotava, jos vain varat myöten antavat. Mutta ottaen huomioon sen, että jos näin menetellään, niin piiriviraston kustannuksiin tuskin tulee riittämään se osuus, mikä kielenkääntövirastota länsipiirin osalle kuukausittain tulee. Ja näin ollen ei piirikomitea voisi ollenkaan rahallisesti avustaa aluejärjestöjä, päinvastoin tulisi olemaan vaan rasiuksena. Meidän käsittääksemme piirikomitealle kielen-

kääntövirastosta tuevasta vero-osuudesta tulisi piirikomitean pystyä avustamaan kutakin aluejärjestöä kymmenellä dollarilla (\$10.00) kuussa. Loppu siitä summasta tulisi riittää piiriviraston ylläpitokustannuksiin. Jos aluejärjestöt saadaan kunnollisesti toimimaan niin se tulee yhdeltä puolen osaksi vähentämään piirikirjurin työtä, kuten tilastojen y.m. hankkimisessa. Luullaksemme jos hyvää tahtoa riittää, niin voitaisiin Toverin kanssa sovittelemalla jotenkin tämäkin pulma järjestää, vaikkapa sillä tavalla että Toverista annettaisiin piirikirjurille joku semmoinen toimi, jossa hänelle olisi työtä ehken noin puoleksi aikaa, joten kirjurille jäisi kylliksi aikaa hoitaa kunnolleen kirjurin toimi.

Ehdotamme:

1:si) Että piirikokous päättää velvoittaa piirikomitean tehtäväksi kantaa kahdessa osassa yhteensä 50 jäsenkohtaisen veroituksen länsipiirin s. s. osastoilta vuoden aikana, joilla varoilla velvoitetaan piirikomitea yhdessä aluekomitean kanssa panemaan kussakin neljässä alueessa kolme viikkoa kestävät luentokurssit toimeen.

2:si) Että piirikirjurin toimi edelleenkin pidetään sivutoimena ja että Toverin Kustannusliikkeen kanssa koitetaan sovittaa asia siten, että sieltä saadaan kirjurille sellainen työ, että hänelle jää kylliksi aikaa hoitaa piirikirjurin tehtävät.

3:si) Että piirikomitean varoista aina kuukausittain tilitetään aluekomiteoille \$10.00 kuussa, jos varat suinkin myöten antavat.

4:si) Että jos piirikokous hyväksyy ylläolevat esitykset, niin velvoitetaan piirikokous tekemään länsipiirin sääntöihin vastaavat muutokset.

ROCK SPRINGS'IN, WYO., S. S. OSASTO.

I. Hiibacka,
Puheenjohtaja.

(Osaston leima)

Karl Marttunen,
Kirjuri.

AGITATIONITYÖN JÄRJESTÄMINEN.

(Alustus länsipiirikokoukselle. Ilwacón
s. s. osaston alustuskomitea)

Meillä on kyllin kokemuksia viime vuosilta siitä että kiertävät piiripuhujat eivät tuota enää toivottua tulosta agitatsionityössä niihin kustannuksiin nähden, mitä piiri-

puhujat maksavat. Meidän olisi tehtävä valistustyötä ei-sosialistien keskuudessa ja sitä me emme saa enään piiripuhujain kautta siitä yksinkertaisesta syystä, että puhujille ei saada kuulijoita. Ne kuulijat, mitä viime aikoina on saapunut puheilaisuuksiin, ovat osaston innokkaimpia toimihenkilöitä; suuri osa osaston jäsenistäkin pysyy poissa, puhumattakaan ei-sosialisteista.

Yhdymme Astorian osaston alustuskomitean ehdotukseen, "että kiertävä vakituinen piiripuhuja lakkauteaan."

Sekä siinä, että "länsipiiri jaetaan neljään agitatsionalueeseen".

Ehdotamme että valistustyötä aletaan tekemään lentolehtisten ja sanomalehtien kautta, sillä ne ovat parhaita ja halvimpia agitaattoreita ja niitä voidaan levittää sellaisiin työläispiireihin, jotka eivät koskaan lähde puhujaa kuulemaan.

Siis painettakoon piirimme lehteä, "Toveria", erikoinen agitatsioninnumero kerran kuussa, jossa olisi helppotajuisia ja lyhyitä, mutta sattuvia kirjoituksia. Yksi pitempi periaatteellinen kirjoitus olisi riittävä sellaiseen numeroon. Se myöskin olisi painettava kahdeksansivuisena.

Sitte lisäksi olisi hankittava lentolehtisiä. Jos ei niitä ole saatavana, niin olisi velvoitettava s. s. järjestö niitä kustantamaan, jos mahdollista, niin useammanlaisia, joita jaettaisiin yksi kappale kerrallaan sanomalehden erikoisnumeron kanssa yhdessä. Niillä paikkakunnilla, missä on osastot, niin osastot huolehtisi lehtien tilauksista, levityksestä sekä maksuista. Taasen siellä missä ei ole osastoja, niin aluekomiteat huolehtisivat niistä. Kustannukset maksettaisiin piirin kassasta, joko suoraan tai aluekomitean kautta.

Lehtien levitys olisi järjestettävä sillä tavalla, että se tuottaisi toivotun tuloksen. On valittava kymmenkunta jakajaa pienemmistäkin osastoista. Sellaisia suukkaita iikkoja ja leenoja, jotka saattavat käyttää lusikkareikää muuhunkin kuin syömiseen. Itsekullekin on annettava hänen oma alueensa, johon lähtee lehtilastin kanssa, eikä ole sillä hyvä, että hän vaan tuppaa lehden ovesta sisälle, hänellä täytyy olla aikaa istua talossa, tehdä niin sanottua tupaagitatsionia, johtaa talon väki johon-

kin tärkeään yhteiskuntakysymykseen, huomauttaa sitte että siitä näkyy lehdessäkin olevan, sillä "konstin" joh- taakseen asukasten huomion siihen lehteen, jonka hän jättää taloon. Jakajan poistuttua ei ne maltakaan pistää lehteä tulisijaan, ne uteliaisuudessaan katsovat, että mi- täs ihmettä se sanoi siinä olevankaan ja niin ollen tu- lee yksi ja toinen paikka luetuksi.

Aluekomiteat voisivat tiedustella innokkaita ja myö- tätuntoisia henkilöitä työväen asialle, joita löytyy aina järjestymättömällä paikkakunnilla, jotka ottaisivat jaka- misen huolekseen, sekä antaisivat teidon aluekomitealle paljonko itsekukin tarvitseisi lehtiä, jotka voisi edulli- sesti jakaa. Jakaessa olisi käytettävä samaa tupa-agitat- sionia, kuten osastotkin. Sitä kun jatketaan väsymättä ja säännöllisesti joka kuukausi, niin ennen vuoden lop- pua on suuri osa Toverin tilaajia ja vakituksia lukijoita. Silloin olemme tyytväisiä työmme tuloksiin ja näemme että uhraukset eivät ole hukkaan meneet.

Ehdotamme edelleen, että osastot perustavat kes- kustelu- ja puhumaseuroja, jotka suuresti vilkastuttaisi- vat osastojen sisäistä toimintaa ja olisivat isosta mer- kityksestä jäsenten kasvatustyössä. Näissä seuroissa kehittyisi kyvykkäitä paikallisia puhujia, joita voitaisiin käyttää edullisesti agitasioni-Itamssa, kenttäjuhlissa y.m. Siten lähiosastot voisivat olla vuorovaikutuksessa keske- nään vaihtamalla paikallispuhujia. Näin ollen ne saisi- vat isomman kuulijakunnan. Osastot järjestäisivät alue- komiteain kanssa yhdessä vierailu-agitatsioniretkiä lähim- mäisiin farmi- ja teollisuuskyliin, joissa ei ole osastoa. Niin se saisi suuren huomion ja osanoton. Nämä me- nestyisivät paraiten kesän aikana, jolloin voi ulkona ko- koontua. Ehdotamme piirikirjurille entistä palkkataksaa, \$25.00 kuussa; jos osastot vaativat kirjuria puhujamat- kalle, niin niitten osastojen on korvattava kulut.

Aluekirjurit olisi saatava ilman palkatta, samaten kuin valtiokirjurit ovat toimineet. Tai jos ei saa ilman palkatta, niin palkka ei saa nousta yli kymmenen dol- larin kuussa. Meillä on siksi raskaat jäsenmaksut puo- lueessa kaikkien ylimääräisten verojen kanssa, että se tällaisina työttöminä aikoina ajaa väkisellä jäseniä pois puolueesta. Siksi olisi meneteltävä mahdollisimman va- rovasti tällaisissa kysymyksissä.

Olemme vastustavalla kannalla Astorian osaston ehdotuksen "e" kohtaan, "että piirikomitea järjestää luentokursseja aluekomiteain kanssa jne".

Vastustamme sillä perusteella, että luentokursseista pääsee osalliseksi ainoastaan joku harva ismopi osasto. Pienemmät osastot ja järjestymättömät paikat eivät tule kysymykseenkään ja jos mielitään saada hyviä luennoitsijoita, niin se on varoja kysyvää hommaa. Siihen on meillä kylliksi todisteita entisistä kokemuksista, siispä ehdotamme, että näillä rahoilla, mitä luentokurssit tulisivat maksamaan, palkattaisiin vaalikiihotuspuhujia jokaiseen piiriin sen mukaan kun varat myöten antavat. Vaalipuhujat olisi saatava itsekustakin piiristä, ettei tarvitseisi maksaa kalliita kyytikustannuksia.

a) Kannatamme ehdotusta, että vakituinen kiertävä puhuja lakkautetaan.

b) Jaettakaan länsipiiri neljään agitatsionalueeseen.

c) Velvoitetaan osastot ja aluekomiteat levittämään kerta kuussa Toverin agitatsioninumeroa sekä lento-lehtiä.

Perustettakoon joka osastossa puhumaseura, josta on suuri hyöty sisäisessä kasvatustyössä sekä agitatsionimerkityksessä.

e) Piirisihteeri ja aluekomiteat järjestäkoon vaalikiihotuspuhujat liikkeelle itsekussakin piirissä syyskuun alusta vaalipäivään asti.

Hyväksytty Ilwacon s. s. osaston kokouksessa, helmikuun 13 päivä, 1916.

AGITATSIONITYÖN JÄRJESTÄMINEN

Kuten muistamme muodostui viimeinen länsipiirin edustajakokous pelkäksi pyykinpesuu- ja parjauskokoukseksi, jossa viisi ensimmäistä päivää kulutettiin sisäisessä sotaneuvottelussa, "analyysien" ja "synteesien" teossa ja vasta kuudentena päivänä päästiin käsiksi agitatsionityön järjestämiseen. Ja kun vielä otamme huomioon sen seikan, että puhevuorojen aika rajoitettiin kolmeen minuuttiin, niin miten voisimmeakaan olettaa tämän kysymyksen saaneen osakseen niin tarkan ja monipuolisen harkinnan, joka sille olisi omistettava.

Nyt kun taas käymme tästä asiasta keskustelemaan ja päätöksiä tekemään, niin ottakaamme se tarkan ja

huolellisen harkinnan alaiseksi. Piirimme agitatsionityö on ollut hiljaista, jopa suorastaan hajottavaakin laadultaan, vasta vuoden 1914 loppupuolella ja viime kuluneella vuodella on päästy edes osaksi kokoomaan tätä hajanaista järjestöämme, mutta vielääkään se ei ole tarkoitustaan vastaava. Kaikkialla kuulee valitettavan, että piirin luennoitsijaa käy kuulemassa hyvin vähän ihmisiä, vaikkakin myönnetään että piirin nykyinen luennoitsija, tov. Sefa Lepistö on selätajuinen ja asioita laajalti tunteva henkilö, käyttäytyy mallikelpoisesti, sekä levittää puoluekirjallisuutta ja sanomalehtiä ja näin ollen vastaa kaikkia niitä vaatimuksia, mitä järjestömme luennoitsijalta ja organiseeraajalta vaaditaan. Kuitenkaan ei olla tyytyväisiä. Tyytymättömyyteen syitä haettaessa on otettava huomioon nykyinen agitatsionityön järjestäminen. Vastaako se tarkoitustaan?

Piiritoimikunta on kuluneen vuoden ajalla käyttänyt puhujien palkkaamiseen \$1,332.35 ja matkakustannuksiin \$340.70, eli yhteensä \$1,673.05. Puhetilaisuuksia on ollut 264, siis jokainen puhe on tullut maksamaan noin \$6.34. Kuulijoita on ollut yhteensä 15,289 henkilöä. Sanottanee että se on hyvä tulos näin hajanaisessa ja harvaan asutussa piirissä, vähillä kustannuksilla ei mitään saada aikaan. Myönnämme sen kernaasti. On totta, että osastoja on vähän ja nekin pitkien välimatkojen päässä toisistaan mutta näiden osastojen välillä löytyy suuria uutisfarmiseutuja, joissa asuu paljon suomalaisia, löytyy useita metsäkämpiköitä, mahdollisesti joitakin sahamyllyjä ja kaivantoseutuja, joihin on sijoittautunut useita kymmeniä kansalaisiamme. Tilasto vuodelta 1910 osoittaa länsipiirin valtioissa asuvan 47,483 suomenkieltä puhuvaa henkilöä, joista Suomesta tulleita siirtolaisia on 30,610 henkeä ja maassa syntyneitä 16,873. Tämä tilasto osoittaa että länsipiirissä löytyy laaja työala. Järjestöömme kuului tämän vuoden alussa noin 2,230 täysin jäsenmaksunsa suorittanutta jäsentä. Tämä joukko voidaan kylläkin pitää varmana kantajoukkona, joka tulee kaikissa vaiheissaan olemaan mukana, mutta se on vaan pieni murto-osa siitä joukosta, joka piirissämmekin vielä on järjestön ulkopuolella. Kun ne saadaan mukaan, niin silloin olemmekin voineet jo paljon yhdistää harvaa ja hajallaan olevaa piiriämme. Mutta siinäpä se onkin kysymys, joka on epä-

selvä, kuinka nuo seudut saadaan muokatuksi sosialismille alttiiksi ja sitä vastaanottavaksi? Noilla välimatkoilla oleva farmiseutuväestö on hyvin ennakkoluuloista sosialismille, jopa niinkin pitkälle, että se aivan kauhistuu tuota 'villioppia.' Jos he ovat sosialismista jotain kuulleet, niin ei se ainakaan ole sitä mitä sen pitäisi olla. Heitä ei saa yhdellä tempauksella irti tuosta ennakkoluuloisuudesta, eikä heitä saa kuulemaan sosialistista puhujaa vaikka se olisi miten hyvä ja kykenevä henkilö tahansa. Heidän herättämisekseen on käytettävä muita keinoja. Yhtenä parhaana keinona voidaan pitää tupa-agitaattorin ja kirjallisuusasiamiehen lähettämistä niihin paikkoihin, voidaksemme istuttaa heihin oikean sosialismin siemenen.

Kun me järjestämme piirimme valtio- ja agitatsioonijärjestöihin ja nämä järjestävät kunnollisen tupa-agitaattorin alueelleen, niin luulisimme sen olevan paljon käytännöllisemmän kuin piiritoimikunnan palkkaaman lentävän puhujan. Sellaiselta puhujalta, jolle piiritoimikunta maksaa \$3.75 päivältä ja matkakulut, tulee meidän vaatia jotenkin tarkka matkasuunnitelma, kuten ennenkin. Tänä tällä osaston haalilla, huomenna siellä, lainkaan katsomatta, onko se sopiva niille osastoille paikallisiin oloihin nähden ja perkkamattomat seudut jäävät kokonaan ilman. Mutta kun me maksamme jollekin kykenevälle kirjallisuusasiamiehelle pienemmän pohjapalkan ja kirjallisuudesta tulevan myyntipalkkion, niin hänelle silloin tulisi antaa vapaus matkustaa oman ohjelmansa mukaan ja silloin hän tietysti tulisi kulkemaan perkkamattomia seutuja pitkin, myyden kirjallisuutta ja sanomalehtiä. Ja kun hän on samalla varmat luokkakäsitteet omaava henkilö, voi hän sinne viskata jonkun sanankin esityksensä lomassa. Siitä siemen ehkä lankeaisi hyvään maahan kantaen sadon sosialismin työvainiolla. Myönämme, että tällainen agitatsioonityö on hidasta, mutta se on varmaa ja monella suurellakin suomalaisella seudulla ainoa mahdollisuus sosialismia levittää.

Luulemme että piirimme jako agitatsioonialueisiin on nykyään tärkein tehtävä, jotta tulokset siitä olisivat suuremmat agitatsioonityöhön nähden, kuin yksin piiritoimikunnan järjestämänä. Sitä todistaa m. m. se tosiasia, että niissä valtioissa, joissa nykyään löytyy valtiokomite-

at, kuten Wyo., Calif. ja Washingtonin valtioissa, on toiminta paljon virkeämpää kuin niissä missä ei ole agitatorialueita. Näihin nykyään löytyviin agitatorialueisiin voisimme yhdistää uusia heikommin järjestyneitä valtioita.

Aluejärjestöt palkkaisivat oman tupa-agitaattorinsa ja piiritoimikunta avustaisi vointinsa mukaan näitä alue-toimikuntia piirin agitatorionikaasaan kootuista varoista. Sitäpaitsi velvoitettakoon piiritoimikunta järjestämään niin usein kuin mahdollista luentokurssit jokaiseen agitatorionialueeseen. Näillä kursseilla tyydytettäisiin piirin jäsenistön syvällisempää tiedonjanoa ja kehitettäisiin paikallisia puhujavoimia, kuin myöskin muihin käytännöllisiin järjestön tehtäviin. Että näistä kursseista olisi mahdollisimman suuri hyöty alueen osastoille olisi osastojen pienemmiltä paikkakunnilta lähetettävä kyvykkäimpiä jäsenistään näille kursseille. Tämä edellyttää sitä, että luentokurssit ovat järjestettävät niin, että päivillä annetaan käytännöllistä opetusta, puheiden valmistuksessa, keskustelukysymysten alustuksessa pöytä- ja tili-kirjojen pidossa y. m. Illalla olisivat varsinaiset luennot, niin että jokaisella paikkakunnan henkilöllä olisi tilaisuus seurata niitä.

Tämä tietysti edellyttäisi sen, että piirin vakinainen organiseeraajan toimi toistaiseksi lakkautettaisiin. Jättämällä kuitenkin piiritoimikunnalle valta ottaa se palvelukseen milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Että agitatorionialueiden ja osastojen toiminta tulisi pysymään yhtäläisenä ja mahdollisimman virkeänä, olisi piiritoimikunnan tarkasti valvottava näiden toimintaa, avustettava neuvoilla ja ohjeilla, koetettava pitää virkeyttä yllä. Siksi olisi piirikirjurin toimi järjestettävä vakinaiseksi, niin että hän olisi tilaisuudessa tarkasti seuraamaan aikaansa ja puoluerientoja. Silloin kuin hän saisi käyttää kaiken aikansa piirin hyväksi, voisi paljon kierto-kirjeiden ja sanomalehtikirjoitusten avulla vilkastuttaa osastojen toimintaa. Jos piirikirjuri olisi vakinaisella palkalla, niin kyllä hänelle työtä löytyisi. Piirikirjurilta silloin olisi vaadittava että hän on kykenevä ei ainoastaan suorittamaan tavallisia kansliatöitä, vaan myöskin pystyisi puhujaksi ja jäisi hänen tehtäväkseen käydä puhujamatkoilla Oregonin ja Washingtonin valtioissa, joissa

asuu lähes puolet kaikista länsipiirissä olevista suomalaisista.

Ylläolevan perusteella ehdotamme:

a) että piirikokous päättäisi jakaa länsipiirin neljään agitatsioonialueeseen, nimittäin Wash. ja Oregonin valtiot yhdeksi, Californian, Ariz. ja Nevadan valtiot toiseksi, Wyo., Utahin ja Coloradon valtiot kolmanneksi ja Mont. ja Idahon valtiot neljänneksi agit. alueeksi;

b) että kullekin alueelle valitaan asianmukainen aluekomitea;

c) että aluekomiteat velvoitetaan pitämään tupa-agitaattoreita alueellaan, mikäli varat riittävät;

d) että piirin kiertävän puhujan toimi toistaiseksi lakkautetaan;

e) että piirikomitea järjestää luentokurssit, yhdessä aluekomiteain kanssa vähintään kerran vuodessa, joka alueessa. Näillä kursseilla valmistetaan paikallispuhujia sekä muuta käytännöllistä agitatsioonityötä; ja

f) että piirikirjuri asetetaan vakinaiselle palkalle ja tulee hänen pystyä varsinaisten kansliatöiden ohella myöskin puhujaksi sekä huolehtii lähivaltioiden agitatsioonityöstä.

Astorian s. s. klubin alustuskomitea.

Hyväksytty Astorian s. s. klubin kokouksessa helmik. 2 p:nä 1916.

(Leima.)

Kokous lopetettiin kello 5 illalla, kokoontuakseen jälleen kello 8 seuraavana aamuna.

KOLMAS KOKOUSPÄIVÄ.

Lauvantaiaamuna huhtik. 15 päivä.

Puheenjohtaja I. Hiibacka kutsui kokouksen järjestykseen k:lo 8 ap. toimien kokouksen puheenjohtajana.

Nimihuudossa olivat saapuvilla kaikki muut edustajat paitsi J. W. Allin ja Aug. Nikula, jotka saapuivat kuitenkin myöhästyneinä kokoukseen.

Kokoukseen oli saapunut tov. E. F. Kangas Seattlestä, pyytäen kokoukselta puheenvuoroa, joka hänelle myöskin annettiin.

Ponsivaliokunta esitti kokoukselle joukon ponsia, jotka löytyvät pöytäkirjassa sikäli kun mistäkin kysymyksestä on keskusteltu ja päätetty.

Raha-asiainvaliokunta esitti kokoukselle seuraavan kustannusarvion:

Edustajain matkakulut.

J. W. Allin,	tänne tulo	\$5.15	mutkin	\$10.30
F. Wartio,	”	5.40	”	10.80
John Malo,	”	27.50		
A. Ruotsalainen	”	10.80	”	21.60
H. Kettunen,	”	32.50	”	65.00
A. N. Koskela,	”	50	”	1.00
I. Hiibacka,	”	32.00	”	64.00
Jukka Mäkirinne,	”	33.00	”	66.00
J. F. Lassila,	”	6.15	”	12.30
John Laine,	”	26.90	”	53.75
J. Y. Hopeavaara,	”	17.00	”	34.00
S. Heinonen,	”	17.00 .	”	34.00
				<hr/>
				\$402.00
Päiväpalkkoihin				\$253.00
				<hr/>
			Summa	\$655.00

Raha-asiainvaliokunta,

Kalle Bellman, Frank Wartio, Tyyni Koski.

Jätettiin raha-asiain valiokunnan huoleksi hankkia kolmensadan dollarin laina.

Siirryttiin päiväjärjestykseen jatkaen edellisenä päivänä aloitettua keskustelua agitatsionityön järjestämisestä, joka selvyiden vuoksi oli jaettu eri osiin, ollen ensimmäisenä kysymys

piirin jakamisesta agitatsionalueisiin.

Tästä käytettiin innokkaita puheenvuoroja puoleen ja toiseen aina siksi kunnes kello tuli 9.45, jolloin puheenjohtaja ilmoitti kokouksen hajaantuneeksi ja Toverin Kustannusyhtiön vuosikokouksen alkavaksi. Piirin edus-

tajakokousta jatketaan sen jälkeen kuin Toverin yhtiökokous on päättynyt.

Piirikokous kokoontui taas uudelleen maanantaina 17 p:nä Toverin Kustannusyhtiön kokouksen päätyttyä. I. Hiibacka kutsui sen järjestykseen k:lo 9.30 a. p. toimien kokouksen puheenjohtajana.

Ensimmäisenä tuli esille lauantaina kesken jäänyt kysymys aluejaosta. Navakan keskustelun päätökseksi tuli, että piiriä ei jaeta alueisiin, vaan pidetään valtiorajat toistaiseksi agitatsionalueidenkin rajoina, koska enemmistö edustajista oli sillä kannalla, että osanotto toiskieliseen toimintaan ja valtiohallinnollisiin asioihin kärsisi aluejaosta. Niitä valtioita, joissa ei valtiojärjestöjä vielä ole, velvoitetaan vakavasti perustamaan sellainen viivyttelämättä. Kysymys lykättiin ponsivaliokunnalle päätöksen tekoa varten.

Seuraavan päivän aamuistunnossa antoikin valiokunta asiasta seuraavan lausunnon, joka yksimielisesti hyväksyttiin.

Piirin jakaminen alajärjestöihin agitatsionityötä varten.

S. S. Järjestön sääntöjen mukaisessa järjestyksessä päättää piirikokous että piiri on jaettava agitatsionityötä varten alajärjestöihin, tarkoituksella tehdä osastoille mahdolliseksi kiinteämmän yhteistoiminnan avulla tehokkaammin herättää työväestöä. Voidakseen käytännössä toteuttaa tämän päätöksen, velvoittaa kokous että kaikissa niissä valtioissa, joissa on enemmän kuin yksi suomalainen sosialistiosasto, on perustettava valtiojärjestö, joka sellaisenaan liittyy oleellisena osana piirijärjestöön toimien osastojensa yleisjärjestönä, johtaen agitatsionityötä valtiossa ja yleensä valvoen että osastot ottavat osaa piirin agitatsionityöhön mahdollisimman te-

hokkaalla ja tarkoitustaan vastaavalla tavalla, levittävät piirin lehtiä ja tekevät parhaansa paikallisen vaaliagitatsioonin hyväksi puhujien ja kirjallisuuden avulla.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, W. N. Reivo, Jukka Mäkirinne,
W. J. Allin, Frank Wartio.

Seuraava kysymys oli

rahavarojen hankinta,

josta oli Rock Springs'in osaston alustus, jonka luki I. Hiibacka. Alustus kokonaisuudessaan on seuraava:

ALUSTUKSIA LÄNSIPIIRIN EDUSTAJAKOKOUKSELLE.

Yhdymme Astorian osaston ehdotukseen piirimme aluejärjestöihin jakamisessa sekä luentokurssien toimeenpanemisessa aluejärjestöissä. Mutta mikäli tämä alustus on puutteellinen, niin se on siinä, että siinä ei osoteta mistä saataisiin varoja noiden suunnitelmien toimeenpanoon. Ja toiselta puolen on kuitenkin selvä, että parhaatkin suunnitelmat agitatsioonityön järjestelyssä ovat merkityksettömiä, ellei ole varoja niiden täytäntöönpanoon. Siis ensimmäinen ja tärkein tehtävä on osoittaa ja tietää miten paljon varoja eri orgaaneilla tulee olemaan käytettävänä ensi vuoden agitatsiooniin ja sitten tämän tuloarvion perusteella voimme aivan tarkalleen suunnitella ja tietää mitä kaikkea voimme ensi vuonna toimeenpanna.

Varoja saadaksemme on meillä käytettävänäme kaksi menettelytapaa: Ensiksi turvauduttava vapaaehtoiseen lahjaan; toiseksi jäsenkohtaiseen verotukseen. Ensimmäinen menettelytapa on osoittautunut kokonaan epäonnistuneeksi niin usein kuin sitä on koetettukin, ja näin ollen ei sen perusteella voi mitään rakentaa. Jäsenkohtainen veroitus on tietääksemme ainoa menettelytapa varojen hankkimisessa, jonka meidän tulee ottaa huomioon. Ottaen huomioon ne taloudelliset olosuhteet, ja ahtauden mikä länsipiirissä on ja näyttää edelleenkin vallitsevan, niin voitaisiin vuosittain koota kahdessa erässä yhteensä 50 sentin jäsenkohtainen verotus agitatsiooni-

kassaan. Tästä verotuksesta kokoontuisi yhteensä noin tuhannen dollaria (\$1,000), jolla summalla voitaisiin keran vuodessa saada kolme viikkoa kestävät luentokurssit toimeen jokaisessa neljässä alueessa.

Me emme näe piirillemme mahdolliseksi täyttää Astorian osaston alustuksessa sitä kohtaa, jossa piirikirjurin toimi ehdotetaan vakinaiseksi toimeksi täydellä palkalla. Tämä toimenpide kylläkin olisi suotava, jos vain varat myöden antavat. Mutta ottaen huomioon sen, että jos näin menetellään niin piiriviraston kustannuksiin tuskin tulee riittämään se osuus, minkä kielenkääntövirastosta länsipiirin osalle kuukausittain tulee. Ja näin ollen ei piirikomitea voisi ollenkaan rahallisesti avustaa aluejärjestöjä, päin vastoin tulisi olemaan vaan rasi-tuksena. Meidän käsittääksemme piirikomitealle kielenkääntövirastosta tulevasta vero-osuudesta tulisi piirikomitean pystyä avustamaan kutakin aluejärjestöä kymmenellä dollarilla (\$10.00) kuussa. Loppu siitä summasta tulisi riittää piiriviraston ylläpitokustannuksiin. Jos aluejärjestöt saadaan kunnollisesti toimimaan, niin se tulee yhdeltä puolen osaksi vähentämään piirikirjurin työtä, kuten tilastojen y. m. hankkimisessa. Luullaksemme jos hyvää tahtoa riittää niin voitaisiin Toverin kanssa sovittelemalla jotenkin tämä pulma järjestää, vaikkapa sillä tavalla, että Toverista annettaisiin piirikirjurille joku semmoinen toimi, jossa hänellä olisi työtä ehken noin puoleksi aikaa, joten kirjurille jäisi kylliksi aikaa hoitaa kunnolleen kirjurin toimi.

Ehdotamme:

1:si. Että piirikokous päättää velvoittaa piirikomitean tehtäväksi kantaa kahdessa osassa yhteensä 50c, jäsenkohtaisen veroituksen länsipiirin s. s. osastoilta vuoden aikana, joilla varoilla velvotetaan piirikomitea yhdessä aluekomitean kanssa panemaan kussakin neljässä alueessa kolme viikkoa kestävät luentokurssit toimeen.

2:si. Että piirikirjurin toimi edelleen pidetään sivutoimena ja että Toverin Kustannusliikkeen kanssa koitetaan sovittaa asia siten, että sieltä saadaan kirjurille sellainen työ, että kirjurille jää kylliksi aikaa hoitaa piirikirjurin tehtävät.

3:si. Että piirikomitean varoista aina kuukausittain tilitetään aluekomiteoille \$10.00 kuussa, jos varat suinkin myöten antavat.

4:si. Että jos piirikokous hyväksyy ylläolevat esitykset niin velvoitetaan piirikokous tekemään länsipiirin sääntöihin vastaavat muutokset.

Rock Springs'in, Wyo., S. S. O.

I. Hiibacka, puheenjohtaja, Karl Marttunen, kirjuri.
(Leima.)

Kysymys avattiin keskustelulle, jossa asiaa harkittiin monipuolisesti ja tultiin lopuksi siihen päätökseen, että jokaisen osaston on hankittava piirin agitatsioonikassaan vähintään viisikymmentä senttiä vuodessa jokaista jäsentään kohtaan, tavalla, josta kukin osasto saa itse päättää.

Kysymys lähetettiin ponsivaliokunnalle, joka antoi siitä seuraavan lausunnon, joka hyväksyttiin.

Agitatsioonivarojen hankinta.

Taatakseen piiriviraston käytettäväksi edes osapuileenkaan riittävän määrän agitatsioonivaroja, päättää kokous,

että jokaisen länsipiiriin kuuluvan osaston on hankittava vuosittain piirin agitatsioonikassaan viidenkymmen sentin jäsenkohtaista erää vastaava määrä varoja, jotka kukin osasto on oikeutettu hankkimaan tavalla minkä itse parhaaksi katsoo, joko iltamilla, kenttäjuhilla, suoranaishalla verotuksella tai muuten. Tämä vero on maksettava piirivirastoon kahdessa erässä vuosittain, nimittäin tammi- ja heinäkuulla, langeten ensimmäinen erä maksettavaksi heinäkuulla tänä vuonna.

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin
W. N. Reivo, Frank Wartio.

PIIRIKIRJURIN TOIMI.

Seuraavana tuli esille piirikirjurin toimen järjestäminen, josta luettiin osastojen alustuksista kysymystä koskevat lausunnot, jotka ovat seuraavat:

että piirikirjuri asetetaan vakinaiselle palkalle ja tulee hänen pystyä varsinaisten kansliatöitten ohella myöskin puhujaksi sekä huolehtia lähivaltioiden agitaationityöstä.

Astorian s. s. klupin alustuskomitea.

Hyväksytty Astorian s. s. klupin kokouksessa helmik. 2 p:nä 1916.

(Leima.)

Piirikirjurin suhteen yhdymme Astorian osastoon, että toimi asetetaan vakinaiselle palkalle.

Fort Braggin s. s. osasto.

Me emme näe piirillemme mahdolliseksi täyttää Astorian osaston alustuksessa sitä kohtaa, jossa piirikirjurin toimi ehdotetaan vakinaiseksi toimeksi täydellä palkalla. Tämä toimenpide kylläkin olisi suotava, jos vain varat myöten antavat. Mutta ottaen huomioon sen, että jos näin menetellään niin piiriviraston kustannuksiin tuskin tulee riittämään se osuus, minkä kielenkääntövirastosta länsipiirin osalle kuukausittain tulee. Ja näin ollen ei piirikomitea voisi ollenkaan rahallisesti avustaa aluejärjestöjä, päin vastoin tulisi olemaan vaan rasitukseksi. Meidän käsittääksemme piirikomitealle kielenkääntövirastosta tulevasta vero-osuudesta tulisi piirikomitean pystyä avustamaan kutakin aluejärjestöä kymmenellä dollarilla (\$10.00) kuussa. Loppu siitä summasta tulisi riittää piiriviraston ylläpitokustannuksiin. Jos aluejärjestöt saadaan kunnollisesti toimimaan, niin se tulee yhdeltä puolen osaksi vähentämään piirikirjurin työtä, kuten tilastojen y. m. hankkimisessa. Luullaksemme jos hyvää tahtoa riittää niin voitaisiin Toverin kanssa sovittamalla jotenkin tämä pulma järjestää, vaikkapa sillä tavalla, että Toverista annettaisiin piirikirjurille joku semmoinen toimi, jossa hänellä olisi työtä ehken noin puoleksi aikaa, joetn kirjurille jäisi kylliksi aikaa hoitaa kunnolleen kirjurin iotmi.

Ehdotamme:

Että piirikirjurin toimi edelleenkin pidetään sivutoimena ja että Toverin kustannusliikkeen kanssa koitetaan sovittaa asia siten, että sieltä saadaan kirjurille sellainen työ, että kirjurille jää kylliksi aikaa hoitaa piirikirjurin tehtävät.

Rock Springs'in, Wyo., S. S. O.

I. Hiibacka, puheenjohtaja. Karl Marttunen, kirjuri.
(Leima.)

Piirisihteerin vakitukselle palkalle asettamista jyrkästi vastustamme.

Aberdeenin ja Hoquiamin alustuskomitea.

Piirikirjurin palkkaa e ikorotettava.

Seattle, s. s. osasto n:o 5.

Stockettin s. s. osasto kannatti Astorian osaston pontta lisäyksellä, että piirikirjuri velvoitetaan avustamaan Toveria artikkelien kirjoittamisella sikäli kuin se muiden töiden ohessa on hänelle mahdollista.

Kysymys avattiin keskustelulle, vaan ei ehditty ennen päivällistä käyttämään muuta kuin joitakin puhevuoroja.

Päivällisloman aikana otettiin piirin- ja Toverin kustannusyhtiön edustajista valokuva.

Iltapäivän istunto.

Kokouksen kutsui järjestykseen A. N. Koskela, toimien myöskin sen puheenjohtajana.

Kokouksen alussa Toverittaren toimittaja Selma Jokela-McCone ilmoitti poistuvansa kokouksesta ja samalla teroitti edustajain mieliin sen miten tärkeätä jokaiselle puoluetoverille on lasten julkaisujen levittäminen, koska niiden kautta voidaan saada vanhoillisetkin niin paljon ajattelemaan, että alkavat vähitellen lukemaan jopa vihdoin tilaamaankin puoluelehtiämme, esim. Toveritarta ja Toveria. Esimerkkinä mainitsi miten hän Astoriassa ollessaan joutui asumaan perheessä, missä emäntä oli vanhoillinen ja pelkäsi sosialistisia sanomalehtiä, vaan

kun hän lahjoitti jouluna lapsille "Lasten Joulun," niin emäntä luki sitä aluksi paikkapaikoin ja lopulta jo kokonaan; lukiessaan oli emännällä kyyneleitä silmäkulmissa. Jälkeenpäin luki emäntä Toveritarta ja lopuksi myöskin Toveria.

Hän lausui toivomuksenaan, että edustajat tekisivät kaiken voitavansa lasten julkaisujen levittämiseksi, niin että se löytyisi jokaisessa suomalaisessa kodissa. Nämä lasten julkaisut pitäisi saada paljon laajemmiksi ja monipuolisemmiksi, mutta se on mahdottomuus niin kauan kuin ne leviävät vaan muutaman tuhannen painoksena. Jos lasten julkaisuille annetaan sama huomio kuin muillekin puoluejulkaisuille niin ei ole mikään mahdottomuus levittää sitä kymmenentuhannen painosta. Nyt näinä päivinä ilmestyy painosta LASTEN KEVÄT, joka tulee olemaan kaunis ei ainoastaan sisällöltään, vaan myöskin ulkoasultaan ja sen levittäminen olisi jokaisen edustajan ensimmäinen velvollisuus täältä kotia päästyään.

Edustajat lupasivat täyttää Toverittaren toimittajan toivomukset, siten että jokainen tekee kaiken voitavansa lasten julkaisujen levittäjänä.

Puheesta päätettiin ottaa referaatti pöytäkirjaan.

Siirryttiin päiväjärjestykseen.

jatkaen keskustelua piirikirjurin vakinaiselle palkalle asettamisesta. Kysymys kuitenkin läpäsi pienellä keskustelulla, ollen kokouksen yksimielinen päätös, että toimi pidetään edelleen sivutoimena.

A. Ruotsalainen ehdotti korotettavaksi kirjurin palkan kolmeenkymmeneen-viiteen dollariin kuukaudelta, mutta esitys raukesi kannatuksen puutteessa, joten se jäi edelleenkin kahteenkymmeneen viiteen dollariin.

Välikysymys

nostettiin piirin rahallisesta asemasta, jota piirikirjuri selosti sanoen piirijärjestöllä olevan velkaa Toveriin yli kaksisataa dollaria, joka johtuu siitä, että piirikomitean tilille on siirretty Sefa Lepistön kirja- ja sanomalehtitili, jonka lisäksi piirikomitealla on vielä maksamatta Lepistön palkkaa toistasataa dollaria. Sen lisäksi on toverilainoja maksettavana niin paljon että piirin velat nousevat tuonne viidensadan vaiheille, lukuunottamatta edustajakokous velkaa, joka nousee kolmeen ja puoleen sataan dollariin. Sitä vastoin piirin saatavat ovat pienet näihin velkoihin katsottuna.

Piirin organiseeraajan toimi.

Seuraavana tuli esille kysymys piirin organiseeraajasta, pannaanko se jälleen liikkeelle vai lakkautetaanko toimi toistaiseksi. Asiasta oli Los Angeles'in osaston alustus, joka luettiin samoin kuin tähän liitetyt samaa asiaa koskevat toisten osastojen alustuksista otetut ponnetkin.

AGITATIONIN JÄRJESTÄMINEN.

Alustus piirikomitealle.

Agitationityötä järjestettäessä olisi niin paljon kuin mahdollista pidettävä silmällä sitä, että osastot jokapuolella piirissämme tulisivat saamaan suhteellisesti saman verran yleisestä valistustyöstä osakseen, muuten se ei tule piirin jäsenistöä kokonaisuudessaan tyydyttämään.

Jos piiripuhujan toimi lakkautetaan, niin se aiheuttaa sellaisen asiantilan, että harvaan asuttujen syrjäseutujen osastot eivät tule saamaan kunnollista puhujaa osakseen ollenkaan, vaikka ovatkin samallaisten verotusten alaisina kuin toisetkin. Tällainen epätasaisuus luonnollisesti synnyttää jäsenissä pahaan verta eikä suotta, jokaisella olkoon oikeuksia kuin on myöskin velvollisuuksia.

Yksi piiripuhuja ei ole mielestämme ensinkään liikaa näin laajalla ja heikosti järjestyneellä alueella kuin länsipiiri on ja niin hajallaan olevalla eri mielipiteitä kä-

sittävällä joukolla kun on piirissämme olevat kansalaisemme, on ihan välttämätöntä, että piirillä on yksi vakituinen sellainen puhuja, joka voipi selostaa eri kysymyksiä mahdollisimman laajasti ja monipuolisesti jatkaamaan parannettuna sitä agitatsionityötä, jossa on vasta päästy alkuun.

Mutta piiripuhujan työjärjestystä pitäisi mielestämme hieman muuttaa siten, että pidettäisiin enemmän helpotajuisia puheita käytännöllisestä toiminnasta ja päivän kysymyksistä. Innostavat agitatsionipuheet olisi erittäin tarpeellista joukkoja mukaan tempaavina. Ne virkistävät tietosempiäkin jäseniä, puhumattakaan viime kokouksissa riveihimme yhtyneistä. Huomioon on otettava myöskin ne, jotka syystä tai toisesta eivät vielä ole puolueeseen liittyneet, mutta kuitenkin liikkuvat puolueen jäsenten mukana, niiden toimeenpanemissa kokouksissa, iltamissa ja puhetilaisuuksissa. Ne ovat sellaista kahden vaiheilla olevaa joukkoa, joilleka olisi selitettävä asiaa mahdollisimman helpotajuisessa muodossa ennenkuin siitä on vastaavaa hyötyä, sillä ne ovat meitä lähinnä ja ensin voitettavissa riveihinme. Piiripuhujan tilalle ehdotetut luentokurssit ovat epäkäytännöllisiä monesta eri syystä. Ennenkuin luentokurssit vastaavat tarkotustaan, pitäisi olla ainakin kaksi luennoitsijaa ja että kurssit ovat sekä päivällä että illalla vähintään kolme viikkoa paikassaan. Mutta onko kyvykkäitä luennoitsijoita sellaisia tilapäisiä kursseja varten saatavissa, on vaikea kysymys. joka olisi tätä asiaa päättäessä otettava myöskin huomioon.

Sitten on toinen kysymys, tyydyttääkö kurssienpito piirin jäsenistöä kokonaisuudessaan, sillä sellaisia kursseja voidaan panna toimeen ainoastaan niillä paikkakunnilla, missä on suuremmat osastot tai useampia osastoja lähekkäin. Joka tapauksessa syrjäseudut jäävät kokonaan kursseista osattomiksi ja ne ovat juuri niitä, joissa eri kysymysten selittelyä kaikista kipeimmin tarvittaisiin paikkoja missä paikalliset voimat usein ovat heikot ja joissa hajoittajain touhut ovat juurtuneet syvemmälle. Se, että pienemmistä osastoista lähetettäisiin kyvykkäimpiä jäseniä osastojen varoilla kursseille saamaan opetusta, on myöskin tarkotustaan vastaamaton. Ensiksikin osastojen välit ovat siksi pitkiä, jos nimittäin kaikki osas-

tot tulisivat vähänkään edustettua, että yksistään matkakuluihin menisi jo satoja dollareita ja se on enemmän kuin osastot voivat maksaa. Toiseksi jäsenistö yleensä omaa sellaiset mielipiteet, ettei yhteisillä varoilla yksityisille tietoisuutta kustanneta, niin hyvä ja tarpeellinen tapa kun se monasti valistustyöhön nähden olisikin.

Luennoitsijain hankkimisessa olemme järjestön viimeisen edustajakokouksen päätöksen kannalla. Se päätös käytäntöön saatettuna takaa lännellekin joksikin ajaksi kunnollisen luennoitsijan, joka muuten näyttää olevan saavuttamattomissa.

Ylläolevan perusteella yhdymme Astorian osaston alustuksen ponteen kaikissa muissa kohdissa paitsi "d" kohdan tilalle ehdotamme, että piiripuhujan toimi edelleenkin pidetään voimassa ja "e" kohdan tilalle ehdotamme että piirikokous toimii Chicagon edustajakokouksen päätöksen käytäntöön saattamiseksi s. s. järjestön luennoitsijan suhteen.

Hyväksytty Los Angeles'in s. s. osaston kokouksessa helmik. 27 p. 1916.

Lyydi Nylander, puheenjohtaja, Sam Partanen, kirjuri.
(Osaston leima)

Ehdotamme, että piirin keirtävän puhujan toimi toistaiseksi lakkautetaan;

Astorian s. s. klupin alustuskomitea.

Yhdymme Astorian osaston ehdotukseen agitatsiionityön järjestämisessä ja että organiseeraajat toistaiseksi lakkautetaan.

Fort Braggin S. S. Osasto.

Ehdotamme että piiripuhujan toimi toistaiseksi lakkautetaan ja tilalle asetetaan väliaikaisia paikallisia puhujia.

Aberdeenin ja Hoquiamin alustuskomitea.

Kysymyksestä keskusteltaessa olivat jotkut puheenvuorojen käyttäjät sitä mieltä, että toimi olisi toistaiseksi lakkautettava, piirin ahtaan taloudellisen puolen vuoksi. Päätökseksi kuitenkin tuli, että tointa ei lakkauteta, vaan on piirikomitean julistettava paikka avoimeksi ja organiseeraaja alottaa toimensa elokuun alusta. Sa-

malla myöskin päätettiin että organiseeraajan on annettava suurempi huomio agitatsioni-, kuin luentotyölle. Piirin organiseeraajan matka on järjestettävä heikommien järjestyneille paikkakunnille etupäässä.

Vaaliagitatsioni.

Puhemiesneuvostolle oli jätetty kysymys tulevan syksyn vaaliagitatsionista ja sen järjestämisestä. Kysymyksen alusti W. N. Reivo suullisesti seuraavaan tapaan:

Täällä on satoja, jopa tuhansia kansalaisia, jotka eivät kuulu sosialistipuolueeseen eikä äänestä sosialisteja. Heidät olisi saatava mukaan. Parhain keino olisi vaalipuhujan lähettäminen. Agitatsionityötä olisi tehtävä maanviljelijäin keskuudessa, sillä he ovat niin lähellä palkkatyöläisten asemaa, että heidät voi helposti saada mukaan, kunhan vaan ensin saadaan ne selville ohjelmastaan ja periaatteistaan.

Siksi olisi osastot velvoitettavat lähettämään vaalipuhujia maanviljelijäin keskuuteen vaikkapa yksi jokaisesta viittäkymmentä jäsentään kohti.

Otettiin kahviloma,

jonka jälkeen kysymys avattiin keskustelulle, jossa päätettiin kehottaa osastoja ryhtymään erikoisiin toimenpiteisiin paikkakunnilla, joilla siihen suinkin on mahdollisuutta varojen ja voimien puolesta ja joilla käytännöllisiä saavutuksia on saavutettavissa. Piiritoimikunnan huoleksi jäi järjestää tämä agitatsioni yhdessä osastojen kanssa kokouksen antamien ohjeiden mukaan. Lausunnon antamista varten jätettiin asia ponsivaliokunnalle, joka antoi siitä seuraavan lausunnon, mikä yksimielisesti hyväksyttiin:

Vaaliagitatsionin järjestäminen.

Piirikokous velvoittaa valtiojärjestöt ja osastot lähettämään ulos vaalipuhujia sellaisille paikkakunnille,

varsinkin maanviljelijäin keskuuteen, joilla on mahdollisuus käytettävissä oleviin varoihin ja voimiin katsoen saada aikaan käytännöllisiä seurauksia. Tällaisten vaaliagitaattorien tehtäviin kuuluu etupäässä sanomalehtien levittäminen ja henkilökohtaisen agitatsionin harjoittaminen, selostamalla puolueohjelmaa sekä vaaleissa esille tulevia kysymyksiä. Samoin velvoittaa kokous osastot jakamaan englanninkielisiä lentolehtisiä, missä sellaisia valtio- tai kansallisjärjestöjen taholta lähetetään jaettavaksi.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin
W. N. Reivo, Frank Wartio.

Luentokurssit.

Kysymyksestä oli seuraavat osastojen esitykset:

Ehdotamme, että piirikomitea toimeenpanee luentokursseja, jos näkee siihen olevan edellytyksiä ja että ottaa edeltäpäin selvän, josko osanottajia on tarpeeksi.

Fort Braggin s. s. osasto.

Että piirikomitea järjestää luentokurssit yhdessä aluekomiteain kanssa vähintään kerran vuodessa joka alueessa. Näillä kursseilla valmistetaan paikallispuhujia sekä muuta käytännöllistä agitatsionityötä.

Astorian s. s. osasto.

Luentokurssien toimeenpano jätettiin valtiokomiteain toimeenpantaviksi kukin omassa valtiossaan milloin katsovat sen tarpeelliseksi ja voivansa sen tehdä. Piiritomikunnau toimeenpanemana ei katsottu voitavan niitä toimia. Luennoitsijoina voidaan käyttää s. s. järjestön luennoitsijoita.

Montanan järjestäminen.

Kysymyksestä keskusteltaissa vedottiin Rock Springs'in osaston alustuksen siihen kohtaan, jossa moi-

titaan viimevuotisen piirikomitean toimintaa puutteelliseksi siihen nähden, ettei se ole pannut suurempaa huomiota Montanan uudelleen järjestämiseen, ja ehdotettiin, että piirin organiseeraajan on aloitettava matkansa Montanasta, jonne piirikomitean on järjestettävä tämä matka yhdessä sikäläisten osastojen kanssa. Päätettiin, että piirin organiseeraaja alottaa matkansa Montanasta ja viipyy siellä noin kolme kuukautta, koettaen järjestää sikäläisiä osastoja jälleen toimintaan.

K. Bellman esitti Toverin kustannusyhtiön ponsikomitean ponsiehdotuksen, joka hyväksyttiin. Ponsi kuuluu:

Osastoille.

Koska kustannusyhtiön vuosikokous päätti ottaa käytäntöön n.s. liikkeenhoitajan nurkan, niin on se myös osastoissa otettava huomioon puolueasiain yhteydessä.

Piirikomitean valintatapa.

Luettiin Hannan s. s. osaston seuraava alustus:

Esityksiä länsipiirin piirikokoukselle.

(Hannan s. s. osasto.)

Että p.k. jäsenet valitaan piirikokouksessa osastojen asettamista ehdokkaista ja että p.k. jäsenten on oltava kokouksessa saapuvilla silloin kun p.k. toimintaa arvostellaan.

Perustelut: Kauempana olevissa osastoissa ei tunneta monessakaan tapauksessa niitä henkilöitä, joita p. k. valitaan yleisäänestyksellä.

Toiseksi: Kun p.k. jäsenet ovat silloin saapuvilla, kun heidän toimintaansa arvostellaan, on siitä ainakin se hyöty, että p.k. joutuu silloin kokonaisuudessaan vastaamaan toiminnastaan, eikä kuten tähän saakka, että p.k. on vain edustanut joko piirisihteerin tai joku yksilö, joten piirikomitean edustajalla on tilaisuus työntää syitä, joita mahdollisesti voi ilmaantua, poissaolevien niskoille.

Kolmanneksi: Eikä piirikokous täten joutuisi arvostelemaan jo eronneen p.k. toimintaa.

Kun agitatsionityö ei ole vielä tuottanut länsipiirissä tyydyttäviä tuloksia, eikä ole voinut koota joukkoja suuremmassa määrässä kiinteään puolue toimintaan puolueemme yleisien asioiden käsittelyssä eikä seuraamisessa, joka käy selville siitä, ettei lehdellämme ole sitä tilaajamäärää joka sillä pitäisi pitkäaikaisen agitatsionityön tuloksena olla; eikä myöskään puhujilla, jotka edellämämainittua työtä tekevät, ole ollut kuulijoita kuin kolmasosa siitä joukosta, jotka nykyään kuuluvat osastoihimme ja kun agitatsionityö suurimmaksi osaksi tehdään sanomalehdistön avulla, eikä puhujien, niin uutiset eri paikkakunnilta asiallisina tuottavat ainakin sen tuloksen, että leväperäisimmätkin henkilöt joutuvat siten seuraaman puolueemme yleisiä asioita ja arvostelevaan niitä, joiden seuraaminen tätä nykyä on sangen surkuteltavalla kannalla, joten tällaisen paikallisen agitasionin kautta poistettaisiin, ainakin osaksi, ylläesitetty epäkohta.

Niin ehdottaa Hannan s. s. osasto agitatsionityön järjestämiseksi seuraavaa: Ensiksi, että Toveri-lehdelle hankitaan kunnollisia paikkakuntien kirjeenvaihtajia. Toiseksi, että kirjeenvaihtajille, joko maksetaan tai panevat osastot toimeen kilpailuja saadakseen parhaimmat kyvyt ottamaan osaa näihin kilpailuihin.

Luettu ja hyväksytty Hannan s. s. osaston kokouksessa, helmik. 20 p. 1916.

PETER PURA, puheenjohtaja. JUKKA MÄKIRINNE, kirj.
(Osaston leima.)

Kysymyksestä keskusteltaissa oltiin yksimielisiä siitä, että piirikomitean valinnassa onnistutaan paremmin silloin kun se valitaan aina piirin edustajakokouksessa, osastojen sitä varten nimittämistä ehdokkaista. Päätökseksi tuli, että piirikomitea vailtaan täst'edes piirikokouksessa ja tulee uuden piirikomitean jäsen ehdokkaista niin monta, kuin suinkin mahdollista olla saapuvilla edustajakokouksissa, tutustuakseen kokouksen tekemiin suunnitelmiin piirin toimintaan nähden.

Kysymys lykättiin sääntövaliokunnalle muutosesitystä varten sääntöihin. Jos muutosesitys tulee hyväksy-

tyksi, niin nykyinen piirikomitea on toimestaan ensi edustajakokoukseen asti.

Toverin levittäminen agitatsioninumerona.

Ilwacon s. s. osasto oli tehnyt esityksen, että piirin lehteä Toveria painettaisi kerran kuussa erikoisena agitatsioninumerona, jossa olisi helppotajuisia ja lyhyviä, mutta sattuvia kirjoituksia. Yksi pidempi periaatteellinen kirjoitus olisi riittävä sellaiseen numeroon. Se myös olisi painettava kahdeksansivuisena.

Kysymyksestä sukeusi vilkas keskustelu, jossa oltiin eri mieltä siinä, julaistaanko se kokonaan erikoinen numero lehteä, vai jaetaanko vaan tavallista lehden päivännumeroa, jossa on erikoisia kirjoituksia. Päätettiin jakaa tavallista päivälehden numeroa laajennetussa muodossa. Lausuttiin toivomuksena että se saataisiin niin usein kuin suinkin on mahdollista ja jätettiin Toverin johtokunnan huoleksi järjestää asia sikäli kuin osastot sitoutuvat levittämään sellaista lehteä.

Nuorisoliitot.

Luettiin San Franciscon osaston alustus, joka kokonaisuudessaan on seuraava:

NUORISOLIITTOJEN TARPEELLISUUDESTA JA PERUSTAMISESTA S. S. OSASTOJEN YHTEYTEEN.

Lähtien siitä tosiseikasta, että sosialistipuolueella tässä maassa ja muualla täytyy aina olla varastossa uusia vereksiä voimia puolueen palvelukseen, osastojen virkailijoiksi j.n.e. koetamme seuraavassa etsiä ja löytää keinoja jotta puolueen toiminta tulisi paraiten levenemään ja vahvistumaan.

Vähäsen jalansijaa on saanut osakseen sosialistiset sunnuntaikoulut, niin tärkeät ja tarpeelliset kuin ovatkin, etupäässä sopivien opettajien ja toimeensa kykenevien johtajien puutteessa, jotta huomio siirtykään kasvavan

nuorison pariin. Ikäraja 18 vuotta, joka on määrätty puolueeseen yhtymisen rajaksi, sulkee virallisesti jonkun verran unorisoa pois joukkotoiminnasta, sanomme virallisesti, tietäen että ainakin muutamilla paikkakunnilla huvitoimikunnat y.m. alaseurat käyttävät ikärajan alapuolella, siis puolueeseen kuulumattomia, pikkutoimissa. Tällaiset nuoret toimissaan tuntevat itsensä lapsipuolina, syystä kun heitä ei voi virallisesti toimiinsa kokouksissa valita ja sellainen kansanvaltaisessa liikkeessä ei ole terveellistä, heitä ei voida velvoittaa eikä myöskään pakottaa velvollisuuksiaan täyttämään. Löytyy siten paljon unorisoa ja nuorta väkeä, joita on vaikea saada innostumaan itse puolueen sisäiseen toimintaan, sillä unorenväen toiminta vanhojen puolueen jäsenten parissa on vaikeanlaista. Nuorille on ainakin ensi alussa vaikeaa käsittää kaikkia eri järjestön toimintahaaroja, puolueen toimeenpanevaa komiteaa, suomalaista kielijärjestövirastoa, länsipiirikomiteaa j.n.e. eikä, kummakaan sillä moni aikuinenkaan ei ole niistä selvillä, seurata kokouksissa ikäviä puolueen suuntariitoja, joista ainoastaan vanhempi joukko on tietoinen.

Nuorten ymmärtääkseen meitä, tulee meidän ymmärtää unorisoa; meidän tulee vetää unoriso luoksemme ja pitää heidät luonamme sillä tavalla, että he viihtyvät meidän kanssamme. Perustakaamme osastojen alaosastoina unoriso-osastoja, joihin voisi yhtyä sanokaamme 14 vuotiaat ja siitä ylöspäin oleva unoriso. Näillä unoriso-osastoilla, joita johtaisivat osastojen nuoret jäsenet, pitäisi olla omat kokoukset, omat virkailijat, omat nyrkki-lehdet, omat iltamansa, joissa saisivat nuoret esittää omia esityksiä, vaikkapa omilla voimilla pikku näytelmä-kappaleitakin. Tämä ajatus että nuoret saisivat itse omassa piirissään (osastojen valvomina) työskennellä ja toimia, on ehdottomasti oikea, sillä nuoret ovat kovin arkoja vanhempien ihmisten parissa avaamaan suunsa ilmausukseensa mielipiteitään asioista, joista vanhemmilla ihmisillä voi olla perusteellisemmat tiedot. Ja hyvin useasti me vanhemmat toverit kokouksissamme voimme alaslyödä jonkun nuoren toverin, joka ehkä ensikertaa avaa suunsa, niin me "alaslyömme" hänet täydellisesti, jotta tämä nuori toveri ei uskalla enään avata suutaan toistamiseen. Tällaiset y.m. alaslyömisen seu-

raukset voidaan välttää, jos nuorille annetaan "oma itsehallinto", annamme heidän keskuudessaan itse kehittää puheenvuoroja käyttämään ja syventymään puolueen sisäisiin asioihin verkalleen, annamme heille nyrkkilehtensä, joka voidaan lukea siellä heidän omassa kokouksessaan, jolloin moni ei pahassa tarkoituksessa mutta ajattele mattomasti puoliääneen lausuttu arvostelu jää kuulumatta ja tuhoja tekemättä. Nuoret keskuudessaan ovat vapaita ja lennokkaita siksi, ettei heitä vangitse minäkään "veteraanin" ylivuotava arvostelu. Nuoriso-osastot voivat helposti omasta keskuudestaan saada virkailijansa ja nuoruuden innolla saadaan heitä käyttää monissa hommissa, jotka kysyvät sukkeluutta ja tarkkuutta. Nuoriso-osastoja hyvin johdettuna voisi käyttää vaaliaikoina monissa hommissa, sanomalehti-asiamiehiä niistä tulisi ajanpitkään hyviä. Nuoret hommissaan ylläpitävät eloa ja vilkkautta ympärillään joka virkistäisi vanhojakin.

Vetäkäämme nuoriso puoleuseen, vaalikaamme ja kasvattakaamme heitä tarkkuudella, innostakaamme heidät sosialistipuolueen periaatteita noudattamaan ja kunnioittamaan ja palkkamme on oleva suuri, joukkomme lisääntyy eloisalla voimalla, joka ottaa osaa työhön uskolla, että joukkojen noustakseen ylös sorretusta tilastaan, tulee herätä ja yhtenliittyä. Näillä esityksillä rohkenemme esittää länsipiirin piirikokoukselle:

että s. s. osastot länsipiirissä velvoitetaan, missä tilaisuutta on, perustamaan osastojen ala-osastoina nuoriso-osastoja, joihin 14 vuodesta alkaen saisi yhtyä;

että osastot ovat velvoitettuja peräänkatsomaan, että nuoriso-osastojen toiminta muodostuisi kehittäväksi sen jäsenille, jotta niistä ajan kuluessa sosialistipuolue saisi innokkaita jäseniä toimintaansa.

San Franciscon s. s. osasto.

(Osaston leima.)

Kysymys läpäsi pienellä keskustelulla, jossa ehdotettiin ikäraja poistettavaksi. Lausunnon antamista varten lykättiin ponsivaliokunnalle, jonka laatima seuraava ponsi yksimielisesti hyväksyttiin:

Nuorisoliittojen perustamiskysymyksessä päättää kokous,

että s. s. osastot länsipiirissä velvoitetaan, missä tilaisuutta on, perustamaan osastojen ala-osastoina nuoris-osastoja, sekä että osastot ovat velvoitetut katsomaan perään, että näiden nuorisoosastojen toiminta muodostuisi kehittäväksi sen jäsenille, jotta niistä ajan kuluessa sosialistipuolue saisi innokkaita jäseniä toimintaansa.

Ponsivaliokunta,

I. Hiibacka, Jukka Mäkirinne, W. J. Allin,
W. N. Reivo, Frank Wartio.

Kokous hajaantui kello 5 j.p.p. kokoontuakseen seuraavana aamuna kello 8: san.

NELJÄS KOKOUPÄIVÄ.

Kokouksen kutsui järjestykseen huhtikuun 18 p. kello 8 aamulla I. Hiibacka. Nimihuudossa kaikki muut saapuvilla paitsi J. Malo.

Ponsivaliokunta esitti useampia ponsia, jotka ponnet ovat esitysten ja päätösten yhteydessä jo ennen mainitut.

Sääntövaliokunta toi seuraavat sääntömuutokset, jotka hyväksyttiin:

6:des luku, 1 kohta.

Piirin asioita hoitaa ja niistä päättää 7-jäseninen komitea, johon valitaan 5:si jäsentä siitä osastosta, jolle paikkakunnalle piirikomitea on kulloinkin sijoitettu ja kaksi lähimmäistä osastoista piirijärjestön tekemien päätösten mukaan. Piirikomitean jäsenet valitaan piirikokouksessa osastojen asettamista ehdokkaista. Ehdokkaiden, mikäli mahdollista, on oltava saapuvilla piirikokouksessa. Siinä tapauksessa, ellei piirikokousta pidettäisi joka vuosi — pysyvät komitean jäsenet virassaan seuraavaan piirikokoukseen asti.

Piirikomitean jäseneksi on kelvollinen vähintään 2 vuotta s. s. järjestöön yhtämittäisesti kuulunut jäsen, joka tuntee sosialidemokratian menettelytavat sekä on tunnettu rehelliseksi, tarmokkaaksi ja varmaksi puoluejäseneksi.

14 luvun 2 kohta.

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia piirin edustajakokouksessa piirin jäsenistön yleisäänestyksellä kerran vuodessa, jotka muutosesitykset alistetaan yleisäänestykselle. Muutosesitykset otetaan huomioon ainoastaan siinä tapauksessa, jos ne ovat esitetyt piirikomitealle ennen lokakuun 30 p., jolloin ne julaistaan heti kannatuksille. Muutokset astuvat voimaan heti sen jälkeen, kun piirin jäsenistö on yleisäänestyksellä ne hyväksynyt.

Metsä- ja myllytyöläisten herättäminen. Tästä oli seuraava Astorian s. s. klupin alustus:

METSÄ- JA MYLLYTYÖLÄISTEN HERÄTTÄMINEN.

Suhtautumisestamme taloudellisiin järjestöihin on s. s. järjestön ja piirimme edustajakokouksissa lausuttu varma kanta ja tehty päätökset, jotka ovat s. s. järjestön ja yleispuolueen sääntöjen kanssa yhtäpitävät. — Vaan meidän on harkittava keinoja miten me voidaan saada käytännöllinen herätystyö metsä- ja myllytyöläisten keskuudessa, varsinkin täällä länsipirissä. Kuten on tiettyä, niin emme me suom. sos. järjestössä ja oleellisena osana poliittiseen puolueeseen voi järjestää työläisiä taloudellisesti. Vaan me voimme yksinomaan tehdä yleistä herätystyötä ja järjestää valtiollisiin järjestöihin sekä muokata maaperää, jolle olevat taloudelliset järjestöt voivat sitten jatkaa työläisten järjestämistä taloudellisesti. Kuten on luonnollista, niin meidän herätystyö on suurimmaksi osaksi vain suomalaisen työläisten keskuudessa, vaan kun emme me suom. ole kovinkaan suurena tekijänä lännen puutavarateollisuudessa, ollen hajallaan, yksi siellä, toinen täällä, kämpillä ja myllyissä, niin puheitten ja luentokurssien järjestäminen on suurimmalta osalta ihan

mahdoton. Niin ehdotamme länsip. edustajakokoukselle, että järjestettäisiin kämppäagitatsioni mikäli se on mahdollista meidän suomalais. metsä- ynnä myllytyöläisten kesken. Tämän voi saada käytännöllisemmin järjestettyä siten, että meidän piirimme äänenkannattaja Toveri ja aluejärjestöt, jos piiri tulee jaettua alueisiin, ellei, niin osastot piirikomitean painostamana lähettävät lehti- ja kirjallisuusasiamiehiä, jotka samalla toimivat kämppäagitaattoreina ja samalla myös levittäen lentolehtisiä, joissa tehdään selkoa poliittillisen ja taloudellisen järjestymisen merkityksestä.

Ottaen huomioon nykyisen tilanteen lännen puutavarateollisuuden alalla, sen kaikin puolin vilkastumisen ynnä työnantajien pienet palkkain ylennykset, ehdotamme länsipiirin edustajakokoukselle, että kokous lausuu vetoomuksensa oleville työläisten taloudellisille järjestöille, että ne alkavat järjestämistyönsä lännen puutavarateollisuuden alalla jo ensi kesän aikana, niin laajalti ja voimakkaasti kuin vaan on mahdollista. Ja että me suomalaiset sos. järjestönä autamme niin paljon kuin vaan on suinkin siihen tilaisuutta lehtemme ja muiden käytettävissämme olevien orgaanien kautta. Ja myös ehdotamme, että länsipiirin edustajakokous vetoaa kansallisviraston puoleen, että sieltä eri kielijärjestöjen taholta valmistetaan lentolehtisiä ja myös muuten autetaan herätys- ja järjestämistyötä eri kansallisuuksien kesken. Niin kaiken ylläolevan perusteella ehdotamme,

Että länsipiirin edustajakokous harkitsee keinoja metsä- ja myllytyöläisten herättämiseksi järjestämällä kämppäagitatsionia;

Että länsipiirin edustajakokous vetoaa oleviin taloudellisiin järjestöihin pikaisen metsä- ynnä myllytyöläisten järjestämistyön alkuun saattamiseksi Lännen puutavarateollisuuden alalla;

Ja että länsipiirin edustajakokous vaatii kansallisviraston, kielijärjestöjen kautta, evustamaan herättämistä ja järjestämistyötä.

A. S. S. K. -valitsema alustuskomitea.

Hyväksytty A. S. S. Klupin kokouksessa helmik. 16, 1916.
(Osaston leima)

Tästä kysymyksestä selviydyttiin niinkään verrattain vähällä keskustelulla. Kokouksen edustajat olivat kaikki yksimielisiä siitä, että kysymys on suuresta merkityksestä lännen työväestölle, mutta käsittävät samalla sen vaikeuden, mikä meillä suomalaisina olisi edessämme yrittäessämme järjestää puutavarateollisuusalaa. Kysymys jätettiin ponsivaliokunnalle, jonka laatima seuraava ponsi yksimielisesti hyväksyttiin:

METSÄ- JA MYLLYTYÖLÄISTEN JÄRJESTÄMINEN JA HERÄTTÄMINEN

Kokous käsittää täydellisesti sen tukalan aseman, jossa huomattavan suuri prosentti lännen puutavarateollisuustyöväestö elää, sekä sen että ainoa pelastus siitä on järjestymisessä taloudellisesti ja valtiollisesti, mutta ottamalla huomioon sen, että suomalainen työväestö, niin lukuista kuin se onkin, muodostaa kuitenkin ainoastaan pienen vähemmistön tšekäläisestä puutavarateollisuustyöväestöstä, emme voi ajatella suomalaisen työväestön järjestämisen olevan mahdollista, ellei englanninkielinen työväestö ole samalla myöskin halukas järjestymään. Varojen ja voimien puute tekee meille mahdolltomaksi ajatella järjestää kaikenkieliset työläiset tällä teollisuusalalla, sen vuoksi olkoon päätetty,

että kokous velvoittaa puolueorganinsa avustamaan puutavarateollisuustyöväestön herättämisen- ja järjestämistoimenpiteitä milloin sellaista ilmenee Amerikan järjestyneen työväestön taholta ja se saavuttaa vastakaikua puutavarateollisuustyöväestön keskuudessa; edelleen velvoittaa kokous,

että ne osastot, joiden piirissä asuu ja työskentelee metsä- ja myllytyöläisiä, tekevät parhaansa kirjallisuuden ja sosialistisen sanomalehdistön levittämiseksi heidän keskuuteensa kämpillä ja työmailla; sekä,

että piirin lehden taholta annetaan kaikki mahdollinen huomio puutavarateollisuustyöväestön asialle ja järjestymispyrkimyksille.

PONSIVALIOKUNTA:

I. Hiibacka,	W. N. Reivo,	Jukka Mäkirinne,
Frank Wartio,		W. J. Allin.

MUSIIKKI- JA NÄYTELMÄKIRJALLISUUS

seurasi työjärjestyksessä. Tästä oli seuraava W. Berkeley'n s. s. osaston alustus:

Alustus länsipiirin kokoukselle.

Ehdotamme koko näytelmäkirjallisuuden puolueen kontrollin alaiseksi sen suomentamiseen ja painattamiseen nähden. Näytelmäkirjallisuus on saata "sentraliseerattua". Silloin meillä olisi paikka mistä niitä varmasti saataisiin. Eikä silloin puoluevastaiset näytöskappaleet voisi päästä näyttämöillemme. Kustannukset voisi jakaa osastojen kesken maksettaviksi tai näytelmäseura, joka ei haluaisi ostaa kirjaa, maksaisi lainaamastaan kirjasta vuokran. Kiertävä lainakirjastojärjestelmä ehkä voisi poistaa niitä vaikeuksia, joita näyttämökirjallisuuden nykyinen puutteellisuus aiheuttaa. Sanoetaanpa, että roolit koneilla kirjoitettuina menisivät yhtä hyvin. Nykyään niitä kirjoitetaan joka osastossa ja itetysti maksetaan kirjottajille. Jos nämä kaikki olisi "sentraliseerattu" koko s.s. järjestön yli, niin saisimme sillä rahallisellakin uhrauksella, mitä nykyisin ollen tuhataan, paremman tuloksen. Silloin ei myöskään voisi vastustajamme yksilöille lainailla näytelmäkirjoja, kuten nykyisin ollen tapahtuu. Puolue voisi vaikka koota näytöskirjallisuusluettelon osastoista ja osastot voisivat vaikka luovuttaa näytelmäkirjallisuutensa puolueelle tai sitä varten järjestettyyn keskusvirastoon, josta kukin s. s. osasto saisi haluamansa kirjan ja roolit lainata, joista voisi suorittaa jonkun lainausmaksun.

Vosihan tällainen kiertävä kirjasto olla paikallaan Chicagossa kielenkääntöviraston yhteydessä.

Soittokuntain nuotit voitaisiin ehkä järjestää samaten.

W. Berkeley'n osaston puolesta: VICTOR JALO,

Näytelmäkirjallisuuden hankinnan keskittäminen keskusvirastoon synnytti jonkun verran sananvaihtoa. Ehdustajat tunnustivat poikkeuksetta että nykyisessä tilanteessa olisi saatava parannus aikaan, mutta miten kysymys olisi käytännöllisesti järjestettävissä ja ratkaistavissa, siitä ei päästy päätökseen. Ajatus jonkinlaisen

hankintalaitoksen perustamisesta S. S. Järjestön keskusviraston yhteyteen, hylättiin epäkäytännöllisenä.

Ylläolevan suhteen hyväksyttiin seuraava ponsi:

NÄYTELMÄKIRJALLISUUS JA SOITTOKAPPALEET.

Kokous kehoittaa vakavasti kaikkia osastojen näytelmäseuroja estämään sopimattomien ja työväenliikettä vahingoittavien näyteökappaleiden esittämistä, sekä toivoo, että käytetään ainoastaan työväenliikettä edistäviä tai korkeintaan n.s. puolueettomia kappaleita. Samalla kehoittaa se osastojen näytelmäseuroja ryhtymään yhteistoimintaan itäpiirissä hiljattain perustetun näytelmäseurojen yleisliiton kanssa, koettaen saada sen välityksellä kunnollisia työväenkappaleita.

Soittokappaleiden hankintaan nähden suosittaa kokous samoin yhteistoimintaa eri soittokuntien välillä, mikäli siihen jo edellytyksiä löytyy.

Kokous pitää epäkäytännöllisenä ajatusta minkäänlaisen näytelmäkirjallisuudesta huolehtivan viraston perustamista S. S. Järjestön keskusviraston yhteyteen.

PONSIVALIOKUNTA:

I. Hiibacka,	W. N. Reivo,	Jukka Mäkirinne,
Frank Wartio,		W. J. Allin.

LUOTTOLAITOKSET.

Seuraavana kysymyksenä työjärjestyksessä tuli esille suhteemme Työläisten Luottolaitokseen.

Tästä kysymyksestä luettiin itäpiirin edustajakokouksen tekemä ponsi, ja seuraavat osastojen alustukset:

Koska on totta, että järjestöömme kuuluvatkin työläiset piirissämme tallettavat kymmenentuhansin rahojaan porvariensa pankkilaitoksissa, vaikka meillä on näitä porvariensa pankkeja luetetumpi pankkilaitos itsellämme Fitchburgissa, Mass., oleva Työläisten Luottoyhdistys, johon ei piirimme jäsenistö ole kiinnittänyt huomiotaan tähän asti muussa kuin sieltä lainaamisessa, niin kiinnittäköön piirikokous huomion myöskin tähän liikkeemme haaraan ja selostakoon jäsenistölle tuon laitoksen hyödyllisyyden rahojen talletuslaitoksena.

Seattlen s. s. osasto No. 5.

Fort Braggin s. s. osaston lausunto:

Että piirikokous tunnustaa Luottoyhdistyksen ja painostaa osastoja ja jäseniä niitä käyttämään omana laitoksena.

Tämän kysymyksen yhteydessä selvisi, että useilla paikkakunnilla on työläisillä tapana tallettaa varansa yksityisten liikkeisiin, jopa kymmeneen tuhansiin dollariin nousevia summia. Kokous lausui vakavan mielihiteensä, että sellaiset liikenevät varat olisi käytettävät työväestön omien liikkeiden yhteydessä, jolloin niiden avulla voitaisiin tehdä agitatsionia, eikä suinkaan olisi mitään pelkoa siitä, etteikö niitä voitaisi saada takaisin, jos toiminta olisi siten järjestetty, että liikkeellä olisi kylliksi liikkuvaa pääomaa. Tämän suunnitelman toteuttamiseksi suunniteltiin keinoja samalla tavalla kuin muissakin piireissä on jo ennen suunniteltu, varsinkin itäpiirissä.

Ylläolevan perusteella hyväksyttiin seuraava ponsi:

LUOTTOLAITOKSET.

Ottaen huomioon sen seikan, että yksityiset liike miehet käyttävät korotta liikkeissään kymmeniä tuhansia dollareita työläisten varoja länsipiirissäkin, samalla kuin työväen oma liike, jonka luotettavuus on kaiken kyseenalaisuuden yläpuolella, kärsii liian pienen pääoman puutteessa, päättää kokous,

1) että jokainen osasto ryhtyy tekemään paikkakuntansa työläisille selväksi, miten epäedullista ja turmiollista on työläisille tallettaa rahojaan yksityispääoman kontroleeraamissa pankki- ja muissa liikelaitoksissa;

2) että jokainen osasto valitsee erityisen luottotoimikunnan, jonka tehtävänä on välittää lainoja työläisten omistamille liikkeille, varsinkin puoluelehdillemme, joista länsipiirissä olevien osastojen on asetettava etutilalle Toveri, ja toimia yleensä näiden laitosten asioitsijoina paikkakunnallaan, kuten rahojen Suomeen lähettämisesä, matkapilettien hankkimisessa, jne.;

3) osaston on hankittava tällaiselle valitsemallensa luottotoimikunnalle kyllin pätevä takaus ja on osasto edesvastuussa sen toiminnasta.

PONSIVALIOKUNTA:

I. Hiibacka,	W. N. Reivo,	Jukka Mäkirinne,
Frank Wartio,		W. J. Allin.

MUUT YLEISET PUOLUELEHDET.

Sitten seura piirimme ulkopuolella ilmestyvien Säkenien, Pelto- ja Koti-lehden ja Lapatossun arvosteleminen.

a) Ensimmäisenä otettiin Lapatossu. Tästä keskusteltaessa tultiin siihen tulokseen, että yhdytään keski-piirin edustajajakouksen tekemään ponteeseen.

b) Seuraava oli Pelto- ja Koti-lehti. Tästä keskusteltaessa tultiin siihen tulokseen, että kehoitetaan osastoja levittämään sanottua lehteä niin paljon kuin on mahdollista.

c) Seurasi Säkenet. Yksimielisesti päätettiin antaa täysi tunnustus Säkenien suhteen. Myös piirissämme oleville osastoille päätettiin antaa kehoitus Säkenien levittämisestä niin paljon kuin vaan on tilaisuutta.

d) Näiden ynnä muiden ulkopuolella piiriämme ilmestyvien puoluelehtien tilauksia välittäessä on aina käytettävä Toverin erikoisia tilauskuittikirjoja. Tämä myös tuli päätökseksi.

Kaiken ylläolevan perusteella hyväksyttiin seuraava ponsi:

SÄKENET, PELTO JA KOTI-LEHTI sekä LAPATOSSU.

Samalla kun kokous yleispiirteisesti tunnustaa kunkin yllämainituista lehdistä täyttävän tärkeämerkityksellisen tehtävän puolueemme agitatsionityössä, sekä antaa niille ansaitsemansa tunnustuksen, lausuu se niiden johdosta seuraavan toivomuksen:

a) Säkenet täyttää tehtävänsä nykyisin kaunokirjallisena julkaisuna, joskaan ei olisi haitaksi vaikka sii-

nä käsiteltäisiin toisinaan nykyistä enemmän sosialismin teoreettistakin puolta.

b) kokous kehoittaa osastoja levittämään Peltö ja Koti-lehteä maanviljelijäin keskuuteen, pitäen sitä tarpeellisena agitatsioonivälineenä, samalla kuin maanviljelijät voivat sen kautta saada ammatillistakin tietoa.

c) Lapatossuun lausuu kokous tyytyväisyytensä sellaisena kuin se on ilmestynyt viimeisten kuukausien aikana, jälkeen keskipiirin viimeisen piirikokouksen, sekä toivoo, että se edelleen jatkaa samaan suuntaan, koettamalla mahdollisimman tarkoin pysytellä erillään persoonallisista jutuista ja sen sijaan iskeä tarmokkaasti kiinni yhteiskunnallisiin asioihin.

d) Tämän yhteydessä velvoittaa kokous kaikkia osastojen kirjallisuusasioitsijoita länsipiirissä tekemään tilauksensa kaikille puolueemme tunnustamille lehdille ja julkaisuille sekä kirjallisuudelle Toverin liikkeen välityksellä, siten osaltaan avustaen oman piirinsä liikettä. Täten välitetyt tilaukset voidaan tehdä suoraan kullekin lehdelle, mutta asioimistoimikunta toimii Toverin liikkeen edustajana, sekä ilmoittaa samalla Toverin liikkeen konttoriin, milloin toisille puoluelehdille on siten tilauksia välitetty.

PONSIVALIOKUNTA:

I. Hiibacka,	W. N. Reivo,	Jukka Mäkirinne,
Frank Wartio,		W. J. Allin.

Rahan hankinta paperin oston.

Liikkeenhoitaja Aug. Nikula selitti kokoukselle, miten olisi nyt edullista varata paperia ennen kuin vielä voimassa oleva sopimus paperin hinnasta menee umpeen, jonka jälkeen paperista on maksettava puolta enemmän kuin nykyisin. Edustajat olivat yksimielisiä siitä, että olisi tehtävä mitä suinkin voidaan tässä kysymyksessä. Useissa osastoissa ilmoitettiin jo ryhdytyn toimenpiteisiin ja edustajat sitoutuivat selittämään asiaa, palattuaan takaisin osastoihinsa, joten on toiveita, että tällä toimenpiteellä säästetään joitakin tuhansia dollareita seuraavan vuoden paperilaskusta.

Tästä hyväksyttiin seuraava ponsi:

Että osastot hankkivat Toverille paperin ostoja varten niin pian kuin on suinkin mahdollista toverilainoina y.m.

Frank Wartio alusti

Aberdeenin osaston soittokunnan omaisuus-jutun.

Kokous lausui kannattavansa osaston toimenpiteitä ja hyväksyi seuraavan ponnen:

ABERDEENIN S. S. OSASTON OIKEUSJUTTU.

Kokous lausuu osanottonsa Aberdeenin tovereille heidän ponnistuksissaan omaisuutensa säilyttämiseksi ja kehoittaa tovereita ojentamaan auttavan kätensä heille ja muille samaan asemaan joutuneille, tai vast'edes joutuville tovereille, milloin piiritoimikunta antaa asialle tunnustuksensa.

PONSIVALIOKUNTA:

I. Hiibacka, W. N. Reivo, Jukka Mäkirinne,
Frank Wartio, W. J. Allin.

Seurasi kysymys korvauksen myöntämisestä pöytäkirjareille. Päätökseksi tuli, että maksetaan \$5.00 kumpaisellekin.

W. J. ALLIN alusti kysymyksen Tacoman s. s. osaston evästämänä, että Toverin painosmäärän numero on aina joka lehdessä näkyvällä paikalla. Asia jäi johtokunnan ja liikkeenhoitajan huoleksi.

Otettiin päivällisloma ja päätettiin kokoontua uudelleen 1:30, antaakseen ponsivaliokunnalle aikaa töittensä suorituksessa.

ILTAPÄIVÄN ISTUNTO.

Kokouksen kutsui järjestykseen I. Hiibacka kello 1:30 j.p.p.

Ponsivaliokunta esitti jo edellämainitut ponnet, jotka kaikki sinänsä hyväksyttiin.

Ehdotettiin, että pöytäkirjan tulee olla valmiina painoon jätettäväksi toukokuun 15:n päivään menness, joka myös hyväksyttiin.

Kello 1:50 päivällä kajahti Kansainvälisen mahtava sävel, jonka jälkeen kokous hajaantui, kestätyään nelisen päivää kaikkiaan ja ollen asiallisin ja toverillisin kokous länsipiirijärjestön historiassa. Näistä päätöksistä riippuu paljon ja siksi olisi jokaisessa osastossa alettava ripeästi toimenpiteisiin niiden toteuttamiseksi. Nykyinen aika vaatii tarmokasta toimintaa, mutta samalla lupaa alullaan oleva teollisuuden nousukausi myöskin suurempia tuloksia ponnistuksistamme.

Kokouksen puolesta:

TYYNI KOSKI, KALLE BELLMAN,
kokouksen kirjurit.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN LAUSUNTO:

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja huomanneet siinä kokouksen tekemät päätökset oikein tulkituiksi, joten hyväksymme sen mikäli kokoukselle esitetyt asiat ja niistä tehdyt päätökset ovat kysymyksessä.

W. N. REIVO,

J. MALO,

AUG. NIKULA.

